

MEMÒRIA DE GESTIÓ DEL PARC NATURAL DE L'ALBUFERA

ANY 2021

**GENERALITAT
VALENCIANA**

parc natural
de l'albufera

Índex

	PÁG.
• 1. INTRODUCCIÓ.	
1.1. El Parc Natural de l'Albufera.	1
1.2. Organismes competents en la gestió del parc natural.	2
1.3. Marc legislatiu del parc natural	3
1.4. Personal i organigrama del parc natural.	4
1.5. La Junta Rectora.	5
• 2. NOVETATS LEGISLATIVES.	6
• 3. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ	
3.1. Seguiment hidrològic de les aigües.	7
• Quantitat d'aigua	
• Qualitat d'aigua	10
3.2. Conservació de flora.	
• Censos i prospeccions.	20
• Seguiment i control de flora invasora.	21
• Seguiment i control de flora aquàtica invasora.	22
3.3. Conservació de fauna.	
• Seguiment de macroinvertebrats aquàtics.	24
• Seguiment de l'avifauna.	30
• Senyalització de platges i sistemes dunars per a protegir la cria del corriol camanegre	58
• Seguiment d'espècies dulciaqüícoles.	60
• Galápagos.	66
3.4. Conservació i recuperació d'hàbitats.	
• Treballs de producció de peus de flora aquàtica autòctona amenaçada i estructural.	67
• Treball de manteniment dels ecosistemes en tancats.	69
• Actuacions de restauració d'hàbitats d'interés comunitari 7210 torberes i 1150 llacunes costaneres, en els brins del llac de l'Albufera.	73
• Condicionament de surgències d'aigua i reserves de fauna.	76
• Manteniment de punts de mostreig.	78

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
de l'albufera

• Seguiment de vegetació en parcel·les pel CIDE, per a estudiar els efectes del canvi climàtic.	78
• Altres plantacions.	79
• Altres tasques.	80
• Resum d'actuacions.	81
3.5. Resolució d'expedients.	85
3.6. Actuacions d'inspecció i vigilància.	86
3.7. Dotació d'equips i manteniment de material	87
4. REUNIONS I JORNADES.	88
5. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA.	
5.1. Programa de Comunicació i Divulgació.	89
• Dinamització del contingut de la pàgina web i xarxes socials.	
• Publicacions: Audioguia.	
• Dossiers informatius.	90
• Butlletins quadrimestrals "Albuferenc".	91
• Vídeos divulgatius.	
5.2. Programa d'Educació Ambiental.	
• Les Platges de Charlie.	93
5.3. Programa d'Interpretació del Patrimoni.	
• Ens Anem a l'Albufera.	97
• Embarca't al Parc natural de l'Albufera. Conèixer per a conservar.	
5.4. Programa de Formació	102
5.5. Programa de Gestió Participada. RSC.	103
5.6. Planificació i gestió de l'Ús Públic.	
• Programa d'atenció al visitant: Descobreix el PN des del Centre d'Interpretació.	104
• Programa d'equipaments i senyalització.	105
6. ALTRES ESDEVENIMENTS DESTACABLES	
6.1. Crema de la palla de l'arròs	105
6.2. Borrasca Filomena	
7. ANNEXOS. Enllaços	
• "Seguiment de l'avifauna hivernant en l'Albufera de València. 2020-2021".	107
• "Seguiment dels ocells aquàtics nidificants en l'Albufera de València - 2021".	

1. INTRODUCCIÓ.

La present memòria de gestió del Parc Natural de l'Albufera resumeix les actuacions i resultats de la gestió durant l'any 2021.

A efecte de comunicar als membres de la Junta Rectora i a la societat en general, el present document inclou les principals dades i aspectes de les activitats i actuacions realitzades, les inversions dutes a terme, així com un diagnòstic del treball constant i de la realitat diària al Parc Natural de l'Albufera.

Igual que en qualsevol altre aspecte de la nostra vida, el COVID ha impactat sobre l'activitat de gestió normal del parc natural, provocant que moltes de les activitats habituals de jornades, conferències i un altre tipus de reunions s'hagen suprimit o ajornat, per tant, la gestió ha seguit més centrada en el manteniment de les parcel·les pròpies i en projectes de regeneració del medi

1.1 El Parc Natural de l'Albufera

L'Albufera de València, constitueix una de les principals zones humides de la península Ibèrica i una de les de major importància del Mediterrani occidental. Pel seu elevat valor ambiental, paisatgístic i cultural, l'Albufera va ser declarada Parc Natural en 1986, amb el propòsit de detindre el procés de degradació patit per aquest espai en la dècada dels 70 del segle XX i recuperar els seus valors originals. Després d'aquesta declaració, que va suposar la protecció de 21.120 hectàrees de superfície, l'Albufera va ser inclosa en 1989 en llista de zones humides internacionals, atenint-nos als criteris de la Convenció Ramsar i en la Xarxa Natura 2000, atenent les Directives europees (Directiva Hàbitats i Ocells). Amb tot això, aquest espai compta amb els màxims nivells de protecció que garantisquen, en certa manera, la seua conservació i supervivència.

Aquest espai natural protegit engloba part dels municipis de València, Sedaví, Alfafar, Massanassa, Catarroja, Albal, Beniparrell, Silla, Sollana, Algemesí, Albalat de la Ribera, Sueca i Cullera.

1.2 Organismes competents en la gestió del parc natural.

La **Direcció General de Medi natural i Avaluació Ambiental** té la competència, entre altres, de la gestió d'espais naturals protegits a la Comunitat Valenciana, que inclou l'autorització o informe d'activitats, obres i actuacions al Parc Natural de l'Albufera, dirigir els grups de treball que es formen per a resoldre els principals problemes del parc i gestionar els aspectes de major influència en la qualitat dels seus ecosistemes. Té la seua seu a la Ciutat Administrativa 9 d'octubre, de la ciutat de València.

L'Oficina de Gestió Tècnica del Parc Natural de l'Albufera constitueix una unitat tècnica adscrita orgànicament a la D.G. de Medi natural de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, i que desenvolupa el seu programa de gestió en aquest espai natural protegit. Té la seua seu en la població d'El Palmar.

El personal adscrit a aquesta, a més del Director/a-Conservador/a, queda conformat per un tècnic d'espais naturals, dues brigades de manteniment (la segona brigada des de juliol de 2021), la guarderia d'espais naturals adscrita al Parc Natural de l'Albufera, l'equip d'Educació Ambiental, i un administratiu.

El Director/a-Conservador/a té les seues funcions establides en virtut de la normativa vigent d'aplicació als espais naturals protegits, entre la qual es troba el decret 71/1993, de 31 de maig, del Govern Valencià, de règim jurídic del Parc de l'Albufera, i el decret 259/2004, de 19 de novembre, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural de l'Albufera.

El tècnic d'espais naturals coordina projectes d'actuació en diversos ambients i dona suport al treball desenvolupat per la D.G. de Medi natural i Avaluació Ambiental, i per la direcció del parc, en diferents matèries relacionades amb l'espai natural protegit. D'altra banda, elabora documents i informes tècnics i autoritzacions del Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits i de la D.G. de Medi natural i d'Avaluació Ambiental, en aquells casos que la normativa ho requereix per a determinades actuacions i activitats, i supervisa totes les actuacions autoritzades en el seu àmbit territorial, a més de les quals duu a terme la mateixa Oficina de Gestió Tècnica.

Les brigades de manteniment realitzen labors de conservació i manteniment del medi natural, a més de les actuacions necessàries en les diverses instal·lacions i equipaments que depenen de l'Oficina de Gestió Tècnica. La guarderia del parc duu a terme un intens programa de vigilància mediambiental, que contempla la caça i pesca, seguiment d'avifauna i de qualitat de les aigües, així com en el seguiment de les actuacions sol·licitades i/o informades pel Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits i de la D.G. de Medi natural, a més de donar suport a la direcció del parc, al tècnic i a les brigades de manteniment.

L'equip d'educació ambiental desenvolupa les seues activitats en el Centre d'Interpretació Racó de l'Olla, on se centralitza tot el programa d'acolliment i interpretació de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural. Les seues activitats són de tipus didàctic i divulgatiu, i inclouen visites guiades en la zona de reserva, sessions explicatives i elaboració de material divulgatiu, entre altres. Aquest centre és propietat de l'Ajuntament de València, i es troba en la zona de reserva del Racó de l'Olla, on es reuneixen nombrosos exemplars d'espècies protegides, especialment durant la primavera i la tardor.

1.3 Marc legislatiu del parc natural.

<p><u>Decret 71/ 1993, de 31 de maig, del Govern Valencià , de Règim Jurídic del Parc Natural de l'Albufera.</u></p>
<p><u>Decret 96/1995, de 16 de maig, del Govern Valencià , que aprova el Pla d'Ordenació dels recursos Naturals de la conca hidrogràfica de l'Albufera. (PORN)</u></p>
<p><u>Decret 258/ 2004, de 19 de novembre, del Consell de la Generalitat, pel qual es modifica el Decret 71/ 1993, de 31 de maig, del Consell de la Generalitat, de Règim Jurídic del Parc Natural de l'Albufera.</u></p>
<p><u>Decret 259/2004, de 19 de novembre, del Consell de la Generalitat, s'aprova el Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural de l'Albufera.</u></p>
<p><u>Ordre 5/2018, d'1 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, relativa a la regulació del nivell i comunicació amb la mar del Parc Natural de l'Albufera.</u></p>
<p><u>Decret 52/2019, de 29 de març, del Consell, de modificació del Decret 71/1993, de règim jurídic del Parc Natural de l'Albufera.</u></p>
<p><u>Ordre 11/2020, 16 d'octubre, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, per la qual s'acorda iniciar el procediment de revisió i aprovació del Pla d'ordenació dels recursos naturals de la Conca Hidrogràfica de l'Albufera.</u></p>
<p><u>Ordre 12/2020, de 16 d'octubre, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, per la qual s'acorda iniciar el procediment de revisió i aprovació del Pla rector d'ús i gestió del Parc Natural de l'Albufera.</u></p>

Taula 1. Decrets i ordenes pels que es regeix la gestió.

1.4 Personal i organigrama del parc natural

En 2021 el personal adscrit a l'Oficina de Gestió Tècnica del Parc Natural de l'Albufera va quedar configurat de la manera següent:

Lloc de treball	Nombre de persones
Director/a-Conservador/a*	1
Administració	1
Guarderia	2
Gestió Tècnica	1 tècnic de GVA 1 tècnic de VAERSA
Manteniment	2 brigades** (4 pers. c/u)
Equip d'Educació Ambiental	4

Taula 2. Personal adscrit a l'Oficina de Gestió Tècnica

*Vacant des de juny de 2021

** La segona brigada des de juliol de 2021

1.5 La Junta Rectora.

Durant l'any 2021 es van realitzar 3 juntes rectoras, en els mesos de juny, juliol i desembre.

La junta corresponent al **22 de juny** se celebra en l'Oficina de Gestió Tècnica del Parc Natural, en convocatòria extraordinària.

En aquesta, la Consellera Mireia Mollà presenta el Pla Integral del Parc, les obres del nou col·lector oest, així com la millora de l'actual col·lector i les infraestructures paralitzades, tancs de tempesta, etc.

També indica que a la Conselleria li corresponen 26 milions d'euros per a projectes en Xarxa Natura i Espais Naturals Protegits.

D'altra banda, respecte a la palla de l'arròs, la Consellera assenyala que es treballa en un pla de gestió integral amb l'objectiu d'harmonitzar el cultiu de l'arròs amb la conservació dels hàbitats i espècies protegides al Parc Natural.

Finalment, es parla sobre la garantia de cabals ecològics per al parc i la modernització dels regadius i s'obri el torn de precs i preguntes.

El **28 de juliol** es realitza la segona junta rectora, en aquest cas telemàtica, i de caràcter ordinari. En ella, Carles Sanchis, president executiu, exposa en un informe les activitats i reunions mantingudes, així com l'actualitat relacionada amb el parc.

El tècnic de l'Oficina de Gestió Tècnica presenta un resum de la memòria anual 2020, realitzada per l'equip del parc, sota la supervisió de Paloma Mateache, antiga Directora

Respecte al reglament intern de la junta rectora, es comenten aspectes com a terminis per a pressupost del Parc i de la Memòria de gestió, número i periodicitat de reunions anuals, nombre de membres per a proposició de juntes extraordinàries, inclusió de qüestions en l'ordre del dia, etc. Aquestes qüestions es resolen en la següent junta.

Finalment, i a proposta de Acció Ecologista-Agró, Xúquer Viu i SEU-Birdlife sobre l'ampliació del Port de València, se sol·licita que la comissió científica es pronuncie sobre les futures obres del port i després d'una votació telemàtica, s'aprova la sol·licitud.

El **2 de desembre** té lloc l'última junta, de caràcter ordinari, en l'Oficina de Gestió del Parc Natural. S'inicia amb la modificació de l'acta anterior i es prossegueix amb una proposta d'una Guia d'Actuació sobre el Patrimoni Arquitectònic en l'Albufera.

Quant als fons de recuperació, s'indica que la DGMN disposa de 22'5 milions d'euros i s'ha elaborat un pla estructural al costat del Govern central, centrat en l'Albufera, amb programes específics respecte a qualitat d'aigua, actuacions de restauració ambiental, gestió de la palla de l'arròs i economia circular, i garantia d'aportacions d'aigua. També s'informa que part important dels pressupostos participatius es destinaran a projectes al Parc Natural.

A continuació, Director General de Medi natural i Avaluació Ambiental indica respecte al PORN i el PRUG que tractaria de tindre un primer esborrany durant el primer trimestre de l'any 2022. Quant a la gestió de la palla de l'arròs, es fa un breu balanç anual i s'indica que es mantindran reunions per a continuar treballant en aquest tema.

Finalment, es resolen qüestions pendents de la junta anterior, en referència al Reglament de la Junta Rectora. Es conclou que per a incorporar un assumpte a l'ordre del dia es necessitaran 1/5 de la Junta, igual que per a convocar una junta extraordinària. Sobre les reunions ordinàries anuals, es resol que siguen 3 (abans de primavera, inicis d'estiu i finals d'any). No va haver-hi més modificacions.

2. NOVETATS LEGISLATIVES.

Modificació dels PORN i PRUG

Durant l'any 2021 ha continuat el tràmit per a l'aprovació dels PORN i PRUG iniciat el 27 d'octubre de 2020 (Ordre 11/2020, 16 d'octubre, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, per la qual s'acorda iniciar el procediment de revisió i aprovació del Pla d'ordenació dels recursos naturals de la Conca Hidrogràfica de l'Albufera).

Modificació de període i horari de cremes per a la palla de l'arròs

Quant a la crema de la palla de l'arròs, es publica la resolució de 14 de setembre de 2021, del director general de Prevenció d'Incendis Forestals, sobre modificació del període i horari de cremes per a la palla de l'arròs durant 2021. En aquesta, s'habilita, amb caràcter extraordinari i únicament per raons fitosanitàries, la possibilitat d'autoritzar la crema de restes de restolls i palla d'arròs en aquelles superfícies de cultiu situades a l'entorn de L'Albufera de València, des de l'1 d'octubre fins a la finalització de la campanya de la sega de l'arròs 2021, i, en tot cas, fins al 31 de desembre de 2021, tots dos inclusivament, únicament amb nivell de preemergència per risc d'incendis forestals 1 i en horari des del orto fins a les dues hores abans de l'ocàs solar, moment en el qual haurà de quedar completament extinta.

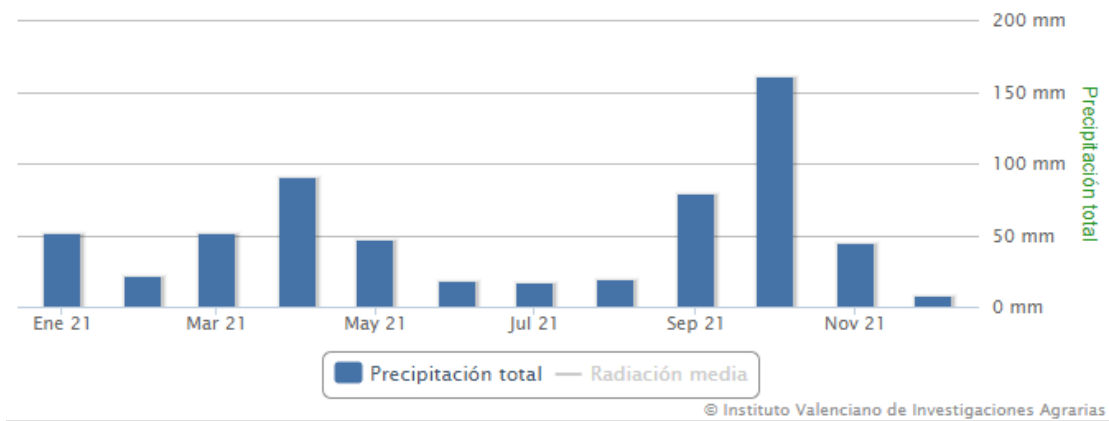

3. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

3.1. Seguiment hidrològic.

Seguiments quantitativus.

Climatològicament, l'any 2021 va ser molt càlid i pluviomètricament normal en la Comunitat Valenciana, amb un episodi extrem al gener (la borrasca Filomena), de menor intensitat que la que va haver-hi en 2020 i, per tant, amb menors repercussions.

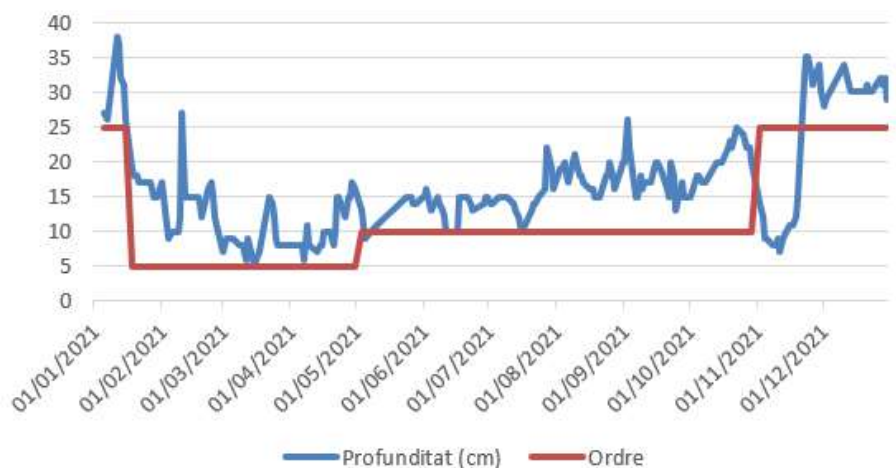

És destacable la menor precipitació acumulada durant la tardor en comparació amb altres anys, encara que la precipitació total anual ha sigut una mica superior a la dels dos anys previs (455mm enfront dels 268 i 309 mm de 2019 i 2020, respectivament. Estació AVAMET del Tancat de la Pipa).

Nivells de l'Albufera: durant pràcticament tot l'any s'han mantingut per damunt de l'Ordre 5/2018 de Conselleria, relativa a la regulació del nivell del llac i la comunicació amb la mar. Com és habitual, el moment més discordant s'observa al novembre, data que coincideix amb la inundació hivernal dels camps.

En la gràfica de la dreta es poden observar els nivells mesurats en el llac (blau), juntament amb el nivell marcat per l'Ordre (roig).

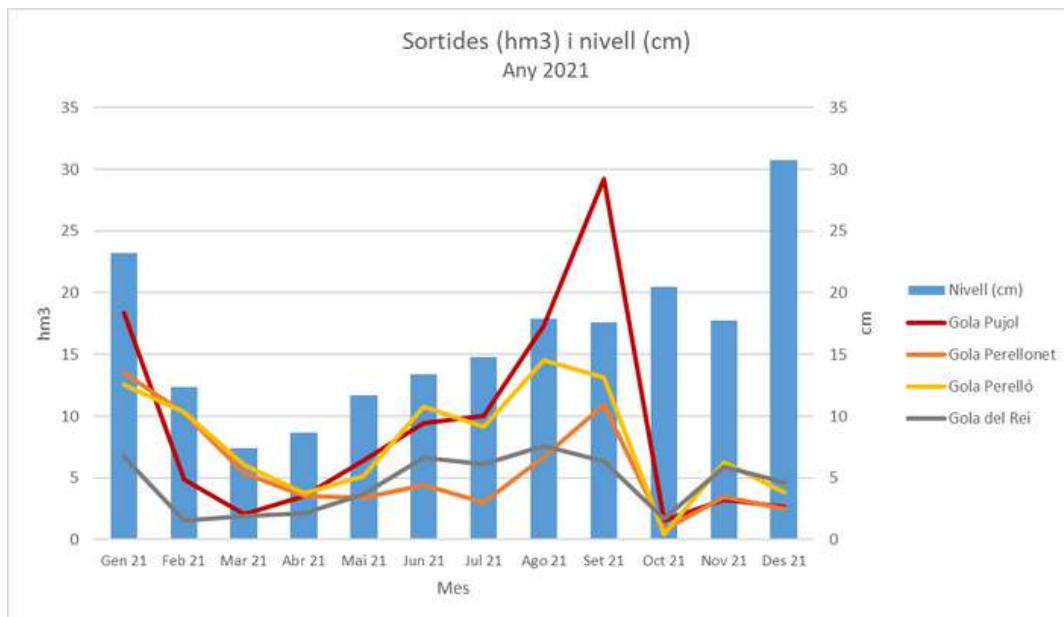
Nivells llac 2021

Eixida d'aigua per les goles:

TOTALS 2021						
	Sortides (hm³)					Nivell llac (cm)
	Total	Gola Pujol	Gola Perellonet	Gola Perelló	Gola del Rei	Promedi nivell
Gener	51,11	18,39	13,51	12,52	6,68	23,20
Febrer	26,99	4,84	10,24	10,33	1,58	12,36
Març	15,43	2,07	5,39	6,02	1,94	7,43
Abril	12,93	3,53	3,55	3,73	2,11	8,69
Maig	18,70	6,45	3,39	5,16	3,70	11,71
Juny	31,24	9,42	4,42	10,76	6,64	13,40
Juliol	28,37	10,03	3,05	9,16	6,14	14,77
Agost	46,24	17,34	6,72	14,55	7,62	17,86
Setembre	59,71	29,23	10,95	13,17	6,36	17,57
Octubre	4,45	1,58	0,80	0,42	1,66	20,47
Novembre	18,90	3,23	3,50	6,26	5,92	17,78
Desembre	13,65	2,68	2,53	3,80	4,65	30,76
Totals	327,71	108,80	68,03	95,88	55,00	

El volum total evacuat per les quatre goles en 2020 ha sigut 327 hm³, un 30% que els 250 hm³ de 2020. Per mesos les majors eixides es produeixen durant el període del cultiu de l'arròs i principalment a través de la gola d'El Pujol.

Com podem comprovar, les majors eixides s'han donat a través de la Gola d'El Pujol, al setembre, per a la collita de l'arròs.

Aportacions ambientals

En les següents taules es pot observar les aportacions a l'Albufera des del Túria i des del Xúquer, proporcionats per CHJ, Confederació Xúquer-Túria(CJT) , la Séquia Real del Jucar (ARJ) . informació que proporcionen els equips de mesura de cabal, estimacions i desembassaments tècnics.

APORTACIONS DES DEL XÚQUER (hm3/mes)

	2018	2019	2020	2021
gener			0,93	1,11
febrer				
març			0,94	2,84
abril			2,17	5,04
maig			0,96	0,04
juny				
juliol				
agost				
setembre	2,54			
octubre			1,04	
novembre		1,73	1,64	5,06
desembre		1,28	0,70	1,44
Total (hm3)	2,54	3,01	8,38	15,53

APORTACIONS DES DEL TÚRIA (hm3/mes)

	2018	2019	2020	2021
gener				1,66
febrer				4,46
març				4,60
abril			2,8	1,75
maig			2,7	
juny				
juliol				
agost				
setembre				
octubre		0,44	1,36	
novembre		2,3		2,80
desembre				0,8
Total (hm3)		2,74	6,86	16,07

Qualitat de l'aigua

Des de 1994 es duu a terme un seguiment dels ecosistemes aquàtics del parc tant en l'Albufera com en séquies, arrossars (durant determinades èpoques de l'any) i altres punts d'interés. Els paràmetres que es determinen són:

Hidromorfològics:

- Profunditat (cm)

Fisicoquímics:

- Profunditat del disc Secchi (cm)
- Oxigen dissolt (% i mg/l)
- Conductivitat ($\mu\text{S}/\text{cm}$)
- Salinitat
- Fòsfor total (mg/l P)
- Nitrats (mg/l NO_3)
- Amoníac no ionitzat (mg/l NH_3)
- Clorurs (mg/l Cl)
- Sulfats (mg/l SO_4)

Biològics:

- Clorofil·la a ($\mu\text{g}/\text{l}$)
- Microcistines ($\mu\text{g}/\text{l}$)
- % vegetació aquàtica
- % filamentoses

En total, es prenen mostres en 40 punts del parc, repartits entre el llac, la marjal, les principals séquies, els punts d'abocament de les depuradores, i en els Ullals. La freqüència de la presa de dades depèn de la importància del lloc per a determinar l'estat de les aigües del parc, encara que davant una situació puntual que puga causar un mal significatiu al mitjà (com pot ser la d'un abocament), es pot augmentar la freqüència de mostreig. Generalment, són mesures mensuals. També es realitza un control quantitatiu de les aportacions hídriques.

A continuació, es resumeixen algunes dades obtingudes durant 2021 en el P. N. de l'Albufera (llac i séquies) respecte a alguns dels seus problemes més importants: eutrofia, plaguicides i salinització.

• Eutrofia

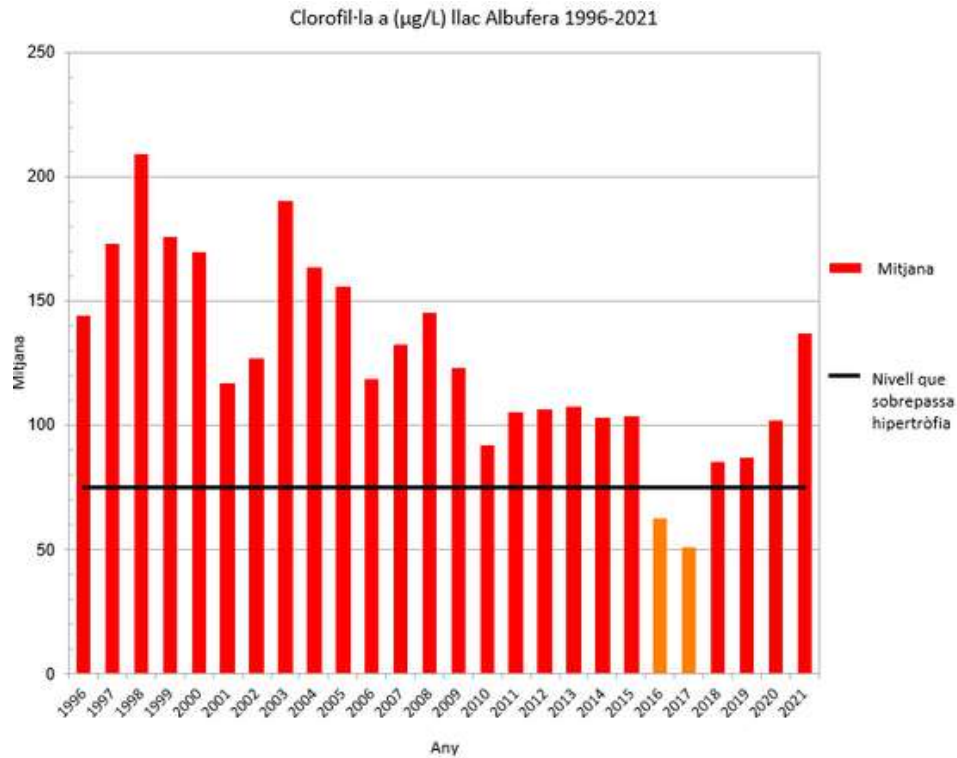
L'excés de nutrients en l'aigua, especialment de compostos nitrogenats i fòsfor, provoca eutrofització, un creixement massiu de fitoplàncton, que al seu torn enterboleix l'aigua, perdent transparència i evitant que la llum arribe a les zones més baixes de la columna (limitant la fotosíntesi a aqueixos nivells). Així, l'eutrofització provoca, entre altres, dificultats en el creixement de macrófits, disminució de la biodiversitat, desajustaments en els nivells fisico-químics...

Com a indicador del nivell d'eutrofització s'utilitza principalment la concentració de **clorofil·la a**, encara que hi ha altres indicadors secundaris, com poden ser la matèria en suspensió, el color de l'aigua del llac i la quantitat de nutrients que aporten les séquies quant a nitrogen i fòsfor.

• Tendència a llarg termini de l'eutrofització de l'Albufera.

Malgrat la tendència decreixent a llarg termini, en els últims 4 anys no han sigut res favorables i s'ha donat un augment d'eutrofia.

Evolució de la mitjana anual de clorofil·la A ($\mu\text{g/L}$)

Categoria tròfica	Mitjana anual	Màxima
<i>Oligotròfic</i>	< 2,5	< 8
<i>Mesotròfic</i>	2,5 - 8	8 - 25
<i>Eutròfic</i>	25 - 75	25 - 75
<i>Hipertròfic</i>	> 75	> 75

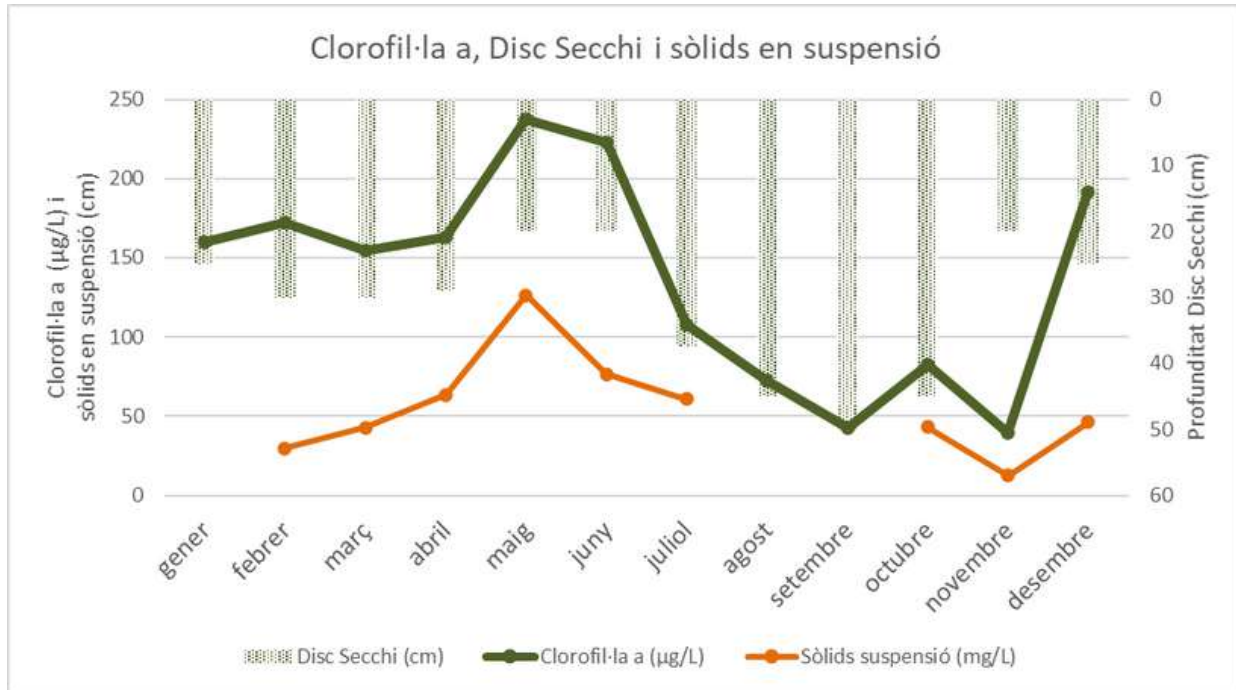
Classificació tròfica en funció de la mitjana anual de clorofil·la a ($\mu\text{g/L}$).

Modificat d'OCDE 1082

• Cicle anual 2021

A continuació, es mostren les gràfiques d'evolució corresponents als diferents paràmetres físico-químics analitzats durant l'any 2021.

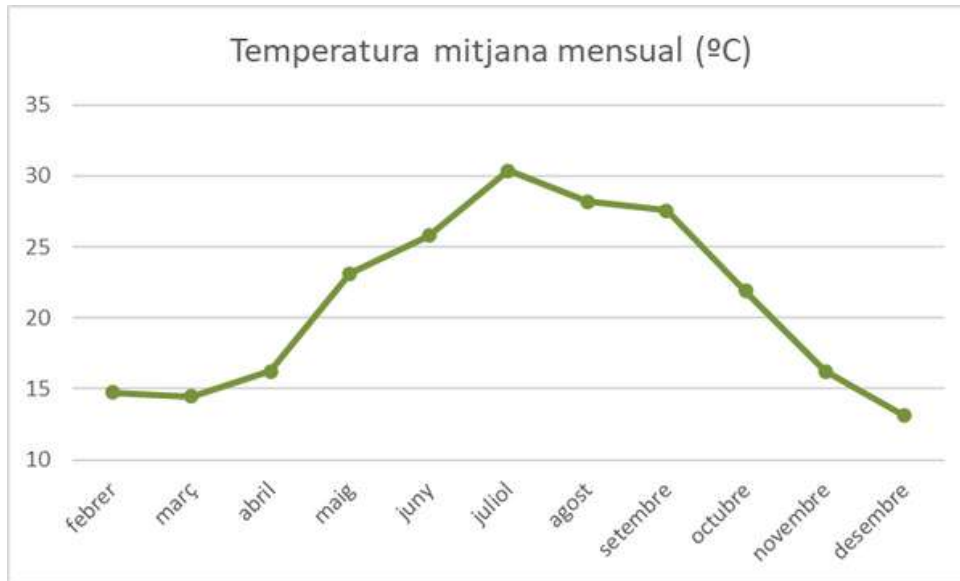

Respecte a la clorofil·la a, amb una mitjana anual de 137 µg/L, podem veure que encara amb les variacions estacionals habituals, pràcticament tot l'any ens trobem amb nivells que superen la eutrofia. Com cada any, després de permetre de nou la circulació d'aigua sobre el mes de maig, s'afavoreix la disminució de la concentració de clorofil·la i la millora de la qualitat d'aigua. Cal indicar que els valors corresponents als mesos de gener, agost i setembre s'han obtingut a través de la correlació amb el disc Secchi, ja que les dades no es van poder obtenir per problemes tant meteorològics com mecànics.

La discordança que s'observa el mes de novembre entre el disc i la concentració de clorofil·la probablement és deguda als episodis de pluges del mes anterior

Mitjançant les gràfiques anteriors es pot observar que els valors elevats de clorofil·la (i la falta de transparència) es mantenen tot l'any, sense produir-se la "fase clara" hivernal. Durant els mesos de primavera s'arriben a superar valors de 200 µg/l, probablement relacionats amb el menor flux d'aigua (eixides menors a 20 hm³ durant aquests mesos). S'aprecia la reducció gradual durant l'estiu, fins a valors inferiors a 50 µg/l al setembre, conseqüència dels majors fluxos d'aigua procedents de l'arrossar.

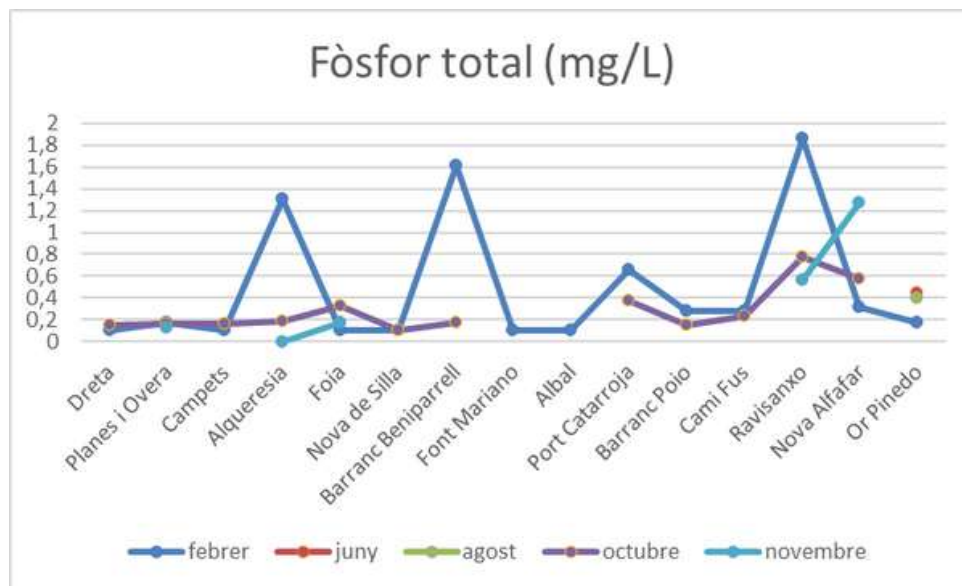

Quant a la temperatura mitjana del llac, comparant amb l'any 2020, els primers i els últims mesos de l'any han tingut aproximadament els mateixos valors. L'evolució en 2021 canvia a partir de juny i arriba fins a setembre, on s'ha vist una pujada rellevant de temperatures. Al juny de l'any anterior es van registrar mitjanes de 23 °C, sent juliol i agost els mesos amb majors mitjanes (27 °C). Com podem veure en el gràfic de 2021, durant aquests dos mesos hi ha hagut pujades de les mitjanes, sent al juliol aquesta **diferència de 3 °C respecte a l'any passat**.

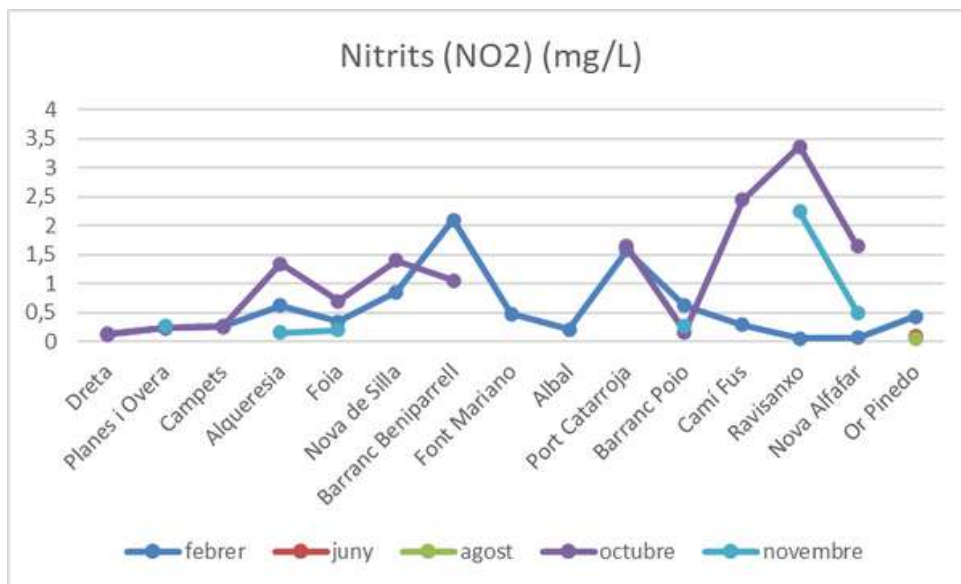
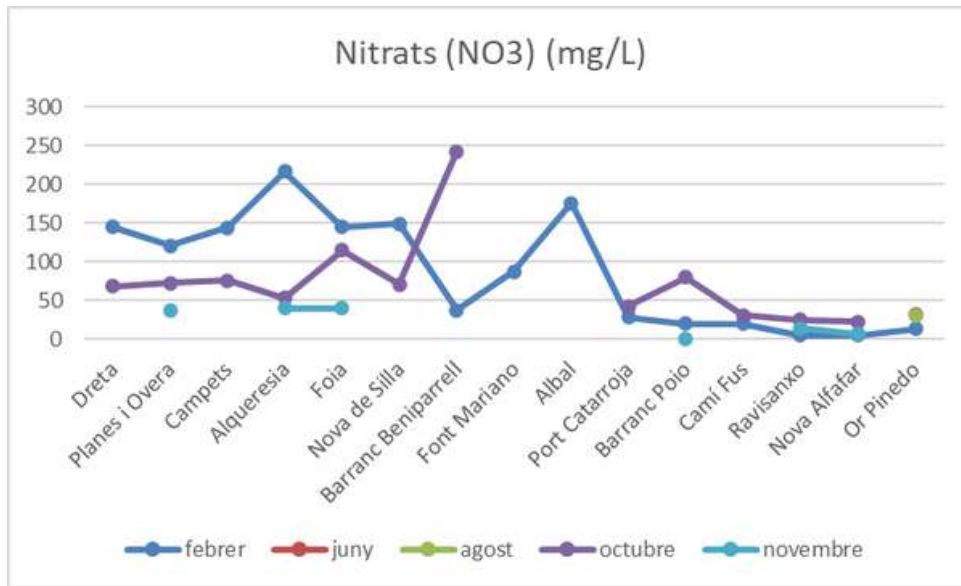
Com s'ha indicat anteriorment, les aportacions de nitrogen i fòsfor són determinants perquè es produísca l'eutrofització. Aquestes mesures s'obtenen a través de la presa de mostres en les diferents séquies. A continuació es mostren les gràfiques corresponents a aquests nutrients.

Cal indicar que en aquesta gràfica s'ha exclòs una presa puntual, registrada en 20 de novembre en el barranc del Pedrís, que es va determinar en 5,35 mg/L, a causa d'un abocament a Chestre. Sense aquest valor puntual, la mitjana de fòsfor total ha sigut de 0,41 mg/L, duplicant les dades d'anys anteriors.

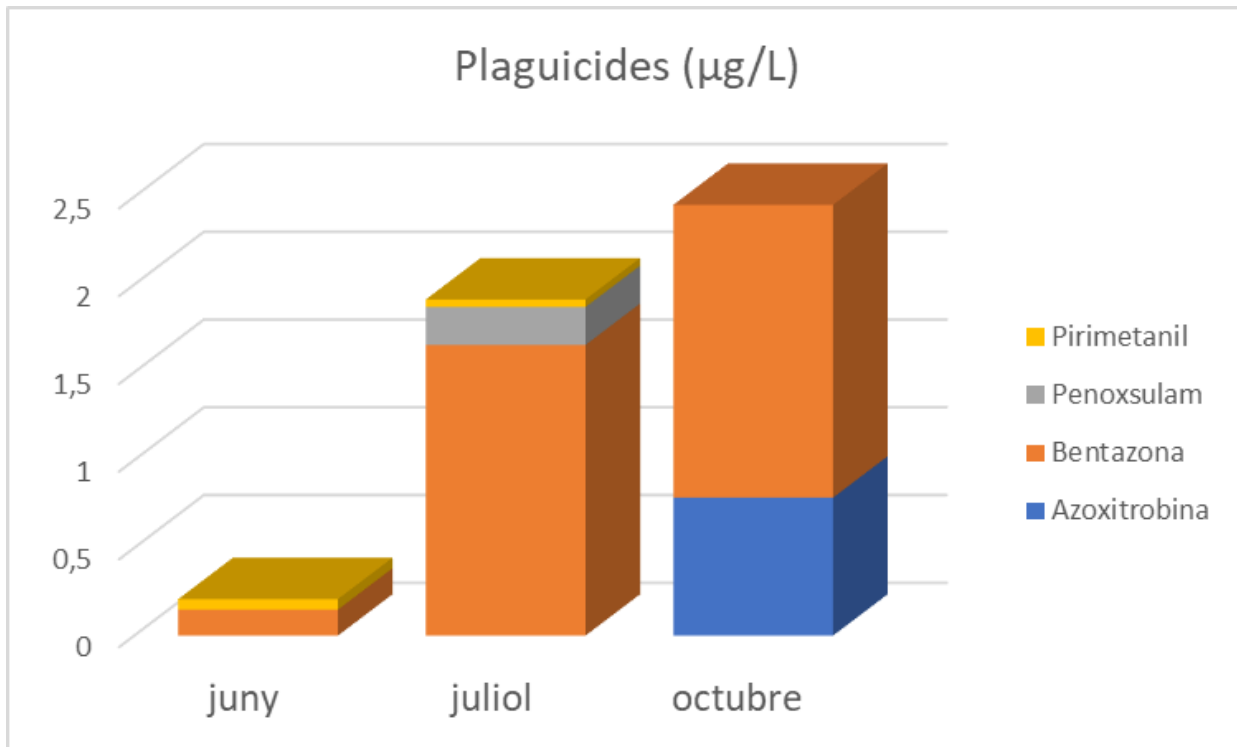
Quant a compostos nitrogenats (nitrats i nitrits) s'han obtingut els següents valors:

Els valors llançats després de les anàlisis de fòsfor i compostos nitrogenats mostren la necessitat de realitzar alguna actuació encaminada a resoldre els abocaments d'aigües residuals, en gran part causants de la situació de mala qualitat de les aigües del llac.

• Determinació de plaguicides

Durant 2021 s'ha registrat la següent evolució respecte a la quantitat total de plaguicides:

Com podem veure en la següent gràfica, el producte amb major presència, tant en el temps com en concentració, és la Bentazona, un herbicida nociu per als organismes aquàtics i amb efectes duradors.

El detall d'aquests valors es pot analitzar mitjançant la següent taula, on es determinen concentracions dels diferents plaguicides segons el mes i el punt de mostreig:

PLAGUICIDES (µg/L)					
punt	mes	Azoxitrobina	Bentazona	Penoxsulam	Pirimetaniil
A1	juny		0,2		0,075
A2			0,12		0,045
B1			0,15		0,063
B2			0,14		0,063
C2			0,13		0,052
mitjana	juny		0,148		0,0596
A1	juliol		1,82	0,18	
A2			2,72	0,19	0,043
B1			1,26	0,28	
B2			1,02	0,26	
C2			1,46	0,17	
mitjana	juliol		1,656	0,216	0,043
A1	octubre	0,87	1,86		
A2		0,87	1,64		
B1		0,76	1,78		
B2		0,76	1,78		
C2		0,67	1,28		
mitjana	octubre	0,786	1,668		

Azoxitrobina: es troba amb els noms comercials Amistar i Syngenta. És un fungicida sistèmic comunament utilitzat en l'agricultura. La substància s'usa com un agent actiu que protegeix plantes i fruites / verdures de malalties fúngiques.

Segons un estudi que està realitzant la Universitat de València, el llindar de risc crònic de Azoxitrobina per a organismes aquàtics se situa en 0'32 micrograms/L. Com s'observa en la tabla, tots els valors analitzats són superiors al llindar de risc crònic, valor especialment alt en els punts A1 i A2.

Bentazona: són concentrats solubles de la sal sòdica. Es tracta d'herbicides de contacte que, aplicats en postemergència del cultiu i de les herbes a controlar, resulta selectiu en diversos cultius de gramínies, lleguminoses i solanàceas (creilla). Resulten efectius en el control de males herbes de fulla ampla (dicotiledóneas).

Penoxulam: és un herbicida sistèmic de post-emergència per al cultiu d'arròs, i està dirigit a controlar diferents espècies de Echinochloa, sent eficaç en ciperáceas i dicotiledóneas.

Pirimetaniil: es tracta d'un fungistàtic sistèmic amb acció preventiva i curativa mitjançant aplicació foliar. Resulta efectiu contra la podridura grisa (botritis) en diverses espècies de fruites i hortalisses.

Tots aquests productes fitosanitaris consten com
"Molt tòxics per als organismes aquàtics, amb efectes duradors"

Donada l'escassetat d'estudis, és necessària la investigació dels efectes d'aquests i altres plaguicides per a poder determinar la sensibilitat de l'ecosistema, així com les seues repercussions.

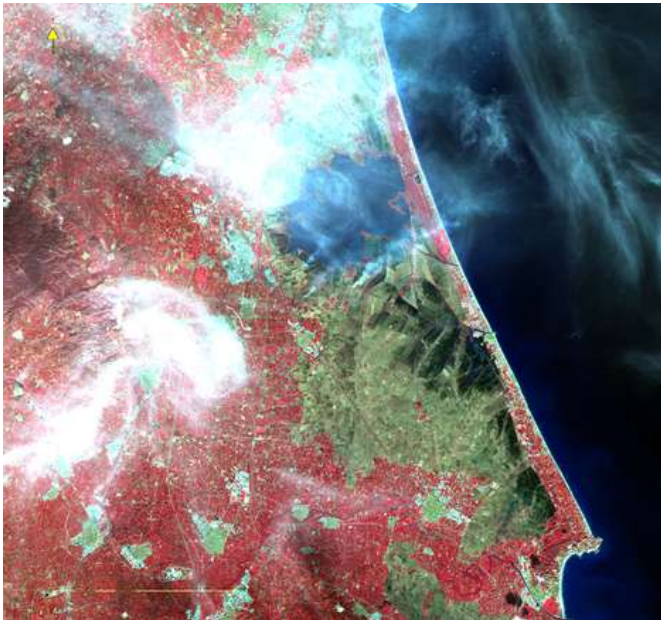
• Seguiment anòxies perellonà 2021

Com tots els anys s'ha portat a terme un seguiment d'anòxies durant l'època de la perellonà al P.N. L'Albufera.

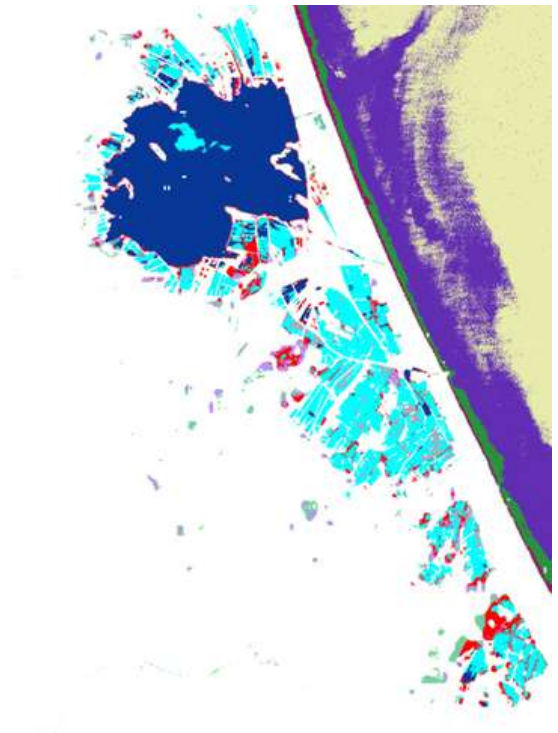
En 2021 va començar en la setmana de 25 d'octubre. Aquests seguiments es realitzen amb personal tècnic de l'Ajuntament de València, Guardes del Parc i Tècnics Conselleria, AAMM, estudiants i personal de la Universitat de València.

Es van realitzar cada 5 dies a partir del 27 d'octubre (són els dies que passa el satèl·lit Sentinel 2). Es prenen dades de temperatura, nivell de l'aigua, color, olor, nivells d'oxigen i UTM. Les dades *in situ* georeferenciades són necessàries per a la interpretació de les imatges del satèl·lit. Es finalitza el seguiment quan la temperatura baixa fins al límit que alenteix la descomposició i cessen les anòxies.

Resultats

Imatge Sentinel 2(1). Del 25 al 29 d'octubre. Es veu el nivell d'inundació (més fosques) al sud cap l'Estany de la Plana i en fals roig la vegetació (camps de cultiu, mates o arròs rebrotat); es veuen les fumeres de cremes. Es treballa a relacionar els tons blaus-negre amb els nivells d'oxigenació.

Imatge Sentinel 2(2). Col·laboració Juan Soria UV.

Setmana de l'1-5 nov. Solament hi ha uns pocs punts on s'hagen detectat anòxies, sense haver grans zones com l'any anterior.

La primera setmana de novembre hi ha un descens brusc del nivell llac. La inundació va en augment ràpidament (aprox. 20%). S'aporten 2 hm³ del desembassament tècnic de Tous i 2 hm³ del Túria (Benageber). L'aigua entra del Xúquer per Alqueresia i en la zona sud, i la del Túria per Tremolar. La temperatura de l'aigua va en descens (16 °C).

Durant la setmana del 6-11 de novembre es manté en un nivell massa baix del llac, que impedeix la navegació (turisme) i afavoreix l'entrada d'aigua salada procedent de les goles (s'incrementa amb el temporal de Llevant). La inundació s'ha vist molt alentida per la falta d'aigua al sistema (aprox. 20%).

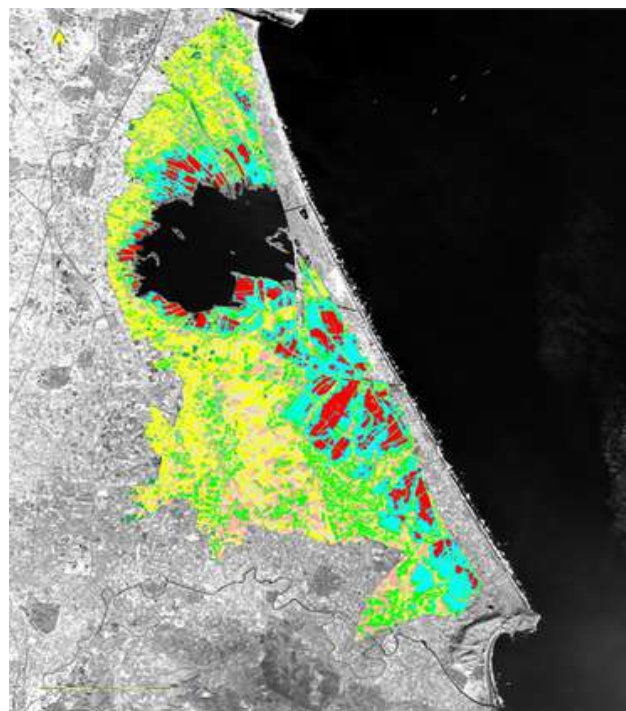
S'inicia el desembassament de Tous per la Séquia Real., també el del Túria per la Comunitat de Regants de la Séquia de Favara i per la Comunitat de Regants de la Séquia de l'Or.

El sistema Séquia Real del Xúquer, manté una derivació, des d'Antella que s'ha anat incrementant progressivament, de 2m³/seg el 5/11 a 2,4 m³/seg el 10/11, tot això amb l'objectiu de garantir un flux d'arribada al llac. La xarxa de séquies per les quals s'està derivant són:

- Sollana amb destinació a la séquia del Azarbe
- Vella Benifaió amb destinació a la séquia del Azarbe
- Romani-Albudor-Silla

El sistema Túria inicia l'enviament el 09/11/21, amb 1 m³/seg per la séquia de Favara, derivant-se pel Barranc del Pedrís) i es desconeix el cabal que es deriva per la xarxa de la Séquia de l'Or (part de l'aigua es deriva per la zona de Pinedo i una altra, més reduïda per la séquia del Tremolar).

La temperatura de l'aigua s'ha estabilitzat, en relació amb la setmana anterior (16 °C).

Nivells d'oxigenació (Núm. determinacions disponibles 38)

Hipòxia: < 4mg/l o < 18 % oxigen

Anòxia: < 2 mg/l o < 16 % oxigen

Imatge Sentinel 2 (3). Del 6-11 nov. Col·laboració Juan Soria UV.

S'observa un increment de les zones que *a priori* haurien d'estar anòxiques. Algunes d'elles van donar valors baixos d'oxigen, i una minoria, (15,78% de les mesures) van resultar anòxiques.

Estat goles: Setmana del 15-19 de novembre. Goles tancades des del 2 d'octubre, nivell del llac 11cm en Perellonet i Pujol va haver-hi mortaldat peixos (llises grans principalment), causada per anòxia per estancament relacionada amb el tancament de comportes i escassetat d'aigua per a la perellonà. L'Ajuntament de València recull els peixos morts i obri la barra d'arena que tanca les goles (primer gola Perellonet i després la de Pujol). Com a mesura addicional, per a millorar flux encara que siga una solució puntual, Aj. proposa posar bombes en marxa (1 hora al mes com permet l'Ordre) alhora que s'obrin agranes arena.

Temporalitat	Nivell llac	Temperatura	% Hipòxia	% Anòxia
Tancament comportes. Pujada nivell llac				
25-29 octubre	20-25 cm	16-20°C	50%	10%
Cau nivell aigua				
1-5 novembre	9 cm	16°C	30%	17%
Comença enviament aigua de Tous				
6-11 novembre	8 cm	16°C	18,42%	15,78%
15-19 novembre	11 cm	13°C	7,14%	25%

3.2. Conservació de flora.

Les principals activitats que es desenvolupen en el CCEDCV del Palmar amb flora aquàtica corresponen a treballs de conservació d'espècies amenaçades, programes de restauració vegetal i seguiment i control d'espècies exòtiques invasores (EEI).

• Censos i prospeccions

Durant 2021 es continuen els treballs de prospecció, cens, cartografiat i estudi de la distribució de les espècies de **flora aquàtica amenaçada** incloses en els llistats valencians d'espècies protegides de flora i fauna (Ordre 6/2013).

Cens i prospeccions d'espècies amenaçades en 2021. Zones d'actuació.

Red Natura	Especie	AM*	Paraje	Resultados
LIC l'Albufera	<i>Nymphaea alba</i>	EP	Ullal de la Mula	103 m2
	<i>Nymphaea alba</i>	EP	MRF La Llacuna d'Algemés	297 m2
	<i>Utricularia australis</i>	EP	Mallada Nova del Canyar, El Saler	0 m2
	<i>Thalictrum maritimum</i>	UV	Devesa El Saler	2549 exemplares

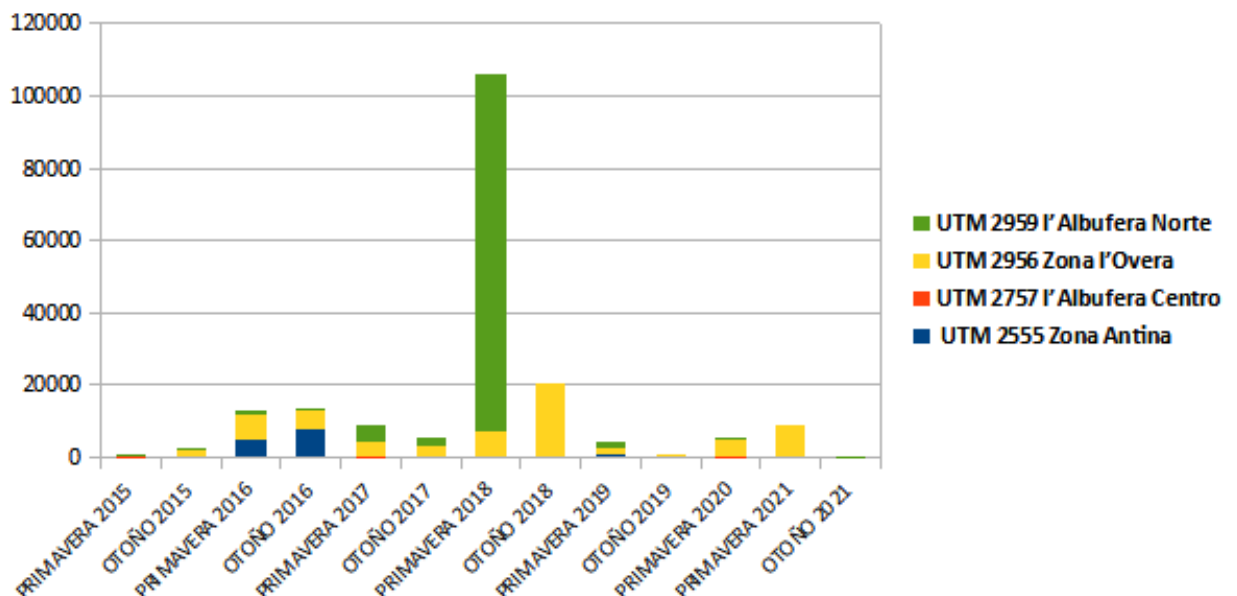
*Categoria de protecció: Ordre 6/2013: EP (En perill), VU (vulnerable), PNC (Protegida no catalogada), VI (Vigilada)

A més, s'ha continuat amb els treballs de **seguiment dels macrófits** de l'Albufera iniciats en 2015, en col·laboració amb l'Oficina Tècnica Devesa-Albufera de l'Ajuntament de València. En la campanya de 2021 les espècies localitzades han sigut *Myriophyllum spicatum*, *Potamogeton nodosus*, *Potamogeton pectinatus* i *Najas marina*, sent la primera la predominant.

En la següent gràfica es pot veure l'ocupació de macrófits en metres quadrats des de l'inici del seguiment fins a l'actualitat

Superfície d'ocupació de macrófits (m²)

• Seguiment i control de flora invasora.

Control: l'acció de l'autoritat competent o l'autoritzada o supervisada per aquesta, destinada a reduir l'àrea de distribució, limitar l'abundància i densitat o impedir la dispersió una espècie exòtica invasora (Reial decret 1628/2011, de 14 de novembre, pel qual es regula el llistat i catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores.)

Dunes del Perellonet

A sol·licitud de l'Ajuntament de València, s'ha col·laborat durant el mes de desembre en l'extracció i eliminació de *Senecio angulatus* en el bosc de la Devesa de l'Albufera (València). També en la retirada de *Carpobrotus edulis* i peus de iuca (*Yucca spp*) en les dunes de la platja del Perellonet.

Senecio angulatus és una planta originària de Sud-àfrica, declarada com a espècie exòtica invasora, que va ser introduïda amb finalitats ornamentals, i desafortunadament encara és present en jardins i altres terrenys d'àmbit privat, on s'estén als ecosistemes naturals.

Al desembre es va continuar retirant aquesta espècie vegetal denominada curatall (*Carpobrotus edulis*) en les dunes del Perellonet amb un total de 25 m³ i 5 m³ de *Yucca spp*.

Tancat de Burriel

En el municipi d'Alfàfar en el Tancat de Burriel es van retirar manualment 650 mates de *Typha angustifolia*. En la Tancadeta, que també és una parcel·la propietat de la Generalitat Valenciana, s'ha emportat a acabe tasques de manteniment, entre les quals ha destacat la retirada de considerables quantitats de bova (*Typha angustifolia*), que començava a saturar la superfície d'aigua.

Dunes la Punta

Continuant amb campanyes d'anys anteriors, durant el mes de febrer, i preveient la cria del corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) en la reserva de la Punta el mes de març, s'han realitzat diverses jornades de retirada de vegetació exòtica invasora, especialment *Carpobrotus edulis*, amb un total retirat 8 m³ i 3.540 peus de *Oenothera biennis*.

Espècie vegetal	Total quantitats retirades 2021
<i>Carpobrotus edulis</i>	33 m ³
<i>Yucca spp</i>	5 m ³
<i>Typha angustifolia</i>	650 mates
<i>Oenothera biennis</i>	3,540 peus

Taula 1. Total d'espècies vegetals retirades

• Seguiment i control de flora aquàtica invasora

El seguiment al Parc Natural l'Albufera respecte a aquesta mena de flora s'ha centrat en dues espècies diferents, l'origen de les quals figura en la següent taula:

Espècie	Origen
<i>Azolla filiculoides</i>	Nord, centre i Sud-amèrica
<i>Ludwigia grandiflora</i>	Sud-amèrica

Taula 2. Flora invasora objecte de seguiment en 2021 en P.N. l'Albufera

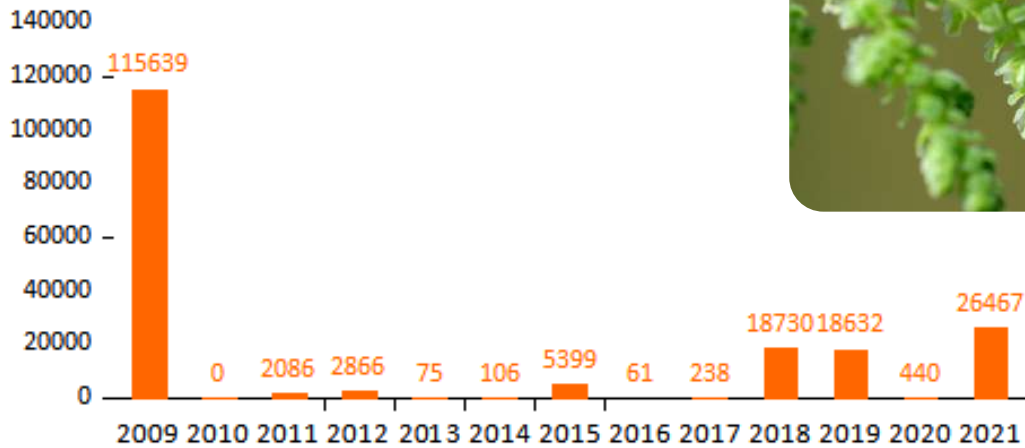
Azolla filiculoides

Durant 2021 s'ha realitzat una campanya de prospecció de la població de *Azolla filiculoides* present al Parc Natural durant la primavera-estiu. En 2021 ha augmentat la incidència en el P.N. de l'Albufera principalment per l'augment de superfície afectada en l'aiguamoll artificial del tancat de la Pipa. També s'ha localitzat per primera vegada un xicotet focus en el del Tancat de Milia. Es pot dir que la població del Parc Natural tendeix a estabilitzar-se, amb algun repunt depenent de l'any. El control biològic que de manera natural exerceix *Stenopelmus rufinus*, coleòpter predador de l'espècie, afavoreix aquest control.

A continuació podem analitzar l'evolució de la superfície ocupada per aquesta espècie, en metres quadrats:

Superfície d'ocupació de *Azolla filiculoides* (m²)

Ludwigia grandiflora

En 2021 es continuen els treballs de control dels rebrots de planta en el Carrerot de Sueca. A l'agost de 2021 es detecta una superfície de 261 m² distribuïda en diversos focus, tal com es mostra en la següent imatge:

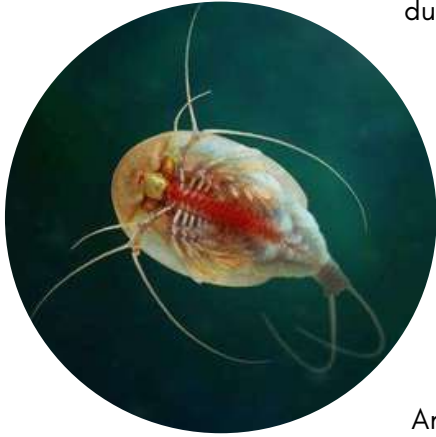

L. grandiflora. Carrerot Sueca, PN l'Albufera, 2021

3.3. Conservació de fauna.

• Seguiment de macroinvertebrats aquàtics

Tal com es va realitzar l'any anterior, durant 2021 s'ha continuat realitzant el seguiment de macroinvertebrats aquàtics en parcel·les arrosseres, segons el protocol del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient (CHE, 2005; MAGRAMA, 2013), durant el període de cultiu.

S'han estimat diferents paràmetres de la comunitat de macroinvertebrats aquàtics: núm. d'individus, riquesa faunística (S), Dominància de Simpson (D), Índex de Shannon (H'), Índex de Margalef (M), Equitabilitat (E), Composició tròfica, així com diversos índexs relacionats amb l'estat de conservació del mitjà aquàtic: Índex Nutricional (H'Nut), Índex de Jost dels grups nutricionals (JoH'Nut).

Amb tot això, es pretén establir un estat basal de les comunitats de macroinvertebrats de cara a analitzar canvis en aquestes comunitats degudes a les pràctiques agrícoles i els canvis en aquesta gestió.

Resultats seguint diferents índexs.

• Índex nutricional

La distribució de les zones amb un millor Estat Ecològic (classes I, II i III), se centraria en la part Nord del Parc Natural (Alfafar, Catarroja, Silla i Sollana, PS19 a PS34), a les quals se sumarien algunes parcel·les de classe II i III (bones i acceptables) en la zona Sud (Cullera, Sueca i Sollana, PS01, PS03, PS07 a PS10). En total 21 parcel·les en condicions i la resta (10), no estarien en les mínimes condicions acceptables.

Les parcel·les de Classe I ("xarxa nutricional molt diversa, mig saludable") van correspondre a les àrees restaurades de la Ratlla i Tancat de Burriel.

Dues parcel·les en l'àrea València-Recatí van ser incloses en la Classe V, indicativa d'un pitjor estat i una major simplicitat de la xarxa nutricional.

• Riquesa de espècies

Va presentar una notable variabilitat geogràfica. Els camps amb majors valors (19-31 taxa) es van concentrar en les àrees de Silla-Sollana i Silla-Dulero.

Els punts de mostreig amb riqueses taxonòmiques per davall de 15 taxa es van localitzar majoritàriament a Cullera i Sueca, tal com va ocórrer l'any anterior.

Distribució de les classes a partir de l'Índex Nutricional. Classe I indica un millor estat ecològic (xarxa nutricional molt diversa, mig saludable) i Classe V un pitjor estat ecològic (xarxa nutricional molt simple, altes interferències).

- Índex de **diversitat de Shannon** aplicat als grups nutricionals (H'Nut) va mostrar valors més alts en les àrees de Silla i Alfafar. El valor més alt a l'estiu va correspondre al punt de mostreig a Alfafar-Burriel. Els valors baixos van ser geogràficament heterogenis i amb tendència a concentrar-se en el centre-sud.

Distribució dels rangs de l'índex de diversitat de Shannon obtinguts

- L'índex de Dominància de Simpson (Dom-D) és un indicador de la **complexitat de la comunitat de macroinvertebrats aquàtics**. A mesura que els valors d'aquest indicador augmenten, més simple és una comunitat. La distribució geogràfica de les comunitats més complexes va revelar que aquestes es van trobar principalment en estacions de mostreig en parcel·les de Silla i Sollana. Aquests resultats semblen confirmar que els projectes de restauració escomesos en les parcel·les del **Tancat de la Ratlla**, destinats a millorar **les comunitats de macroinvertebrats, avancen en la direcció correcta**.
- L'índex de **biodiversitat de Shannon** es troba altament correlacionat amb el de dominància, per la qual cosa els resultats són similars. Valors més alts de l'índex de Shannon, indicatius de comunitats més equilibrades pel número de taxa i les abundàncies relatives de cada tàxon, es van obtenir en les àrees de Silla i Sollana, així com en l'extrem sud de l'àrea mostrejada. El valor més alt es va trobar en la zona recentment restaurada de Burriel.

Estudi dels arrossars restaurats com a àrees de reserva

Tres de les parcel·les mostrejades en aquest estudi corresponen a les àrees de reserva del Tancat de la Ratlla (PS23, PS24) i el Tancat de Burriel (PS34).

La gestió en **La Ratlla** es va iniciar a l'estiu de 2020, amb l'objectiu potenciar la comunitat de macroinvertebrats i la presència d'hàbitats entollats o brosquils. La parcel·la PS23 va mostrar en l'estiu de 2021 el valor de riquesa (S) més alt (31 taxa), mentre que la PS24 va registrar un dels valors més baixos (14 taxa). En termes de la complexitat de la comunitat de macroinvertebrats aquàtics, l'índex de Dominància de Simpson (Dom-D) va ser relativament alt per a totes dues parcel·les (0.1736 i 0.1164), encara que els valors no es van trobar entre els més alts. Finalment, la mesura de l'estat ecològic a través de l'índex JoH'Nut va situar a totes dues parcel·les en les Classes I (PS24) i II (PS23), indicatives d'estats ecològics relativament bons.

Des del punt de vista de la caracterització de les comunitats de macroinvertebrats, la parcel·la PS23 va resultar la més diversa, destacant una presència freqüent de gasteròpodes que viuen sobre la vegetació o en el bentos (*Galba sp.*, *Physa sp.*), cladóceros i oligoquetos del bentos (*Chaetogaster sp.*, *Tubificidae*). *Galba truncatula* és un gasteròpode associat a zones humides que podria estar indicant efectes positius de la gestió de l'hàbitat, mentre que *Physa acuta* és un gasteròpode invasor que va mostrar la major de les freqüències observades. En la parcel·la PS24 el grup més freqüent va ser *Coenagrionidae* (espiadimonis), seguit de *Chironominae*, *Galba truncatula* i *Micronecta scholtzi*, hemíptero de presència estesa en els camps d'arròs.

El **Tancat de Burriel** no es trobava funcional com a aiguamoll en 2020, i per tant va presentar una comunitat d'invertebrats molt pobre, amb tan sols 8 taxa. A l'estiu de 2021 la comunitat d'invertebrats es va mostrar més rica en espècies (19 taxa) i va aparèixer dominada per coríxidos, el dípter aquàtic *Scatella stagnalis*, espècimens de les famílies Tabanidae i Tipulidae, i espècimens de la família Heteroceridae (Coleoptera). En menor mesura, van aparèixer espècimens de tipúlidos aquàtics limoninos, el dípter *Tinearia alternata*, i *Micronecta scholtzi*, entre molts altres. Tot això sembla indicar una evolució més avançada de l'aiguamoll restaurat en PS34.

Comparació entre els resultats de la campanya d'hivern i d'estiu

Un dels objectius d'establir una xarxa de seguiment dels macroinvertebrats aquàtics en l'Albufera és poder avaluar els canvis que es produeixen en els paràmetres que descriuen la seua comunitat en el temps, així com amb els canvis que puguen produir-se en la gestió de l'aigua. D'igual manera, estudis recents suggereixen que la gestió post-cull de la palla de l'arròs té fortes implicacions sobre l'assemblatge de la comunitat de macroinvertebrats, i sobre la base d'això, en la qualitat de l'aigua i potencial ecològic que reflecteix. Així, les parcel·les fanguetxades han mostrat ser més diverses que les que es mantenen sense gestionar, o en les quals la palla es "rotovata" o crema, sent aquesta la pràctica de gestió en la qual la comunitat i en general les xarxes tròfiques queden més empobrides i desequilibrades.

Aquestes anàlisis tenen la seua major utilitat durant la campanya d'hivern, i l'efecte de la gestió hivernal sobre la comunitat de macroinvertebrats durant el cultiu es dilueix en la mesura en què aquests camps poden passar secs entre 2 i 6 mesos, i especialment amb el fet que una vegada s'inicia el cultiu d'arròs entren en joc diferents factors relatius a la pròpia gestió del cultiu. No obstant això, resulta d'utilitat comparar les dades entre temporades en la mesura en què la gestió realitzada al llarg de l'any és la que determina l'estat de conservació integral de l'arrossar com a ecosistema aquàtic al llarg de l'any. Aquest és precisament un dels aspectes que es treballen a l'hora d'establir aquesta xarxa de seguiment i defineix les localitzacions dels punts de mostreig.

La riquesa d'espècies va presentar una notable variabilitat geogràfica. Alguns punts de mostreig que van mostrar valors de riquesa taxonòmica relativament baixos a l'hivern van revelar riqueses altes a l'estiu: Sueca-Malvinar (9 espècies a l'hivern, 21 a l'estiu), Sollana-Campets (13, 27), Sollana-Farfall (9, 18), Silla-Dulero (10, 24).

Des del punt de vista de la complexitat de la comunitat de macroinvertebrats aquàtics (índex de Dominància de Simpson o "Dom-D"), alguns punts de mostreig van presentar consistència i van reflectir comunitats relativament complexes tant a l'hivern com a l'estiu (Cullera-Bassa Rassa, Sollana, Silla-Dulero, Sollana). Uns altres van presentar una certa divergència i no van aparèixer entre els més complexos a l'estiu (Silla-La Ratlla, Catarroja), encara que com a regla general la majoria de les mesures d'aquest índex en els punts de mostre van indicar comunitats més complexes a l'estiu. Aquests resultats són consistents amb els trobats en estudis previs.

Pel que fa a l'equilibri entre el número de taxa i les abundàncies relatives de cada tàxon (mesura obtinguda mitjançant l'índex de biodiversitat de Shannon), en general els valors van mostrar consistència entre punts de mostreig i entre les estacions d'hivern i d'estiu. Una excepció destacable es va observar en el punt de mostreig PS30-Catarroja, per al qual es va obtenir un valor alt a l'estiu (H'Nut 1.56) i relativament sota a l'hivern (H'Nut 0.78), en el context del conjunt de valors hivernals.

Finalment, a l'hivern les parcel·les que van mostrar els millors estats ecològics (índex JoH'Nut, classes II i III) van ser menys (16 a l'hivern enfront de 21 a l'estiu), i la seua distribució geogràfica va mostrar una major presència de parcel·les amb bons estats ecològics al sud de l'àrea mostrejada (Classe II Sollana, 5 parcel·les; Silla, 3 parcel·les; Catarroja, 1 parcel·la); Classe III Cullera-Bassa Rassa; València-Recatí, 3 parcel·les; Sollana; Silla-La Ratlla, 2 parcel·les). A l'hivern no es va trobar valors de Classe I en cap de les parcel·les mostrejades.

Discussió i conclusions

El tàxon més comú per parcel·la mostrejada va ser *Physa acuta*, un gasteròpode que va aparèixer en 31 parcel·les (totes excepte les que es van trobar seques). La segona espècie més freqüent va ser el ditiscido *Hydroglyphus geminus* (27 parcel·les), al qual van seguir *Chironominae* i *Curculionidae*, tots dos presents en 23 de les parcel·les estudiades. Uns altres taxa que van mostrar freqüències relativament altes van ser *Enochrus sp.* (L) (22), *Ostracoda* (21), *Galba truncatula* (19) i *Procambarus clarkii* (18).

Entre les espècies menys comunes destaquen les pertanyents al grup dels coleòpters: *Hydroglyphus geminus*, *Enochrus spp.* (tots dos en 27 parcel·les de 31), més *Hydroglyphus signatellus*, *Agabus conspersus*, *Rhantus hispanicus*, *Rhantus suturalis*, *Hydaticus leander* i *Coelostoma hispanicum*.

La presència de dos espècies de la família Culicidae, *Culex modestus* y *Culex pipiens*, també es destacable, per su capacitat de transmetre el Virus del Nil Occidental y perquè sus abundancies podrien encontre's en un procés de creixement.

La presència dels dípters *Stratiomys longicornis* i *Nemotelus notatus*, presents en 5 i 2 de les parcel·les mostrejades, respectivament, és també remarcable pel seu potencial paper filtrador i pol·linitzador, i per tant beneficiós.

Les espècies exòtiques destacables inclouen *Branchiura sowerbyi* (cuc de la família Tubificidae), *Gyraulus chinensis* (gasteròpode de la família Planorbidae), *Physa acuta* (gasteròpode de la família Physidae), *Dentocypria* sp. (ostràcodo de la família Candonidae), i el decàpode habitual *Procambarus clarkii* (cranc roig americà).

Ximo Tamarit
Procambarus clarkii. BDB

Estudis previs mostraven que la qualitat biològica de les parcel·les tendeix a ser clarament superior en l'estiu enfront del període d'inundació hivernal. El cultiu de l'arròs retira matèria orgànica del sistema i afavoreix la presència de macroinvertebrats en les seues aigües, aspecte que es tradueix en una major riquesa a l'estiu (78 taxa), enfront de l'hivern (45). Els estudis realitzats fins al moment van mostrar gran consistència en relació amb el paper dels diferents grups nutricionals a l'hivern i a l'estiu: **A l'hivern, els filtradors s'encarreguen de disminuir la càrrega orgànica seguit pels limnívors, i a l'estiu són els ramoneadores seguits dels limnívors els que dominen aquest procés.** Això explica que els ramoneadores resultaren més freqüents en 20 de les estacions mostrejades a l'estiu. La distribució d'aquestes parcel·les va aparèixer bastant compensada, trobant-se la meitat al nord de l'àrea mostrejada, i la meitat al sud. Els limnívors van aparèixer de manera dominant en 5 parcel·les de Sollana, Sollana-Farfall i Silla-Dulero. Els omnívors únicament van ser majoritaris en dos punts de mostreig en l'àrea de Sueca-Malvinar.

De manera general, l'anàlisi dels indicadors de la comunitat de macroinvertebrats aquàtics mostra patrons comuns, a causa de la correlació que mostren entre ells malgrat mesurar paràmetres diferents. A grans trets i malgrat la variabilitat geogràfica trobada, es pot apreciar una tendència al fet que els camps mostrejats en el sector nord de l'Albufera (Alfatar i Catarroja) són els que tenen una riquesa taxonòmica menor. Això s'ha interpretat com el probable efecte d'una menor qualitat de l'aigua del Túria respecte a la procedent del Xúquer.

L'índex de diversitat de Shannon aplicat als grups nutricionals (H'Nut) va mostrar valors més alts en les àrees de Silla i Alfatar. Els valors intermedis d'aquest índex van aparèixer distribuïts de manera heterogènia, concentrant-se en la part central de les àrees mostrejades. A diferència d'estudis previs, en què els valors més baixos es van registrar en el sector N (Catarroja i Alfatar), en l'estiu de 2021 els valors baixos van ser geogràficament heterogenis i amb tendència a concentrar-se en el centre-sud. El valor més alt a l'estiu va correspondre al punt de mostreig a Alfatar-Burriel.

Les parcel·les de Classe I, indicadores de xarxes nutricionals molt diverses i mitjans saludables van coincidir amb les àrees restaurades de la Ratlla a Silla i el Tancat de Burriel a Alfafar. Les parcel·les de Classe II van tendir a concentrar-se en l'àrea de Sollana, amb algunes altres disperses a Cullera i Catarroja. Les parcel·les en pitjor estat i una xarxa nutricional més simple segons l'índex nutricional JoH'Nut, és a dir en la Classe V, es van localitzar en l'àrea València-Recatí.

Els resultats de l'estudi durant l'època de cultiu de l'arròs en 2021 semblen corroborar les dades trobades en estudis previs, que suggerien que aquelles **àrees que reben aigües de millor qualitat procedents de la Séquia Real del Xúquer i de l'Assut de Sueca (Sueca, Sollana i Silla), tendeixen a presentar valors més positius en els diferents índexs descriptors de la comunitat de macroinvertebrats.** Els resultats trobats en algunes de les estacions de mostreig situades al llarg de la séquia de Ravisanxo, que condueixen aportacions sense depurar, semblen donar suport a aquesta hipòtesi. En tots els estudis les comunitats de macroinvertebrats van resultar poc equilibrades i escassament diverses des del punt de vista nutricional.

Estudis previs van mostrar que el fet d'efectuar els mostrejos durant l'època del eixugó no van tindre efectes estadístics significatius en els resultats, a causa de l'existència de refugis per als macroinvertebrats en les rodades dels tractors i altres topografies favorables que mantenen profunditats d'almenys 10 cm. Es recomana per tant que en el futur els mostrejos tinguen lloc entre els dos períodes de eixugó, just abans del segon assecat que s'efectua normalment en la segona quinzena de juliol. Amb tot, cal tindre en compte que alguns índexs podrien estar subjectes a variacions donat l'ampli rang de condicions ecològiques que presenta la fauna macroinvertebrada, i al repte que suposa establir mètodes de mostreig adequats per a cobrir totes les possibles ecologies.

S'espera que la informació obtinguda en aquests estudis continue sent útil i complementària a aquella procedent d'estudis d'hidràulica (flux), fisicoquímics (compostos nitrogenats, nitrogen, fòsfor, matèria orgànica, pH, conductivitat) i altres paràmetres biològics (p.e. clorofil·la) de les aigües. Les espècies de macroinvertebrats identificades en el present estudi no permeten avaluar possibles canvis en la salinitat de les diferents localitats. Això es deu al fet que la dinàmica del cultiu de l'arròs genera ambients dulciaquícules que dificultarien la colonització d'espècies d'ambients salins.

• Seguiment de l'avifauna.

La Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, a través de l'Oficina de Gestió Tècnica del Parc Natural de l'Albufera, du a terme un seguiment periòdic de la biodiversitat d'aquest espai protegit, especialment de la comunitat d'aus. De la mateixa manera, es desenvolupen una sèrie d'accions encaminades a millorar el grau de coneixement de les diferents espècies de fauna i flora, així com el desenvolupament d'un programa de restauració d'ambients degradats i/o fràgils, a més de coordinar tota classe d'actuacions dutes a terme en el seu àmbit d'actuació, algunes d'aquestes corresponents a diferents serveis o unitats orgàniques adscrites a la conselleria esmentada.

Com tots els anys, en 2021 la Direcció General de Medi Natural va contractar la realització de censos d'avifauna en l'àmbit del parc, especialment les aus catalogades que crien i que són especialment vulnerables, com ara el corriol camanegre.

L'entitat SEO-BirdLife, amb la qual la Generalitat Valenciana manté un conveni de col·laboració per a actuacions en aquest parc natural, du a terme els censos amb la col·laboració dels guardes del parc i el personal de l'Ajuntament de València.

El seguiment de l'avifauna aquàtica en l'àmbit particular de la ZEPA Albufera de València permet obtindre la informació necessària per a complir les obligacions de l'Administració en matèria de seguiment de les poblacions nidificants, migratòries i hivernants recollides en la Directiva d'aus (Directiva 2009/147/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre de 2009, i les obligacions de la qual són transferides a les administracions regionals mitjançant la Llei 42/2007, de patrimoni natural i biodiversitat)

Alessandro Lannelli

A continuació es procedeix a resumir la informació que ofereix el "Seguiment de l'avifauna hivernant a l'Albufera de València. 2020-2021", i podeu consultar, si voleu, el document complet en els annexos.

RESUM DELS RESULTATS DE LA TEMPORADA HIVERNAL 2020-2021

El període hivernal és el moment en què el Parc Natural de l'Albufera rep el nombre més elevat d'aus i en el qual queda justificada la importància d'aquesta zona humida en el context europeu. Aquesta situació, en gran manera, es troba condicionada a la disponibilitat d'una superfície extensa d'arrossars que roman inundada durant uns quants mesos i és un dels ambients més explotats per les aus aquàtiques.

Conèixer la dinàmica de les aus durant el període hivernal, així com de les variacions registrades relacionades amb la gestió de l'hàbitat (arrossars) i la pràctica cinegètica, suposa una eina de valor indubtable.

Per a la realització d'aquests censos s'ha comptat amb la col·laboració del Servei de Conservació d'Ambients Aquàtics del Servei Devesa-Albufera de l'Ajuntament de València (J. Ignacio Dies, Miguel Chardí, Julián Gijón, Guillermo García). El personal d'aquest servei i aquesta brigada es va responsabilitzar del seguiment de les àrees de reserva del Racó de l'Olla i la mata del Fang, així com els arrossars del terme municipal de València, el litoral de la Devesa i l'estany del Pujol. Per part de SEO/BirdLife, els censos van ser efectuats per Diana Ferrís, María Antón i Pablo Vera.

La ZEPA l'Albufera ha albergat durant aquest hivern un total de 75.812 aus aquàtiques hivernants, atés el cens realitzat l'11-13 de gener.

El cens total d'aus aquàtiques es troba en la mitjana dels últims 9 anys.

Año	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	73.264	85.419	67.033	74.953	77.295	89.333	75.244	79.598	75.812

Taula 1. Cens d'ocells aquàtics en la Zepa Albufera en els últims 8 anys.

Aquest cens es veu influenciat, sens dubte, per l'ocurrència de dos fenòmens meteorològics extrems al litoral valencià:

- el fort temporal de la primera setmana de novembre, que va causar inundacions històriques i l'ocurrència d'anòxies en gran part de les zones de tancats,
- la borrasca Filomena, que va causar temperatures extraordinàriament baixes a la Península en la primera setmana de gener de 2021.

Malgrat això, i des d'una perspectiva geogràfica més àmplia, l'Albufera continua sent, amb molta diferència, l'aiguamoll més important de la Comunitat Valenciana per al conjunt d'aus aquàtiques hivernants, encara que, d'altra banda, lluny dels valors obtinguts en altres aiguamolls pròxims i similars pel que fa a la seua hidromorfologia i ús agrícola, com és el delta de l'Ebre.

Respecte als diferents grups d'aus censades, es poden derivar les conclusions següents dels censos d'aus i el seguiment de la disponibilitat d'hàbitat.

Anàtids

Prenent com a referència els dies centrals de gener, període en el qual es du a terme el cens d'hivern internacional d'aus aquàtiques (IWC), s'han censat un total de 21.160 exemplars d'anàtids en la ZEPA l'Albufera (sense incloure-hi els típicament hivernants en ambients marins).

Aquesta xifra suposa una reducció d'un 33 % de la població d'anàtids censats en la mateixa data en 2020, i es recupera la tendència recent de registrar menys de 30.000 anàtids hivernants.

ANÀTIDS	Nombre d'exemplars
<i>Anser anser</i>	0
<i>Tadorna tadorna</i>	1.141
<i>Mareca strepera</i>	34
<i>Mareca penelope</i>	51
<i>Anas crecca</i>	2.873
<i>Anas platyrhynchos</i>	8.065
<i>Anas acuta</i>	456
<i>Spatula querquedula</i>	1
<i>Spatula clypeata</i>	5.964
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	0
<i>Netta rufina</i>	2.214
<i>Aythya ferina</i>	355
<i>Aythya nyroca</i>	1
<i>Aythya fuligula</i>	5
<i>Oxyura leucocephala</i>	0

Taula 1. Cens d'hivern (IWC) d'anàtids en la ZEPA Albufera de València. En negreta, espècies catalogades

- En aquest cens s'ha observat una **reducció important de la població hivernant de sivert**, i un **descens de l'abundància de sarcet**, encara que la major part dels anàtids es troba en valors que entren dins dels seus rangs de variació registrats en els últims anys, amb l'única excepció de **l'ànec blanc, que mostra el cens més alt des que hi ha registres**.
- En el cens del 15 de gener **no s'ha observat cap de les tres espècies catalogades a Espanya com en perill d'extinció**, segons el Catàleg nacional d'espècies amenaçades: ànec capblanc, rosseta i roget. No obstant això, **sí que s'ha observat la presència d'aquestes espècies a la mata del Fang i el Racó de l'Olla, la qual cosa aporta un valor afegit a les zones de descans i refugi d'anàtids durant la hivernada, fet que justifica la seua protecció**.
- De manera contrària a les anualitats anteriors i, sens dubte, relacionades amb les fortes inundacions i la provisió d'abundant hàbitat a l'inici de la hivernada, d'una única fluctuació del conjunt d'anàtids, ha passat de vora 25.000 aus entre novembre i la primera quinzena de desembre, a 20.000 aus en la segona quinzena de desembre i gener.

- Durant la hivernada, mentre que en les **àrees de reserva el nombre d'anàtids es manté en un rang d'entre 17.000-23.000 aus**, de manera similar a altres anys, **en les àrees on es practica la caça la tendència és clarament negativa per a aquestes**, fins al punt de resultar quasi testimonials durant gran part del període, amb menys de 5.000 anàtids en total des de mitjan desembre.
- Atesos els resultats, i de manera coherent al que s'ha vist en anys anteriors, **resulta patent la importància que tenen les àrees de reserva per a assegurar el descans dels anàtids durant el dia**. Així mateix, reforça la necessitat i la rellevància de mantindre vigilància sobre les molèsties que puguen patir les aus en aquestes zones de refugi.
- Sens dubte, **la situació experimentada durant la hivernada és excepcional i es pot considerar com una de les més desfavorables dels últims anys pel que fa a l'abundància d'anàtids en vedats**, probablement com a **resposta als problemes de degradació de la qualitat en els hàbitats** aquàtics derivats de l'ocurrència d'anòxies després del gran temporal de principi de novembre, i com a resultat de la gestió inadequada de la palla d'arròs.
- Pel que fa a **l'ànec collverd**, s'observa clarament com tant el cens total com l'àrea de distribució en els vedats i la resta d'arrossars **es redueix notablement durant el període d'hivernada**. El cens de l'11 de novembre suposa el màxim per a l'espècie, amb 10.691 aus en vedats i arrossars. Aquests censos tan baixos es redueixen encara més amb l'avanç de la hivernada i el període de caça. Al gener el cens és extraordinàriament anòmal, amb a penes 1.055 aus en les marjals del sud de València, 596 aus al vedat de Silla, 279 aus al vedat nou de Sueca i 102 aus al vedat vell de Sueca, juntament amb només 27 aus en els vedats de la marjal est de Sollana.
- **En el cas del cullerot, la situació és idèntica a la de l'ànec collverd**, encara que **amb densitats, en general, més baixes**. Aquesta situació anòmala arriba a l'extrem en el primer cens de desembre, en el qual no s'observen cullerots en la llacuna, per primera vegada des que es fan els censos intensius durant el període hivernal. **Després de la setmana de càbiles es produeix un abandó quasi complet d'aquestes aus de tot l'aiguamoll**.
- Pel que fa al **boix**, **la seua presència durant aquest període d'hivernada és residual en els vedats i altres zones de caça i unitats ambientals d'arrossar**. Les 47 aus presents en les àrees de reserva, principalment la mata del Fang i el Racó de l'Olla, juntament amb la replaça de Sacarés de manera puntual, pateixen una certa variació durant el període hivernal, amb un màxim de 518 aus en el cens de l'11 de desembre.
- **En el cas del sivert es mostra un cert dinamisme en la distribució de la població hivernant al llarg del període de censos**, també marcat per unes **xifres inusualment baixes d'aus en vedats i arrossars**.

**DURANT LA HIVERNADA, EN LES ÀREES DE RESERVA EL
NÚMERO DE ANÀTIDS ES MANTÉ EN UN RANG D'ENTRE
17.000-23.000 OCELLS.**

Escabussonets i cabrellots

El cens **d'escabussonets i cabrellots** mostra que **la població hivernant d'escabussonet augmenta lleugerament**, si bé encara lluny de les millors xifres recents, mentre que **l'escabussó collnegre i el cabrellot experimenten un xicotet descens**.

ESCABUSSONETS I CABRELLOTS	Nombre d'exemplars
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	0
<i>Podiceps nigricollis</i>	34
<i>Podiceps cristatus</i>	18

Taula 2. Cens d'hivern (IWC) d'escabussonets i cabrellots en la ZEPA Albufera de València

Pel que fa a la dinàmica temporal de l'abundància d'aus en el període hivernal, s'observa un augment gradual d'escabussonet, juntament amb un descens important d'escabussó collnegre i cabrellot en el tram final de la hivernada. La variació de la distribució de l'abundància d'aus respecte a les localitats mostra, de manera diferent a com es van comportar en anys anteriors, com augmenta amb la mateixa intensitat el nombre d'escabussonets i cabrellots en arrossars i vedats respecte a les àrees de reserva i llacuna, juntament amb un cens inferior en arrossars i vedats en l'últim cens posterior a la setmana de càbiles.

Corb marí gros i corb marí emplomallat

El censo de cormorán grande se integra en la **tendencia descendente registrada en la última década**. En 2021, un año más, siguen sin obtenerse registros de cormorán moñudo.

CORBS MARINS	Nombre d'exemplars
<i>Phalacrocorax carbo</i>	851

Taula 3. Cens d'hivern (IWC) de corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*) en la ZEPA Albufera de València

Durant el període complet d'hivernada, contràriament als censos d'hivernades anteriors, s'obtenen xifres en augment sostingut, probablement relacionat amb la millora de les condicions de l'hàbitat aquàtic després que la hivernada s'iniciara amb problemes d'anòxies derivats de la gestió de la palla d'arròs en els camps.

Pel que fa a la variació en la distribució espacial, malgrat l'equilibri inicial entre el nombre d'aus presents en zones de reserva (majoritàriament llacuna) i arrossars, l'augment d'exemplars es produeix en els dos tipus d'ambients, per a, posteriorment, al final de la hivernada, invertir-se la situació, i registrar-se un augment només en arrossars i un descens en àrees de reserva.

Ardeids

En el cens d'hivern de 2021 s'han censat un total de 4.022 exemplars corresponents a 7 espècies, amb un descens de prop de 2.800 aus respecte a 2020, fet que s'explica pel descens principalment de garseta blanca, esplugabous i martinet de nit comú, malgrat l'augment de l'agró blau.

Ardeids	Nombre d'exemplars
<i>Ixobrychus minutus</i>	10
<i>Nycticorax nycticorax</i>	160
<i>Bubulcus ibis</i>	219
<i>Ardeola ralloides</i>	1
<i>Egretta garzetta</i>	1.346
<i>Ardea alba</i>	229
<i>Ardea cinerea</i>	2.056
<i>Ardea purpurea</i>	0
<i>Botaurus stellaris</i>	2

Taula 4. Cens d'hivern (IWC) d'ardeids en la ZEPA Albufera de València. En negreta, espècies catalogades

- **Les espècies més abundants**, com en anteriors anys, han sigut **la garseta blanca i l'agró blau**, i les dues espècies suposen el 84,5 % del total
- **El nombre total d'aus se situa preocupantment fora en el rang de variació que es mostra en els últims anys**, i s'ha d'arribar fins a l'any 2000 per a trobar xifres tan reduïdes. No obstant això, durant l'hivern se censen al voltant de 6.400-6.700 aus, dades similars a les registrades en anys anteriors. Aquesta estabilitat mostrada al llarg del període d'hivernada és molt poc habitual per a aquestes espècies, d'acord amb les avaluacions dels períodes d'hivernada anteriors..
- Resulta important **destacar la presència de dos exemplars de bitó comú (*Botaurus stellaris*)** detectats durant el seguiment hivernal, corresponents a un exemplar present al gener al **tancat de la Ratlla i l'ullal de Baldoví**, incloses les dues reserves en les unitats ambientals dels arrossars de Silla i Sueca.
- Pel que fa a la distribució de les ardeids en l'aiguamoll, les densitats obtingudes en la primera part de la hivernada són les que més homogeneïtat espacial mostren del tot el període d'hivernada, amb 11 unitats que mostren densitats més grans de 3 ardeids/10 ha. En aquest inici d'hivernada, les densitats més grans s'obtenen en els arrossars del sud (vedats nou i vell de Sueca, i la marjal W de Sueca), i destaquen les 17,0 ardeids/10 ha al vedat vell de Sueca i 11,3 ardeids/10 ha a la marjal oest de Sueca, condicionats per l'abundància, principalment, d'agró blau i garseta blanca.
- Al desembre les aus es concentren en els vedats i les àrees semiinundades i entollades, on es prenen les densitats més elevades a la marjal de Massanassa i la marjal de Catarroja, juntament amb els vedats de Sueca i les marjals de Cullera. En el cens de mitjan gener, com a resultat del descens notable d'aus, les densitats es redueixen de manera. A la fi de gener, aquestes aus aprofiten les tasques de fangueig, i les àrees més destacades són les marjals del sud, amb 34,2 aus/10 ha al vedat vell de Sueca.

- En el cas de l'agró blau, les densitats més elevades s'obtenen al principi de la hivernada en zones puntuals de les marjals del sud (marjals de Cullera, amb 210 aus, i els vedats nou i vell de Sueca, amb 295 aus) i del nord, com ara les marjals d'Alfafar (144 aus) i Massanassa. Al llarg de la hivernada, la distribució de densitats es manté d'una manera molt similar. A final de gener, amb la dessecació dels arrossars, concentren la seua distribució amb densitats més elevades en les zones on s'efectuen les tasques de fangueig, com ara el vedat vell de Sueca (675 aus), el vedat nou de Sueca (359 aus), mentre que les marjals del nord es mantenen estables en densitats respecte a desembre i principi de gener.
- En el cas de la garseta blanca, de nou, la distribució de densitats canvia al llarg de la hivernada en funció de la disponibilitat de camps entollats i/o recentment fanguejats, en els quals s'alimenten preferentment, així com amb el descens fort d'aus experimentat entre els censos de desembre i gener. Al gener, amb el descens dràstic de garsetes blanques registrat en l'aiguamoll (1.800 aus menys que al novembre i desembre), les zones que més utilitza l'espècie són les del nord de l'aiguamoll, principalment la marjal de Massanassa i la marjal de Catarroja. Les aus que apareixen en l'aiguamoll dues setmanes després ho fan en els arrossars del sud, concretament, en les àrees que es fanguegen intensament amb el secatge dels arrossars en aquest període, principalment el vedat vell de Sueca (1.759 aus)
- L'esplugabous mostra densitats més elevades a principi de l'hivern en els arrossars situats al sud de l'aiguamoll. Al gener, amb un cens extraordinàriament baix de l'espècie (219 aus censades en tot l'aiguamoll), únicament apareix com a 49 localitat destacable la marjal d'Alfafar, que, amb 81 aus, acull el 37 % de tots els esplugabous de l'aiguamoll. A final de gener, i amb un augment de 550 aus en l'aiguamoll, aquestes es concentren a la marjal de Catarroja i el vedat vell de Sueca.

**EL NOMBRE TOTAL D'OCELLS
SE SITUA PREOCUPANTMENT
FORA EN EL RANG DE
VARIACIÓ MOSTRAT EN ELS
ÚLTIMS ANYS.**

Picaport, espàtula, flamenc, cigonya blanca i negra, i grua

En el cas de l'espàtula, s'ha registrat una observació en el cens del 15 de gener per primera vegada des de 2017. No obstant això, d'igual manera que en anys previs, és destacable la presència de 20-60 aus a l'interior de la mata del Fang durant febrer, observades fora del període de censos d'hivern. És possible que, en realitat, hi haja una xicoteta població hivernant que es manté resguardada en aquesta àrea de reserva, i el cens de la qual requeriria trencar la tranquil·litat dels milers d'anàtids que s'hi refugien.

Pel que fa a la grua, no s'ha produït cap registre d'individus en el cens d'hivern, encara que s'ha registrat un nombre elevat de grues durant el pas migratori, en el primer cens de novembre, d'igual manera que en anys previs.

En el cas de la cigonya negra, la població es manté estabilitzada en la ZEPA des de 2012.

Picaports i espàtules	Nombre d'exemplars
<i>Plegadis falcinellus</i>	11.658
<i>Platalea leucorodia</i>	1

Flamencs	Nombre d'exemplars
<i>Phoenicopterus roseus</i>	5.349

Cigonyes i Grues	Nombre d'exemplars
<i>Ciconia nigra</i>	5
<i>Ciconia ciconia</i>	0
<i>Grus grus</i>	0

Taula 5. Cens d'hivern (IWC) de picaport, espàtula, flamenc comú, cigonya negra i grua en la ZEPA Albufera de València

- En el cas del flamenc comú, els exemplars s'han censat en diferents llocs durant la hivernada, encara que, d'igual manera que en anys previs, han acudit amb freqüència al Racó de l'Olla a descansar durant el dia. Durant la primera part de la hivernada, les aus es van observar en zones inundades del vedat nou de Sueca i el Racó de l'Olla, mentre que al gener, de manera similar als anys anteriors, els grups també s'han distribuït a les marjals de Catarroja i Silla, malgrat observar-se els grups més grans al Racó de l'Olla, la marjal N de Sueca i Cullera. Després de la setmana de càbiles, el total d'aus es localitza al Racó de l'Olla, sense observar-s'hi grups dispersos com en les setmanes prèvies.
- El picaport ha reduït lleugerament la seua població hivernant en la ZEPA Albufera, encara que segueix a curt termini la tendència. La dinàmica de la seua població hivernant en la ZEPA l'Albufera mostra una correlació evident amb la superfície disponible de terrenys fanguejats o entollats amb restolls. Atesos els censos per unitats ambientals, s'observa com els grups de picaports es desplacen segons avancen els treballs de baixada de la inundació i els treballs de fangueig, i l'augment constant i considerable del nombre d'aus al llarg del període hivernal es tradueix en un augment de la densitat i del nombre de localitats utilitzades per a alimentar-se.
- A la fi de novembre els picaports s'agrupen en grans bàndols a la marjal i el vedat de Cullera, el vedat vell de Sueca i la marjal del nord de València, juntament amb altres grups menors en altres marjals de Sollana i Sueca. A final de gener, l'entrada d'un nou contingent afavoreix i concentra els picaports en les unitats ambientals on es concentra l'activitat agrícola i hi ha abundants camps fanguejats una vegada ha baixat el nivell d'inundació després de la finalització de la caça, amb 5.968 aus al vedat vell de Sueca i 7.185 aus a la marjal de Cullera.

Ràl·lids

En el cas del **gall de canyar**, en 2021 la xifra d'aus augmenta considerablement fins a les 182 aus, similar al cens de 2020. La població, de nou, mostra una certa variació de la seua grandària poblacional al llarg del període hivernal, si bé és cert que menys intensa que en anys anteriors. Els galls de canyar es concentren principalment al vedat nou de Sueca i altres àrees de reserva, de manera similar al que s'observa en anys anteriors, i la tendència és clarament desigual, la qual cosa explica el descens de la població durant l'hivern pel descens del nombre d'exemplars censats en arrossars i vedats.

Quant a la fotja banyuda, no es va detectar cap exemplar en els censos fets al llarg de la hivernada.

En el cas de la **fotja comuna**, el cens de gener mostra una dada considerablement inferior respecte a anys previs, encara que, en tot cas, s'emmarca en el valor mitjà de la variació dels censos de gener dels últims tretze anys. Pel que fa a la dinàmica temporal de la fotja comuna durant la hivernada, s'observa una certa fluctuació, encara que amb una tendència clarament decreixent, que es redueix, principalment, en els arrossars i els vedats, mentre que en les àrees de reserva augmenta el nombre a la meitat de la hivernada, fet que reflecteix el paper d'aquestes àrees com a refugi de l'espècie durant l'època de caça. En l'últim tram de la hivernada, el nombre descendeix en aquestes àrees de reserva, i s'observa un abandó important d'aus en l'aiguamoll.

Ràl·lids	Nombre d'exemplars
<i>Porphyrio porphyrio</i>	182
<i>Fulica cristata</i>	0
<i>Fulica atra</i>	357

Taula 6. Cens d'hivern (IWC) de ràl·lids en la ZEPA Albufera de València. En negreta, espècies catalogades

Xatrac i fumarells

Dels dos grups, únicament s'observen durant la hivernada el xatrac beclarg (*Thalasseus sandvicensis*) en el front litoral i el fumarell de galta blanca (*Chlidonias hybrida*), amb un únic exemplar observat el 10 de novembre a les marjals sud de València.

Es tracta d'aus el contingent majoritari de les quals hiverna en localitats molt més meridionals, per la qual cosa les xifres d'aus observades durant la hivernada són testimonials i, per això, no permeten extraure conclusions fundades, de moment, sobre com la disponibilitat i la gestió dels hàbitats afecten les seues poblacions en l'aiguamoll.

Xatrac i fumarells	Nombre d'exemplars
<i>Thalasseus sandvicensis</i>	18
<i>Chlidonias hybrida</i>	0

Taula 7. Cens d'hivern (IWC) de xatrac i fumarells en la ZEPA l'Albufera

Gavines

Les gavines, amb **27.705 individus** censats en el període de referència (12-14 de gener), continuen sent un dels grups d'aus aquàtiques majoritàries durant la hivernada en la ZEPA l'Albufera, encara que aquest nombre és inferior que els màxims recents. Aquesta tendència del total de gavines és dirigida per les dues espècies més abundants, la gavina comuna i el gavià fosc.

Les xifres registrades en 2021 per a la gavina comuna segueixen una tendència recent, amb una fluctuació marcada per un màxim en 2017. En el cas del gavià fosc, després del màxim registrat en 2020, es redueix lleugerament la població hivernant en el cens de referència.

La dinàmica durant l'hivern en les dues espècies majoritàries és similar a la d'anys anteriors, en què se sol registrar un augment en la primera part de l'hivern, corresponent a les primeres tasques de fangueig, i un segon pic corresponent al reinici d'aquestes pràctiques, una vegada acabada l'època de caça.

Gavines	Nombre d'exemplars
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	22.437
<i>Larus melanocephalus</i>	0
<i>Larus audouinii</i>	7
<i>Larus fuscus</i>	5.198
<i>Larus michahellis</i>	63
<i>Larus argentatus</i>	0

Tabla 8. Censo de invierno (IWC) de gaviotas en la ZEPA l'Albufera.

Rapinyaires diürns

Durant el període de referència per al cens d'hivernada, **s'han censat 253 rapinyaires diürns**, i les espècies més abundants són l'arpellot de marjal (143 aus) i el xoriguer comú (47), amb xifres similars als anys previs. A més, es van censar dues àguiles pescadores.

Rapinyaires	Nombre d'exemplars	Rapinyaires	Nombre d'exemplars
<i>Circus aeruginosus</i>	155	<i>Falco tinnunculus</i>	39
<i>Circus cyaneus</i>	0	<i>Falco columbarius</i>	0
<i>Buteo buteo</i>	26	<i>Falco peregrinus</i>	5
<i>Hieraetus pennatus</i>	22	<i>Accipiter nisus</i>	1
<i>Pandion haliaetus</i>	3	<i>Asio flammeus</i>	0
<i>Aquila fasciata</i>	0		

Taula 9. Cens d'hivern (IWC) de rapinyaires en la ZEPA l'Albufera

Quant a la variació dins del període d'hivernada, d'igual manera que en anys previs, **el nombre d'aus es manté estable durant gran part del període, però es redueix a poc més de la meitat després del període de càbiles.**

Tal com s'ha reflectit en informes anteriors, l'abandó progressiu de la localitat per part de rapinyaires no té lloc a causa de l'inici de la migració d'aquestes espècies, ja que cada espècie presenta una fenologia migratòria diferent, i, en canvi, els canvis en l'abundància es donaven en totes les espècies en la mateixa data i en un grau similar. Per això, **les causes d'abandó es redueixen a la desaparició del seu hàbitat i a l'existència de molèsties durant el període de càbiles.**

EL NOMBRE D'OCELLS ES MANTÉ ESTABLE DURANT GRAN PART DEL PERÍODE, PERÒ ES REDUEIX A POC MÉS DE LA MEITAT DESPRÉS DEL PERÍODE DE CÀBILAS.

Limícoles

En total, s'han **censat 4.628 aus limícoles** durant el cens corresponent a l'IWC, **una xifra similar al cens de gener de 2020, 2019 i 2018.**

En aquest cens s'exclouen la bequeruda i el bequet, espècies que requereixen una metodologia específica no assumible.

Entre les **més abundants** es troben, com en anys anteriors, **la judia, el sirlot, el territ comú i la camallonga**, totes aquestes amb xifres similars a les registrades en el conjunt dels anys anteriors. La judia i els territs comuns mostren censos en el rang de variació dels últims anys, però continuen amb xifres considerablement lluny dels màxims recents.

El redonell i el tètol cuanegre mostren en 2021 una hivernada lleugerament millor que en els anys precedents, mentre que altres espècies, com ara la judia i els territs comuns, mostren censos en el rang de variació dels últims anys, però continuen amb xifres considerablement lluny dels màxims recents.

Limícoles	Nombre d'exemplars	Limícoles	Nombre d'exemplars
<i>Himantopus himantopus</i>	571	<i>Pluvialis squatarola</i>	9
<i>Recurvirostra avosetta</i>	25	<i>Vanellus vanellus</i>	2.342
<i>Charadrius dubius</i>	8	<i>Calidris alba</i>	32
<i>Charadrius hiaticula</i>	68	<i>Calidris minuta</i>	219
<i>Charadrius alexandrinus</i>	17	<i>Calidris alpina</i>	678
<i>Pluvialis apricaria</i>	343	<i>Calidris temminckii</i>	4

Limícoles	Nombre d'exemplars	Limícoles	Nombre d'exemplars
<i>Calidris pugnax</i>	51	<i>Tringa totanus</i>	2
<i>Gallinago gallinago</i>	+	<i>Tringa nebularia</i>	54
<i>Numenius arquata</i>	0	<i>Tringa ochropus</i>	17
<i>Limosa limosa</i>	129	<i>Tringa glareola</i>	1
<i>Limosa lapponica</i>	0	<i>Actitis hypoleucos</i>	6
<i>Tringa erythropus</i>	52		

Taula 10. Cens de limícoles (IWC) de rapinyaires en la ZEPA l'Albufera

Tal com s'ha mostrat en períodes anteriors d'hivernada, la variació en l'abundància d'aquests individus s'explica per **la variació pròpiament dita del seu hàbitat, que s'incrementa fins a final de gener.**

Al novembre, el conjunt de limícoles es concentren en les zones entollades altes de Sueca i Sollana, on aprofiten els camps entollats amb restolls alts. Al desembre, la distribució de les limícoles s'amplia i augmenten les densitats en conseqüència d'un augment de la població, principalment de territs comuns, i la resta de principals àrees de concentració d'aus són el Racó de l'Olla (on s'alberga pràcticament tota la població hivernant de tètol cuanegre i camallonga, que descansen en la reserva durant el dia i s'alimenten en l'arrossar de nit), i l'estany de Pujol (on s'alberguen grups de diverses espècies de tiforts).

A mitjan gener, malgrat l'augment d'aus (1.600 aus més que en el cens de desembre), la distribució del conjunt d'aus es manté homogènia, ja que les noves aus que entren després de la borrasca Filomena utilitzen les noves àrees al voltant de l'aiguamoll. Malgrat això, la marjal E de Sueca és el lloc en el qual s'observen densitats superiors, amb un cens total de 2.498 aus de 12 espècies diferents.

De manera anàloga al conjunt de limícoles, la judia apareix concentrada a principi del període hivernal en la part central de la ZEPA, especialment a les marjals altes de Sueca i Sollana, la qual cosa suposa la major part dels limícoles presents en aquesta unitat. Al desembre se censen nous grups de judies a les marjals i el vedat de Silla. A mitjan gener s'observa un cens notablement superior de judies, probablement produït per una fugida de saó de localitats de l'interior peninsular a causa del rigor del fred que ha produït la borrasca Filomena. En aquest període, les aus es concentren a la marjal est de Sueca (1.196 aus). En l'últim cens, les judies, que augmenten el cens en 600 aus, es desplacen cap als 52 vedats nou i vell de Sueca, on aprofiten la tranquil·litat del final de la temporada cinegètica i els treballs de fangueig desenvolupats en les parts altes.

Pel que fa al sirlot, d'igual manera que en anys anteriors, i no és fins al cens de mitjan gener quan s'observa el primer grup d'aus, amb 304 exemplars a la marjal E de Sueca, associat a altres grups grans de limícoles i, especialment, judies. A final de gener s'observa un descens d'aus, així com el seu desplaçament al vedat nou de Sueca, tal com és la dinàmica habitual de l'espècie.

Tal com s'ha mostrat en períodes anteriors d'hivernada, **la variació en l'abundància d'aquests individus s'explica per la variació pròpiament dita del seu hàbitat**, que s'incrementa fins a final de gener. No obstant això, es produeix l'anomalia que, com ja s'ha comentat i d'igual manera que en tots els anys anteriors, **hi ha una disminució final de l'abundància després de la setmana de càbiles, malgrat que l'hàbitat adequat augmenta** (vegeu, per exemple, en el cas de les gavines, com augmenta la seua abundància), per la qual cosa sembla desprendre's que, d'igual manera que en altres espècies, **les molèsties ocasionades durant el període de càbiles afecta l'abundància d'aquest grup d'espècies.**

RESUM DELS RESULTATS DE LA TEMPORADA DE CRIA 2021

Al llarg de 2021 s'ha tractat d'avaluar la població reproductora d'aus aquàtiques al Parc Natural de l'Albufera. Per a fer-ho, s'ha dut a terme un seguiment periòdic de les principals localitats de cria en aquest espai i s'ha procedit a la realització de diferents mostrejos i censos, en col·laboració amb:

- Equip de cens de SEO/BirdLife.
- Servei Devesa-Albufera de l'Ajuntament de València i la seua Brigada de Qualitat Ambiental. Responsables del seguiment de les àrees de reserva del Racó de l'Olla i Mata del Fang, així com els arrossars d'Alfagar, del terme municipal de València, litoral de Pinedo, la Devesa i el Estany de Pujol.
- I la col·laboració de Pedro Marín (GOTUR), Adolfo Torres, Yanina Maggiotto i Javier Vera, i Miguel Ángel Gómez Serrano.

Els treballs de seguiment preveuen la valoració dels nuclis reproductors de gavines, xatracas i garses localitzats al Racó de l'Olla i, així com en la llacuna, incloent-hi les mates i la vegetació perimetral. També s'hi han inclòs els tancats de la Pipa, Mília i Illa, els ullals de Baldoví i Sants, el tancat de la Ratlla, l'estany de Pujol, l'estany de la Plana i la llacuna de Sant Llorenç, el cordó litoral i la costa, i l'extensa zona d'arrossars, on també nidifica un bon nombre d'aus.

A continuació, s'ofereix la informació resumida que ofereix el "Seguiment de les aus aquàtiques nidificants a l'Albufera de València - 2021", i es pot consultar, si voleu, el document complet en els annexos.

Escabussonets i cabrellots

L'Albufera de València ha albergat durant aquesta temporada un total de **28 parelles d'escabussonets** (taula 1), que suposa una dada que **manté la tendència negativa** experimentada en els últims anys en aquest espai, després d'experimentar en 2018 el cens mínim recent, amb una pèrdua del 42 % de parelles en els últims 7 anys.

En canvi, **el cabrellot, amb un lleuger augment respecte a 2020, manté l'estabilitat a mitjà termini mostrada en els últims anys**, amb xifres comparables als dels últims 5 anys.

Es dona la situació que, tant l'escabussonet com el cabrellot, com que construeixen el niu sobre vegetació flotant, especialment en el marge de mates de canyís i en grans canals de reg (especialment en el tram final, prop de la llacuna), són dues espècies bones indicadores sobre l'estabilitat de nivells durant l'època de cria, ja que els canvis de nivell d'inundació provoquen la pèrdua d'estabilitat del niu i el seu consegüent abandó, al mateix temps que indiquen una bona disponibilitat de peixos de talles xicotetes, dels quals s'alimenten.

Escabussonets i cabrellots	Nombre de parelles reproductores
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	28
<i>Podiceps cristatus</i>	22

Taula 11. Nombre de parelles reproductores d'escabussonets i cabrellots al Parc Natural de l'Albufera

La distribució de les parelles reproductores mostra, de nou, un descens en el nombre de parelles d'escabussonet que han nidificat al voltant de la llacuna, amb a penes dues parelles, restringides als ambients perillacunars a la replaça de Sacarés i la punta de Llebeig. El nombre de parelles nidificants ha disminuït considerablement en els arrossars, i no s'ha detectat cap parella ni en els arrossars regats per regs del Túria ni en els del Xúquer. El nombre de parelles també ha disminuït en les zones de reserva respecte a 2020, i ha baixat a 26 parelles, que representen el 93 % del total. La tendència negativa experimentada en els últims anys es devia principalment a la reducció del nombre de parelles nidificants en la llacuna de l'Albufera, fet que sembla haver-se compensat, en part, per la capacitat de les àrees de reserva de funcionar com a santuari per a aquestes espècies, que proporciona aigua de qualitat i abundants preses.

En el cas del cabrellot, el nombre de parelles, estable quant al nombre, es troba estable també respecte a la distribució espacial de les parelles nidificants, amb una importància similar entre les parelles nidificants en la llacuna i en les àrees de reserva (tancat de la Pipa i tancat de Mília).

Ardeids i picaport

Les colònies de garses en l'Albufera de València són un dels valors ornitològics més destacats de l'espai, i tenen una rellevància notable en l'entorn mediterrani. De fet, en el cens de la població reproductora dut a terme en 2011 per SEO/BirdLife a tot Espanya, es va posar en relleu el paper important que té l'Albufera per a aquest grup d'espècies en l'àmbit nacional (Garrit, J.R., Molina, B., del Moral, J.C (ed.) 2012. Las garzas en España, población reproductora e invernante en 2011 y método de censo. SEO/BirdLife. Madrid). En 2020 es va tornar a fer aquest cens nacional per a actualitzar la informació corresponent a aquest grup d'espècies i poder avaluar novament la importància relativa dels diferents aiguamolls a la conservació de les poblacions nidificants de les diferents espècies. A causa de diversos motius, el cens va quedar incomplet, i es va acabar en 2021, per la qual cosa, en la data de redacció d'aquest informe, no es disposa dels resultats.

En 2021 **han nidificat un total de 5.780 parelles de 9 espècies de garses i picaports**. Els resultats del cens de 2021 mantenen, en línies generals, **la tendència positiva començada en 2020, si bé encara es mantenen lluny d'un estat de conservació favorable, exceptuant el picaport, que ha duplicat el nombre de parelles** respecte a l'any anterior, i l'agró blau, que ha disminuït quasi a la meitat de parelles.

Ardeids	Nombre de parelles reproductores
<i>Ixobrychus minutus</i>	80
<i>Nycticorax nycticorax</i>	173
<i>Ardeola ralloides</i>	121
<i>Bubulcus ibis</i>	1.165
<i>Egretta garzetta</i>	1.290
<i>Egretta alba</i>	1
<i>Ardea cinerea</i>	215*
<i>Ardea purpurea</i>	49
<i>Plegadis falcinellus</i>	2.686

Taula 12. Nombre de parelles reproductores de garses i picaports al Parc Natural de l'Albufera. En negreta, espècies catalogades.

* Es tenen en compte les dades del cens d'aus reproductores a l'hivern

Pel que fa a la recuperació de la població respecte a les dades de 2019, es poden explicar atenent els tres factors esmentats com a rellevants en 2019:

- La recolonització de la replaça de Sacarés, que després de l'abandó quasi total, encara per causes desconegudes, però aparentment relacionades amb molèsties, en 2021 ha albergat 1.766 parelles reproductores d'ardeids, un 30 % del total de parelles.
- Estudis recents han evidenciat que la dieta d'aquestes aus ha canviat notablement en els últims 30 anys com a resposta als canvis en la disponibilitat d'aliment en els arrossars. Així, preses aquàtiques amb una aportació energètica inferior, com les larves de libèl·lules, suposen hui dia la base de la dieta d'espècies com ara la garseta blanca o l'oroval, en ser menys abundants en l'arrossar altres preses més energètiques, com ara el cranc roig americà.
- L'inici de la reproducció d'aquestes espècies es troba sincronitzat amb la inundació dels camps d'arròs, després de diversos mesos secs. En 2019, la inundació de gran part dels arrossars es va produir al juny, una data molt tardana, fet que va suposar la inexistència d'hàbitat adequat per a iniciar la reproducció fins a aquesta data, molt tardana per a algunes de les espècies, com ara l'agró blau o roig. **En 2021, la inundació dels arrossars s'ha produït igualment en unes dates bastant tardanes, la qual cosa ha influït en el baix èxit reproductor de les colònies, que no s'han pogut establir en dates adequades.**

Respecte a la població total de la Comunitat Valenciana, s'observa que, malgrat l'augment de parelles nidificants del conjunt d'espècies (de vora 2.000 parelles), a l'Albufera s'està experimentant un **descens continuat en el nombre de parelles** (tendència desfavorable des de 2010), mentre que, a mitjà termini, la tendència dels últims anys és estable per al conjunt de la regió.

Sens dubte, aquest fet torna a posar de manifest la importància en l'àmbit regional de les colònies establides a l'Albufera (d'igual manera que les del Fondo-Santa Pola, que actuen, amb tota probabilitat, com a font de noves parelles nidificants a la resta de xicotets aiguamolls de la regió), i el paper tan rellevant que tenen per al seu estat de conservació en l'àmbit internacional.

En 2021 s'ha realitzat novament el cens de tota la població reproductora de martinet de nit comú (*Nycticorax nycticorax*), incloent-hi la població reproductora a la Devesa de l'Albufera. Aquesta colònia, d'un alt interès conservacionista atesa la seua singularitat (única colònia d'Europa amb cria hivernal), s'ha seguit amb més precisió. Igual que l'any anterior, la colònia s'ha establert en la zona del Muntanyarot (extrem nord de l'Emmallada Llarga).

Un any més, malgrat les 30 parelles nidificants censades a Devesa, s'ha observat **una productivitat quasi nul·la, a causa de la predació de nius per part de rates i garsa.** D'una manera complementària o additiva, hi ha una **alta taxa de predació per part de rates i gats** domèstics, tant dels nius com de les postes.

En aquesta anualitat, igual que en els anys anteriors, no s'ha registrat la reproducció de la xicoteta colònia localitzada en 2016 a la marjal de Cullera, fora de les localitats clàssiques de reproducció.

L'esplugabous (*Bubulcus ibis*) **manté l'augment observat en 2020**, després de dos anys preocupants en els quals va patir un descens important en la seua població nidificant, i arriba a **la xifra més alta des de 2014**, si bé encara per davall de les xifres registrades en anys anteriors.

En el cas de **l'agró blau** (*Ardea cinerea*), després de l'augment produït en 2020, es torna a nombres molt baixos, 215 parelles, **la segona xifra més baixa dels últims 20 anys**, que, malgrat que es troba en un rang de variació habitual per a l'espècie en aquest període, resulta bastant alarmant, perquè en els últims 5 anys es compta amb 2 dels 3 censos més baixos de la sèrie.

Tal com s'ha analitzat en anys anteriors, **la superfície d'arrossars inundats durant la fase final de l'hivern, i especialment al març, determinen els paràmetres reproductors dels agrons blaus nidificants a l'hivern**, ja que la dessecació progressiva dels arrossars condueix a una reducció gradual de la disponibilitat d'hàbitat d'alimentació de l'espècie.

Pel que fa a **l'oroval** (*Ardeola ralloides*), la població sembla estabilitzar-se al voltant de 120 parelles, després d'un declivi important ocorregut en 2017 i 2018, quan la població va passar d'estar al voltant de les 450 parelles a 203 en 2017 i a 114 en 2018. En 2021 sembla que la població torna tímidament a recuperar els seus territoris a la replaça de Sacarés, encara que es manté una part important del nombre de parelles a la mata del Fang. És important prendre en context el declivi de l'espècie, i és preocupant que es mantinga, ja que l'Albufera és una de les localitats més importants per a l'espècie en el Mediterrani occidental (històricament, la segona millor població reproductora de la península Ibèrica).

Quant a **l'agró roig** (*Ardea purpurea*), després de diversos anys en què ha millorat notablement el nombre de parelles, i ha arribat en 2016 a 76 parelles (prop del que es considera el valor de referència per a assolir un estat de conservació favorable, d'acord amb la seua grandària poblacional), entre 2017 i 2019 va experimentar un fort descens fins a les 22 parelles, que es va revertir en 2020, quan es van arribar a les 47 parelles, i s'ha mantingut en 2021, amb 49 parelles. Les dades dels dos últims anys són similars als dels anys previs al màxim recent, encara que es mantenen lluny de l'estat de conservació favorable de l'espècie. L'agró roig és, probablement, l'espècie que més ha patit per l'abandó de la colònia de la replaça de Sacarés, la principal localitat de nidificació de l'espècie (de manera similar a l'oroval, instal·la les seues colònies annexes a les zones d'alimentació, que es troben principalment a Sollana i Sueca). L'espècie sembla intentar recuperar aquesta localitat de reproducció, en la qual, en 2021, han nidificat 12 parelles, i han mantingut les altres dues localitats de nidificació on s'ha instal·lat en els últims anys (la punta de Llebeig, amb 10 parelles, i el tancat de l'Illa, amb 27 parelles).

Eés important tindre en compte que **tant l'oroval com l'agró roig són espècies transsaharianes**, les zones d'hivernada de les quals es troben al voltant de Mauritània i el golf de Guinea, al sud del Sàhara. El declivi recentment experimentat per les dues espècies, en similar magnitud, podria estar relacionat, a més, per les condicions dels aiguamolls en els quals hivernen les dues espècies. Hi ha bibliografia que relaciona les bones condicions hídriques en les zones d'hivernada amb la supervivència durant aquest període i la migració de tornada a Europa, així com l'estat físic previ a la reproducció i, per tant, amb el nombre de parelles reproductores en aiguamolls europeus.

En el cas de **l'agró blanc** (*Egretta alba*), s'ha observat la presència d'una parella a la replaça de Sacarés, la reproducció de la qual s'ha pogut confirmar amb l'observació d'almenys dos pollets acabats de volar al tancat de Mília.

La garseta blanca (*Egretta garzetta*) en 2021 ha experimentat un augment considerable de la població nidificant fins a les 1.290 parelles, el valor més alt des de 2014. Aquest augment sembla mostrar una tendència positiva iniciada en 2020, i es torna a situar en el rang de variació de l'última dècada, encara que lluny de la població més gran reproductora recent, amb 1.849 parelles censades en 2011.

El gomet (*Ixobrychus minutus*) es manté estable respecte a 2020, i recupera l'estabilitat assolida durant l'última dècada en un rang entre 45 i 84 parelles. La distribució espacial de les parelles de gomet mostra, igual que en 2020, un repartiment entre les mates i la llacuna i les àrees de reserva. En qualsevol cas, és molt cridanera la importància de les àrees de reserva amb relació a la seua superfície, on s'inclouen els filtres verds, amb 22 parelles en a penes 90 hectàrees, i la resta de reserves, amb 8 parelles en 24 hectàrees (excloent-ne el Racó de l'Olla, on no nidifica l'espècie).

Entre les àrees de reserva destaca, com en anys anteriors, el conjunt del tancat de l'Illa-estany de la Plana, que alberga una colònia laxa de 17 parelles. També és rellevant la xicoteta colònia laxa de 3 parelles establida al tancat de la Ratlla, fruit de la millora de l'hàbitat d'alimentació i del mateix aliment després de la restauració d'aquesta localitat. En 2021 no s'ha observat la seua nidificació en els arrossars de l'Albufera.

Finalment, en 2021 **no s'han fet observacions de bitó comú** (*Botaurus stellaris*) durant l'època de nidificació.

La població reproductora de **picaport** (*Plegadis falcinellus*) continua el seu creixement des de la primera reproducció recentment constatada en 2009. En 2021 s'han duplicat les parelles respecte a l'any anterior, i s'han aconseguit les 2.686 parelles, de manera que és l'espècie més abundant d'aquest grup d'aus en què s'inclouen garses i afins. Aquest augment és coherent amb l'augment de grandària de la seua població nidificant en tota l'àrea de distribució, i colonitza noves regions i aiguamolls dins d'aquestes regions cada any. L'augment de la població de picaport registrat en 2021 podria estar relacionat amb l'augment de la població de picaport del Mediterrani occidental, que funciona com a embornal d'altres aiguamolls, així com la capacitat elevada d'adaptació de l'espècie a tota classe de dietes, que ha trobat en els odonats de l'Albufera una font important d'aliment.

Encara que **la grandària poblacional de les ardeids nidificants mostra una millora, els paràmetres reproductors mostren una situació clarament desfavorable, la qual cosa suposa, de nou, un any més, un important crit d'atenció sobre la capacitat de l'arrossar de mantindre unes poblacions d'ardeids reproductores en bon estat de conservació**, en la mesura en què els paràmetres reproductors mostren uns valors pobres en les espècies que depenen en més mesura d'aquest cultiu per a alimentar els seus pollets. Possiblement, **la més preocupant és la situació de l'agró blau**, amb un èxit reproductor excepcionalment baix, relacionat amb la gestió de la inundació durant el període final de la hivernada, en el qual es produeix una mortaldat elevada en la colònia segons s'assequen els arrossars, les séquies i les anguileres, i desapareix l'hàbitat d'alimentació de l'espècie. És important assenyalar que l'augment poblacional en algunes espècies, sens dubte, està relacionat amb una superfície superior d'arrossar entollat i la disponibilitat de llocs d'alimentació durant el període de reproducció de les espècies (abril a juny), i en el qual, tradicionalment, els camps es troben secs. Les dates d'inici de la reproducció habituals de les espècies, però que s'han convertit en anòmales per la necessitat d'acoblarse als cicles d'inundació de l'arrossar, s'han vist reflectides en un inici de la nidificació molt abans que en anys previs.

Anàtids

D'igual manera que en anys anteriors, la comunitat d'anàtids nidificants a l'Albufera es compon d'una espècie molt generalista, amb una àmplia variabilitat de dieta i que nidifica, pràcticament, en tots els ambients i alimenta les seues cries, principalment, d'invertebrats en arrossars, com ara l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*), juntament amb espècies amb més especialització, predominantment vegetarianes i les cries de les quals s'alimenten de macroinvertebrats aquàtics, i que, per tant, requeriran la presència de vegetació submergida per a poder establir-s'hi, com ara el roncadedell (*Spatula querquedula*), el sivert (*Netta rufina*), el boix (*Aythya ferina*) o la rosseta (*Marmaronetta angustirostris*).

Anàtids	Nombre de parelles reproductores
<i>Tadorna tadorna</i>	11
<i>Anas strepera</i>	0
<i>Anas platyrhynchos</i>	2,471
<i>Anas querquedula</i>	1
<i>Anas clypeata</i>	0
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	4
<i>Netta rufina</i>	36
<i>Aythya ferina</i>	15

Taula 13. Nombre de parelles reproductores d'anàtids al Parc Natural de l'Albufera. En negreta, espècies catalogades

Les àrees de reserva, i més concretament els aiguamolls artificials, són, un any més, els llocs on nidifiquen en conjunt les espècies amb uns requeriments més estrictes de qualitat de l'aigua i de l'hàbitat

. Aquests ambients són els que, tradicionalment, alberguen una qualitat més alta d'hàbitat per a espècies d'interès local, com ara el roncadedell, el sivert, el boix o la rosseta. **No obstant això, aquestes espècies, malgrat el paper de les àrees de reserva, i concretament els aiguamolls artificials, no assoleixen el seu potencial** (o l'estat de conservació favorable) referit a les poblacions existents en els anys 60, d'acord amb la metodologia recomanada i seguida a aquest efecte per BirdLife International

En 2021 es produeix **un descens del nombre de parelles de sivert, i la població reproductora se situa en 36 parelles**, xifra que, malgrat el descens, es manté lleugerament per damunt de la mitjana dels últims 14 anys (32,8 parelles) i de la mitjana dels últims 7 anys (33 parelles).

). Aquest descens està relacionat amb una baixada del nombre de parelles nidificants en l'orla de la llacuna, a causa dels alts nivells d'eutrofització en la llacuna que s'han donat durant aquesta temporada de reproducció. Aquesta dada trenca la tendència positiva dels últims anys amb a penes 8 parelles, el nombre més baix des de 2017. En les àrees de reserva, el nombre de parelles nidificants de sivert es manté estable, **la qual cosa demostra la importància dels aiguamolls artificials per a la conservació d'aquesta espècie.**

Pel que fa al **boix**, amb **15 parelles**, sembla continuar mostrant una **limitació al seu creixement**, ja que, malgrat l'establiment dels aiguamolls artificials, el total de la població reproductora continua fluctuant entorn de les 20 parelles, sense haver experimentat un increment esperable atés l'augment en la superfície d'hàbitat disponible.

Quant a **l'ascle**, no s'ha observat durant el període de cria de 2021 cap comportament que permetera presumir de la nidificació al tancat de la Pipa o altres aiguamolls artificials, mentre que en el cas del roncadell s'ha observat, després de dos anys sense reproduir-se, una parella al tancat de la Pipa.

En aquesta temporada de cria no s'ha observat la reproducció de **cullerot** en cap de les àrees de reserva del parc natural.

Finalment, en 2021 s'ha comprovat la nidificació de **tres parelles de rosseta al Racó de l'Olla i una a la mata del Fang, esdeveniment d'una gran rellevància a causa del seu estat crític de conservació en l'àmbit regional i nacional.** En el cas de la parella de la mata del Fang, s'ha vist afavorida pel projecte de reintroducció de l'espècie que ha fet la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, ja que un dels exemplars procedia d'aquest projecte de cria en captivitat.

L'ànec collverd continua un any més en el rang de variació dels últims anys, estabilitzat entorn de les **2.000 parelles reproductores.**

Respecte als períodes reproductors anteriors, el nombre de parelles estimades es manté estable tant en l'entorn directe de la llacuna (reflectit per les aus censades en aquesta localitat) com en els arrossars, encara que és especialment notable en els arrossars regats pel riu Xúquer, on, de manera coherent amb els períodes anteriors, s'estima la nidificació de prop de la meitat de les parelles de tot l'espai protegit.

De manera similar al que ha ocorregut en anys anteriors, la densitat de les parelles d'ànec collverd mostra valors més alts en les zones de perellonada i les àrees de més productivitat situades a Sueca, i prenen els valors més baixos en els arrossars al sud del Xúquer.

Ràl·lids

Dins d'aquest grup d'espècies, en 2021 s'observa, per a les espècies relacionades amb la bona qualitat de l'aigua o un bon estat de conservació d'hàbitats lacustres, que **el nombre de parelles presents en l'orla de la llacuna ha experimentat un creixement notable en el cas del gall de canyar, mentre que, en el cas de la fotja comuna s'ha produït un descens important del nombre de parelles reproductores.** En el cas del rascló, s'ha mantingut el nombre de territoris detectats.

Ràl·lids	Nombre de parelles reproductores
<i>Rallus aquaticus</i>	16
<i>Gallinula chloropus</i>	+
<i>Porphyrio porphyrio</i>	95
<i>Fulica atra</i>	28
<i>Fulica cristata</i>	0

Taula 14. Nombre de parelles reproductores de ràl·lids al Parc Natural de l'Albufera. En negreta, espècies catalogades. + indica presència, encara que sense quantificar el nombre de parelles reals a causa de la dificultat del cens adequat

En aquestes espècies, es manté la importància de les zones de reserva, les quals alberguen un percentatge alt de parelles respecte al total censat a l'Albufera. 53 % de parelles de gall de canyar i 86 % de fotja comuna, xifres que posen de manifest la importància d'aquesta mena d'ambients amb bona qualitat com a refugi per a les aus que requereixen aigües netes i vegetació lligada a aquestes.

En 2021 s'han detectat 16 **rasclons** territorials, de manera que es manté la tendència positiva observada en 2019 després de quasi desaparèixer com a reproductor a l'Albufera. S'han mantingut els territoris en l'orla de la llacuna, a més de produir-se un augment en les àrees de reserva, especialment al tancat de la Pipa, on s'han detectat 5 territoris de rascló.

En el cas del **gall de canyar**, es produeix un augment notable de la població reproductora, que passa de 70 parelles en 2020 a 95 en 2021. **Aquestes dades sobre la recuperació de l'espècie són encoratjadores**, però es continuen mostrant lluny de la grandària poblacional considerada com a valor de referència per a un estat de conservació favorable de l'espècie a l'Albufera, determinat com de 152 parelles. Respecte a l'any anterior, augmenta el nombre de parelles tant en l'orla de la llacuna de l'Albufera i les mates com en les àrees de reserva, especialment en els aiguamolls artificials (tancat de la Pipa, Mília i Illa). En els arrossars no s'ha observat cap parella reproductora.

La **fotja comuna**, una espècie d'interès local, ja que permet avaluar adequadament l'estat de conservació de l'espai, ha mostrat un descens important del nombre de parelles, i ha arribat al nombre més baix dels últims 6 anys amb 28 parelles reproductores. Aquest descens es produeix d'acord amb els fets ocorreguts amb altres aiguamolls costaners de la comunitat, on s'ha apreciat una mateixa tendència negativa. El descens té lloc tant en les àrees de reserva com en l'orla de la llacuna (28 parelles davant de les 61 de 2020) i pot estar relacionat amb els nivells elevats d'eutrofització de l'aigua durant aquesta temporada.

Finalment, en 2021 i d'igual manera que en els tres anys anteriors, la **fotja banyuda** no ha nidificat a l'Albufera, ni s'han produït observacions durant el període reproductor al tancat de la Pipa, l'única localitat on ha nidificat en els últims anys a l'Albufera aquesta espècie catalogada com a perill d'extinció en el Llibre roig de les aus d'Espanya.

En el cas de la **polla d'aigua**, d'igual manera com s'ha fet en anys anteriors, no s'ha comptabilitzat el nombre de parelles reproductores per la dificultat del seu cens. Però en un cens del mes de maig s'han estimat un total de 1.730 aus. Aquesta estima suposa un descens considerable respecte als anys anteriors i reflecteix una tendència negativa de l'espècie que resulta ja preocupant, més tenint en compte que la població pateix una pressió cinegètica important durant la hivernada sota l'argument dels danys que causen l'arrossar durant el període de cultiu.

Limícoles

Pel que fa a la comunitat d'aus limícoles, trobem espècies que es reproduïxen en l'arrossar, com ara la camallonga (*Himantopus himantopus*) i el corriolet (*Charadrius dubius*), i altres que es reproduïxen en zones de reserva, amb més tranquil·litat i que busquen platges i camps erms, com ara l'alena (*Recurvirostra avosetta*), la carregada (*Glareola pratincola*), o al litoral, com el corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*). Els resultats del cens de 2021 mostren tendències dispars depenent de l'espècie, dels hàbits socials i dels requeriments per a establir els nius.

Limícoles	Nombre de parelles reproductores
<i>Himantopus himantopus</i>	733
<i>Recurvirostra avosetta</i>	51
<i>Glareola pratincola</i>	30
<i>Charadrius dubius</i>	33
<i>Charadrius alexandrinus</i>	74

Taula 15. Nombre de parelles reproductores d'aus limícoles al Parc Natural de l'Albufera. En negreta, espècies catalogades

En el cas de la **carregada**, catalogada com a **vulnerable** en el Catàleg valencià d'espècies amenaçades, les localitats de reproducció han continuat sent les habituals i estables en el temps, encara que amb una reducció notable en el nombre de parelles que les han utilitzades, amb un cens total de **30 parelles**.

La situació reproductora continua sent preocupant per a aquesta espècie per l'èxit escàs reproductor.

En el cas del **corriol camanegre**, també catalogat com a **vulnerable** en el Catàleg valencià d'espècies amenaçades, ha mostrat la **continuitat de la seua recuperació**, que ha augmentat a 74 parelles, la qual cosa suposa **el millor registre des de 2009** que s'ha experimentat en totes les platges del parc natural.

En 2021 s'han desenvolupat diverses accions que, sens dubte, han afermat la població nidificant, malgrat un inici de temporada de cria crític a causa de la pressió intensa exercida a la Devesa per la quantitat elevada de visitants que acudien a causa del tancament perimetral establert per la COVID-19. La situació ha resultat més favorable per a l'espècie gràcies a la posada en marxa de diverses actuacions al llarg del litoral, com ara les que s'han dut a terme en el marc de la segona edició del projecte "Renaturalitzant platges per al corriol camanegre", en el qual s'han implicat els ajuntaments de València, Sueca i Cullera, juntament amb la Generalitat Valenciana i SEO/BirdLife, en la implantació de mesures de recuperació d'hàbitat d'alimentació i refugi de l'espècie.

En aquest sentit, continuant amb les accions iniciades en 2020, es va procedir a deixar llargs trams de platja sense retirar restes orgàniques, i es va procedir a la retirada manual de residus sòlids. Aquestes restes orgàniques van afavorir nous llocs de nidificació, refugi i alimentació. Així mateix, es va procedir a delimitar amb tancaments zones de nidificació crítiques per a l'espècie, en les quals les postes corrien perill de ser abandonades per l'ús públic. Aquests tancaments, lleugers per a muntar i desmuntar, han permés mantindre postes en llocs conflictius i no han generat problemes ni conflictes amb els usuaris de les platges.

A més, des del tancat de la Pipa i amb la col·laboració de l'Ajuntament de València, s'ha fet un **voluntariat ambiental de vigilància de nius de limícoles a l'estany de Pujol**, que ha permés millorar considerablement la productivitat de les 8 parelles instal·lades allí (i d'igual manera en el cas de les camallongues i les mongetes nidificants en la localitat) i l'establiment de parelles procedents del litoral que fan segones postes. En total, **no només ha augmentat el nombre de parelles al litoral del parc natural, sinó que també ho ha fet la productivitat.**

En aquesta anualitat s'ha registrat un augment de les parelles d'**alena**, que passa de 37 en 2020 a 51 en 2021, i queda, no obstant això, encara molt lluny de les xifres d'altres anys (90-101 parelles), totes aquestes al Racó de l'Olla.

No obstant això, malgrat el lleuger augment del nombre de parelles, i d'igual manera que en anys anteriors, és possible que el fet que la productivitat i la supervivència de les aus continua sent realment baixa (molt poques aus nascudes arriben a volar): el fracàs reproductor de l'espècie a l'Albufera comporta el descens de la població reproductora a mitjà termini, després d'un període d'estabilitat, a causa del nombre baix d'aus que s'incorporen a la població nidificant.

En el cas de la **camallonga**, el nombre de parelles reproductores estimat per a l'espècie s'ha **reduït considerablement** després de l'augment produït en els dos últims anys

El nombre de parelles nidificants en àrees de reserva, encara que baix, és rellevant, tenint en compte que l'espècie únicament ha nidificat al Racó de l'Olla (40 parelles), i a l'estany de Pujol (6 parelles), però no en els aiguamolls artificials com altres anys. Pel que fa als arrossars, s'observa que, d'igual manera que en els anys anteriors, les densitats més altes s'aconsegueixen en els arrossars del nord del parc natural.

El corriolet es manté **estable respecte a 2020**, amb **33 parelles**. La densitat, no obstant això, contínuament sent molt baixa. Les densitats màximes es donen a la marjal de Silla i a les marjals del terme municipal de València, la qual cosa evidencia problemes associats a la disponibilitat d'hàbitat i aliment, que poden estar relacionats, com s'ha comentat en el cas de la camallonga, amb les pràctiques de cultiu en sec efectuades en àrees de Sueca i Sollana, on el corriolet aconseguix les densitats més baixes de tot l'espai protegit i l'àrea d'estudi.

Gavines i xatrac

Les colònies d'aus marines són, juntament amb les garses, un dels valors pels quals l'Albufera mereix les figures de protecció en l'àmbit regional i europeu. Aquestes colònies s'han situat al Racó de l'Olla des de la seua restauració, gràcies a la figura de reserva, a l'accés restringit a les llacunes i les illes en les quals nidifiquen i la proximitat a la mar. Les variacions que experimenten el nombre de parelles reproductores es deuen, principalment, a la disponibilitat de la seua font d'aliment, que principalment troben a la mar, en el cas del xatrac d'albufera (*Sterna hirundo*), el xatrac beclarg (*Thalasseus sandvicensis*) i el xatrac elegant (*T. elegans*); en medis salobres, en el cas de la gavina capblanca (*Chroicocephalus genei*); en arrossars, en el cas de la gavina comuna (*C. ridibundus*), la mongeta (*Sternula albifrons*) i la tisoreta (*Gelochelidon nilotica*), i en aquests ambients i l'orla d'horta del parc, en el cas de la gavina capnegra (*Larus melanocephalus*).

Gavines i xatrac	Nombre de parelles reproductores
<i>Larus melanocephalus</i>	1.379
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	930
<i>Chroicocephalus genei</i>	15
<i>Larus audouinii</i>	20
<i>Larus michahellis</i>	3
<i>Sterna albifrons</i>	58
<i>Sterna hirundo</i>	425
<i>Thalasseus sandvicensis</i>	1022
<i>Thalasseus elegans</i>	2

Les colònies d'ocells marins són, juntament amb les garses, un dels valors pels quals l'Albufera mereix les seues figures de protecció a nivell regional i europeu.

Taula 16. Nombre de parelles reproductores d'aus gavines i xatrac al Parc Natural de l'Albufera. En negreta, espècies catalogades

Per al conjunt d'aquestes, i de manera similar al que s'ha experimentat en els últims anys, resulta evident que l'estructura de la comunitat d'espècies de gavines i xatrac nidificants en aquesta reserva ha canviat substancialment en els últims anys, i es troba lluny dels valors que la van situar com una de les colònies referents per a les espècies que hi nidifiquen en l'àmbit del Mediterrani occidental.

En el cas de la **gavina capnegra**, després d'un any molt mal en 2017, i la recuperació de la població en 2018, s'arriba a un nou màxim històric de parelles a l'Albufera, amb 1.379 parelles que, a més, la situen com la colònia més gran de tota la península Ibèrica de l'espècie, de manera que ara mateix és un dels valors més alts de conservació de l'Albufera i, per tant, mereixedora d'especial atenció.

La **gavina comuna** es recupera lleugerament i, aparentment, escapa del descens dràstic patit en els últims anys.

Pel que fa al **gavinot mediterrani**, s'han establert dues parelles al Racó de l'Olla i una a la mata de Sant Roc, on aprofiten la falta de vegetació i el terreny salinitzat.

En el cas de la **gavina capblanca**, es manté, d'igual manera que en anys anteriors, un nucli reproductor xicotet que s'instal·la en la colònia mixta de gavines capnegres i gavina comuna del Racó de l'Olla.

Quant als xatrac, **el xatrac d'albufera augmenta lleugerament** respecte a 2020 (425 parelles), encara que es troba encara lluny dels objectius de conservació de l'aiguamoll, mentre que **el xatrac beclarg continua amb l'augment ja observat en 2020, i aconsegueix un nombre de parelles nidificants de 1.022, similar al de 2018.**

D'altra banda, es reproduïx de nou, amb **dues parelles, el xatrac elegant**, les úniques de la Comunitat Valenciana. D'altra banda, **la mongeta disminueix lleugerament el nombre de parelles reproductores a 58**, de les quals 52 s'han establert a l'estany de Pujol,

on es beneficien de les **tasques de conservació i vigilància desenvolupades durant l'estiu per voluntaris de SEO/BirdLife en col·laboració amb l'Ajuntament de València.** La resta de parelles s'han establert al Racó de l'Olla i la mata de Sant Roc.

Rapinyaires diürns lligats a l'aigua

Entre els rapinyaires diürns lligats a l'aigua únicament trobem com a nidificant a l'Albufera l'arpellot de marjal (*Circus aeruginosus*). En 2021 s'ha produït la **nidificació de tres parelles, un màxim històric per a l'espècie**, que ja es va aconseguir en 2013. Les parelles han nidificat a la mata de vegetació palustre de la Foia, on han aconseguït tirar avant almenys un pollet, a la replaça de Sacarés, on ha arribat a volar un pollet, i a la mata del Fang, d'on han volat dos pollets.

Rapinyaires diürns	Nombre de parelles reproductores
<i>Circus aeruginosus</i>	3

Taula 17. Nombre de parelles reproductores de rapinyaires diürns lligats a ambients aquàtics al Parc Natural de l'Albufera. En negreta, espècies catalogades

Passeriformes palustres

Durant els recorreguts amb barca per a censar els mascles territorials de les diferents espècies d'aus palustres, es van detectar 8 espècies: xitxarra bigotuda (*Acrocephalus melanopogon*), xitxarra de canyar (*A. scirpaceus*), busquerot (*A. arundinaeus*), boscaler comú (*Locustella luscinioides*), xau (*Panurus biarmicus*), rossinyol bord (*Cettia cetti*), trist (*Cisticola juncidis*) i cueta groga (*Motacilla flava*).

En l'annex (Seguiment de les aus aquàtiques nidificants i macroinvertebrades aquàtiques durant el cultiu d'arròs a l'Albufera de València. 2021) podeu trobar els mapes de distribució d'aquestes espècies.

Xitxarra bigotuda: al llarg de tot el perímetre de vegetació palustre de la llacuna de l'Albufera s'han detectat 7 mascles territorials, una xifra que mostra una certa estabilitat de la població (en 2019 es van detectar 8 mascles territorials; en 2018 en van ser 6, i en 2017, 7). Aquesta espècie, catalogada com a **vulnerable** en el Llibre roig de les aus d'Espanya, presenta una **situació que, malgrat resultar desfavorable al parc natural, mostra clarament un augment recent** (des d'un únic mascle detectat en 2015). La xitxarra bigotuda suposa un **bon indicador de qualitat d'aigües i una vegetació palustre ben estructurada, madura i heterogènia**, ja que, entre els seus requeriments, es troben la presència de làmina d'aigua permanent, la vegetació palustre amb bogues i un substrat herbaci entollat, i preferentment aigües poc eutrofitzades.

Pedro Marín

Xitxarra de canyar: el passeriforme palustre més abundant en la ZEPA i amb requeriments molt generals quant a l'hàbitat, mostra més abundància a la riba nord respecte a les ribes de l'oest i el sud de la llacuna. S'observa un lleuger descens en el nombre de territoris, que ve acompanyat d'un lleuger augment en la densitat dels territoris del sector SE respecte a anys anteriors.

Pedro Marín

Pedro Marín

Busquerot: la seua presència es restringeix a les zones amb tiges de canyís més altes, que li permeten perxar-se per a cantar i construir el niu amb estabilitat, per la qual cosa la seua presència sol estar relacionada amb les mates de vegetació palustre que es formen a l'entrada a la llacuna de canals de reg, generalment acompanyats d'aquest tipus de vegetació preferencial. En 2021 s'ha produït una reducció bastant important de territoris respecte a anys anteriors. A més, s'han detectat 3 mascles territorials al tancat de la Pipa.

Pedro Marín

Boscaler comú: espècie catalogada com a **quasi amenaçada** en el Llibre roig de les aus, s'observa un **lleuger augment de territoris**, els quals es troben distribuïts d'igual manera que en anys, principalment en els sectors W i N de la llacuna, on la vegetació palustre aconseguix més extensió i heterogeneïtat estructural, ja que l'espècie requereix un estrat basal per a nidificar. A aquestes àrees cal afegir l'Alteró i tres mascles territorials més al tancat de la Pipa.

Xau, espècie també catalogada com a **quasi amenaçada** en el Llibre roig de les aus, **es troba a la vora de l'extinció en el context de l'Albufera** després d'un declivi dramàtic que li ha portat de més de 100 parelles en els 90 a només 2 mascles territorials en 2015 i un únic mascle territorial detectat en 2016. Durant els últims anys, les parelles reproductores s'han establert al voltant de la mata de l'Antina, després de desaparèixer la minsa població que quedava a la punta de Llebeig. En 2021 s'han obtingut únicament 2 contactes, un d'aquests a la mata de l'Antina, on s'ha observat en anys anteriors, i un altre en la zona SW, al voltant de la Foia.

Sergey Yeliseev

Rossinyol bord: es tracta d'una espècie amb un bon estat de conservació general, ben distribuït en els ambients palustres de la ZEPA, on estableix els territoris en alguns canals amplis i amb una vegetació palustre ben desenvolupada i amb preferència per zones amb presència d'estrat arbori o arbustiu, o almenys una densitat alta de vegetació heterogènia. Al voltant de la llacuna de l'Albufera és una espècie freqüent, però no abundant, principalment en el sector est. En 2021 s'ha produït una **reducció bastant acusada del nombre de territoris respecte a anys anteriors**, i ha estat absent en diversos punts de l'oest i sud de la llacuna. L'espècie també nidifica en els aiguamolls artificials, i és més abundant en l'entramat de canals i motes dels filtres verds del tancat de la Pipa que al tancat de Mília i el tancat de l'Illa, on resulta més escàs.

Juanjo Miguel

Encara que no es tracte d'un passeriforme, **el blavet és una au d'interés en el context de la ZEPA Albufera**, ja que és una **au relacionada amb indicadors de la Directiva marc de l'aigua per a la categoria de llac** (assimilable a la categoria de llac molt modificat, que presenta aquest en el pla de conca), i està relacionat estretament amb l'estabilitat de nivells, l'estructura en talles de la comunitat

d'ictiofauna i per la granulometria i l'estructura de la ribera, ja que necessita materials en els quals puga excavar una galeria on instal·lar el niu. **Durant l'època de nidificació resulta escàs** a l'Albufera, probablement a conseqüència de l'escassetat d'hàbitats òptims per a la nidificació, i s'ha detectat únicament una au en els punts de mostreig al voltant del Fangaret.

Finalment, s'han obtingut dades d'altres espècies, com ara **el trist i la cueta groga**, que no s'han mapificat en aquest informe atés el bon estat de conservació general i per no tractar-se d'espècies dependents d'ambients palustres per a nidificar.

• Senyalització de platges i sistemes dunars per a protegir la cria del corriol camanegre.

Durant el mes de febrer es van instal·lar cartells assenyalant la presència del corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) a les platges naturals de Sueca i Cullera. Aquesta espècie cria prop dels sistemes dunars, i el pas de les persones i dels animals domèstics afecten seriosament la incubació i a les cries, i per tant els cartells, conjuntament amb les barreres de pals i entenimentada, tenen la comesa d'evitar que les persones conscienciades transiten sobre les àrees de cria.

Les platges on s'han concentrat aquestes actuacions són aquelles que es conserven en estat natural, és a dir, la platja de Motilla, la del Rei, la del Mareny i la del Dosser.

Posteriorment, durant el mes de març es va assegurar l'acció de conscienciar amb els cartells en les àrees dunars de la presència del corriol camanegre, amb la col·locació de pals units amb cordes que indiquen les àrees per on no s'han de transitar. S'ha treballat especialment en el terme de Cullera. També, durant aquest mes, i preveient la cria del corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) en la reserva de la Punta, es van realitzar diverses jornades de retirada de vegetació exòtica invasora, especialment curatall (*Carpobrotus edulis*). El corriol camanegre és una espècie d'ocell protegit per la normativa valenciana, estatal i europea.

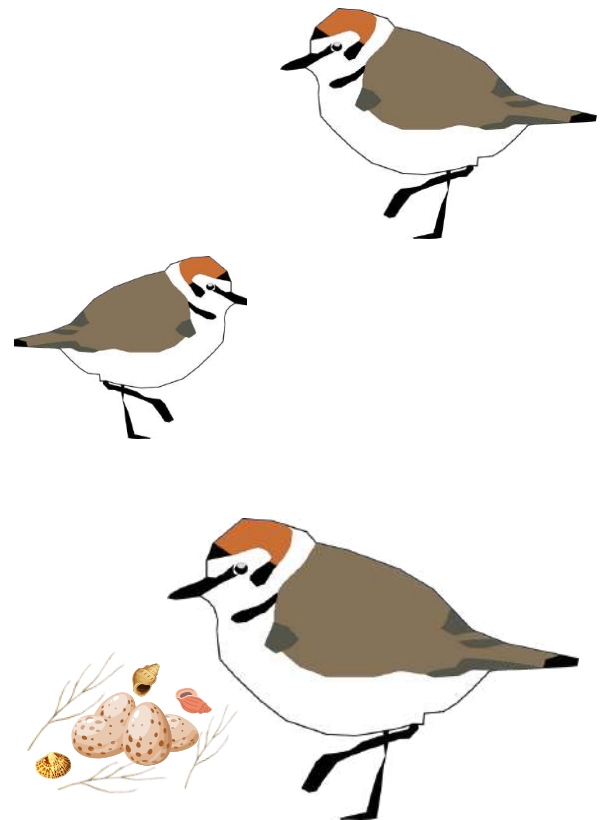
El mes d'abril, es va continuar amb la col·locació de pals amb corda a Cullera, i posteriorment en el terme de Sueca.

Al maig es va acabar de col·locar els senyals que avisen de la presència d'aquesta espècie a les platges de Sueca i Cullera, per a evitar que el públic transite per les zones on habitualment cria.

Al juliol es van col·locar pals amb corda enfront dels sistemes dunars de les platges naturals dels termes de Cullera i Sueca, per a evitar que el públic trepitge les dunes i l'hàbitat del corriol camanegre.

A la fi d'agost, es va iniciar la retirada dels cartells a les platges de Sueca i Cullera, atés que l'època de cria d'aquesta espècie ha finalitzat, acaba al juliol, de manera que es poden retirar sense cap problema, i es torna a col·locar al febrer.

També es té en compte l'època dels temporals, que són freqüents en la tardor i causen l'onatge marí, poden emportar-se aquests cartells.

• Seguiment d'espècies dulciaqüicoles.

Espècies d'interés econòmic

Les captures dels pescadors, molt relacionades amb les poblacions piscícoles, reflecteixen l'existència d'una major comunicació amb la mar, en mantindre's obertes les comportes de les goles. **Cal destacar l'increment de captures del cranc blau, convertit en un important recurs per als pescadors**

Temporada	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
MARES ALBUFERA	4.128	2.472	2.824	4.190	4.827	5.091	4.468	5.513	-
ANGUILA PASTURENCA	1.910	363	743	1.020	1.190	744	440	297	-
TOTAL ANGUILAS ALBUFERA	6.039	2.836	3.567	5.210	6.017	5.835	4.908	5.811	5.943
LLISA /MUJOL	126.347	133.809	197.943	128.000	147.749	130.672	116.000	137.258	149.336
CARPA/ TENCA	6.900	12.105	18.535	19.067	11.963	15.794	11.560	11.125	10.305
LUBINA	465	224	130	134	21	473	62	637	106.24
CANGREJO AZUL					985	4.099	5.500	13.564	28.977
LUCIO	555	397	0,00	0,00	21,50	968	160	700	391.88

Taula 3. Dades sobre la pesca en l'Albufera en kg. Font: Confraria de Pescadors del Palmar

Espècies d'interés protegit

Censos i prospeccions

A continuació es mostra una taula amb les dades de les prospeccions en poblacions de **samaruc (València hispanica)**, en l'àmbit del Parc Natural de l'Albufera.

Resultats de censos de samaruc en la campanya de prospeccions 2021

Espai RN 2000	Esforç ¹	Resultats (captures)	Estat població ²
PN Albufera (Surgencias)	88	165	1,9 - Moderadament bo (1-5)
PN Albufera (Mallades)	40	404	10,1 - Bueno (>5)

¹ (nºnasas * nºprospecciones)

²Conservació de samaruc, fartet i espinós en la Comunitat Valenciana. Balanç de 25 anys de treball. Informe tècnic Servei de Vida Silvestre 06/2015

Reintroduccions

Durant l'any 2021 s'han realitzat els següents alliberaments al Parc Natural de l'Albufera, dins del programa de reintroduccions en el medi natural:

Reintroduccions d'espècies marismeñas durant 2021

Espai	Espècie	Núm. exemplars
Séquia de Buda (Albalat de la Ribera)	Samaruc (<i>Valencia hispanica</i>)	700
Séquia del Mallorquí (Albalat de la Ribera)	Samaruc (<i>Valencia hispanica</i>)	700
Séquia ullal dels Mallades (Sollana)	Samaruc (<i>Valencia hispanica</i>)	400
Séquia Campanar (Albalat de la Ribera)	Espinoso (<i>Gasterosteus aculeatus</i>)	800

Censos i prospeccions fluvials

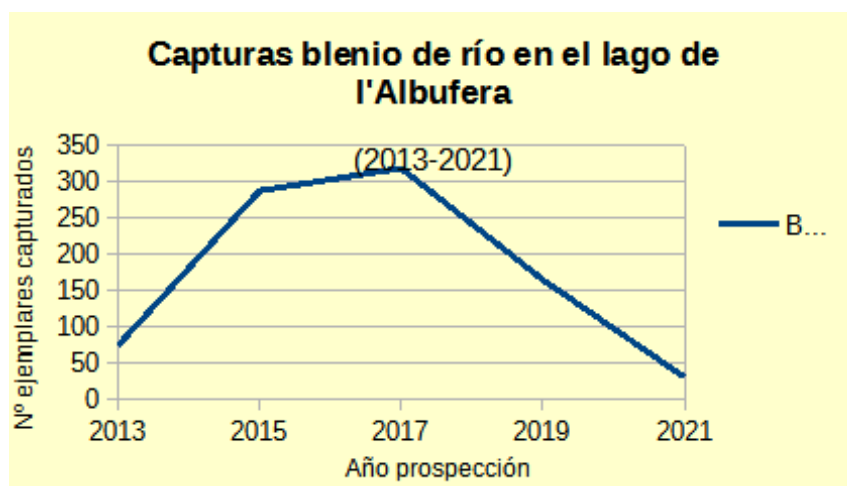
Respecte al **blenio de riu** (*Salaria fluviatilis*), durant l'any 2021 s'ha dut a terme una campanya de prospeccions en el llac per a valorar la seua evolució, tal com porta fent-se des de 2013. Aquest seguiment es realitza amb una periodicitat biennal, després de la constatació que aquesta espècie catalogada era present.

A continuació, s'adjunten les gràfiques corresponents a l'històric de captures en el llac (autòctones vs exòtiques), així com les captures de blenio de riu des de l'inici de les prospeccions.

Captures espècies autòctones i exòtiques en prospeccions llac de l'Albufera (2013-2021)

Capturas blenio (*Salaria fluviatilis*) en prospeccions lago de l'Albufera (2013-2021)

Com pot observar-se en els gràfics **la captura** d'espècies autòctones, i en particular **de blenios, ha disminuït significativament** durant les dues últimes campanyes de prospecció.

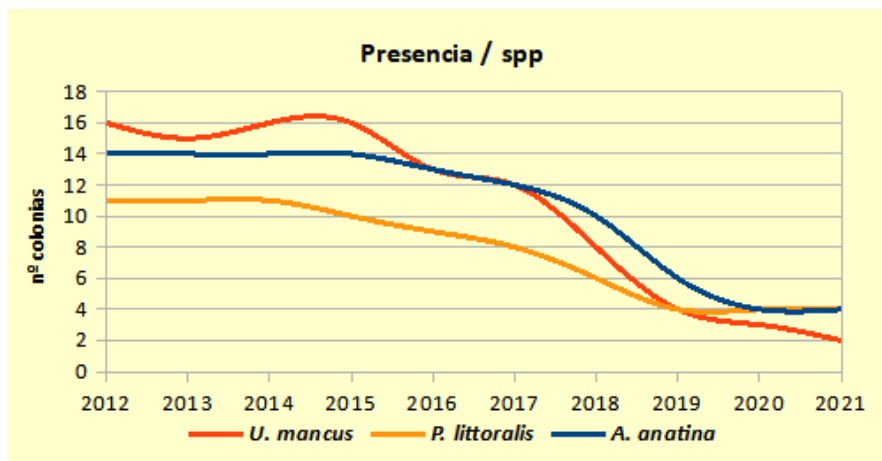
Aquesta circumstància pot estar justificada pels importants episodis de pluges torrencials que han tingut lloc durant els últims anys, en els quals s'han aportat grans quantitats de restes vegetals en descomposició al llac, que han reblit part de la zona de graves on es refugia i reproduïx l'espècie, disminuint per tant el seu hàbitat de manera notable. Les dades de futures prospeccions ens donaran informació sobre l'evolució de les poblacions d'aquesta espècie catalogada en el llac de l'Albufera.

Bivalves

El Parc Natural és un espai clau per a la conservació de les náyades de la Comunitat Valenciana, a causa de la seua àmplia distribució en la intrincada xarxa de séquies, que compten amb suficient varietat de condicions com per a albergar a les tres espècies (*Unio mancus*, *Potomida littoralis* i *Anodonta anatina*). El manteniment de les séquies per part de les comunitats de regants, mitjançant dragatges periòdics, suposa una de les principals afeccions als exemplars que les habiten per extracció directa del llit.

Considerant les 20 estacions en les quals s'han realitzat censos dins del *PN durant els últims 10 anys (amb diferent periodicitat segons l'estació de mostreig), s'ha constatat un descens considerable en el nombre de colònies trobades de les tres espècies, tal com es pot veure en la figura següent:

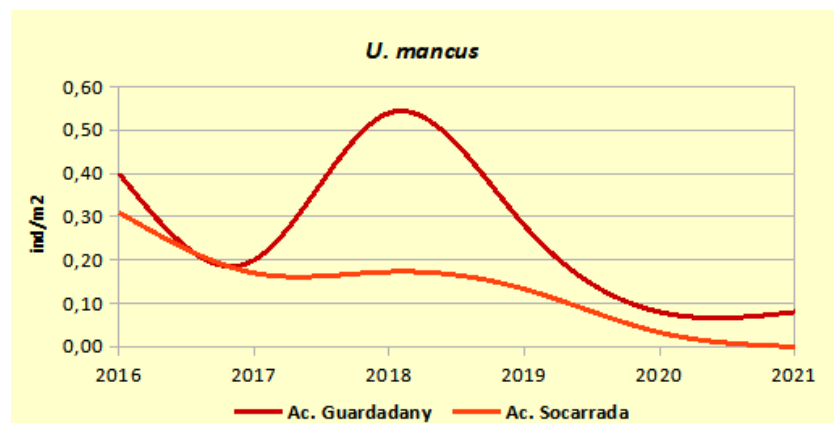

El major descens s'ha registrat en el cas d'*U. mancus*, amb la desaparició del 87,5% de les colònies presents en 2012, mentre que els percentatges per a *A. anatina* i *P. littoralis* són del 71,4% i 63,6% respectivament. En anteriors informes ja es va indicar que el descens ha sigut molt més acusat a partir de l'any 2016, fonamentalment en les séquies situades en l'àrea d'influència dels arrossars.

No obstant això, s'observa un diferent comportament en l'evolució de la densitat registrada per a cadascuna de les espècies considerant aquelles colònies en les quals encara es poden trobar exemplars. En el cas de ***Unio mancus***, les densitats registrades són molt baixes, amb valors inferiors a 1 ind/m², amb un descens considerable en el nombre d'efectius fins al punt de no trobar-se exemplars vius per primera vegada en la séquia de la Socarrada (Sueca). No obstant això, la colònia detectada l'any passat en el Braçal del Menescal (Sueca) es manté estable, amb valors entorn als 0,3 ind/m². D'aquesta manera, actualment la seua presència queda restringida a dues colònies amb exemplars molt escassos.

Antonio Pradillo
BDB

Quant a la reintroducció realitzada al juliol de l'any passat en la séquia de Senillera (Albalat), únicament es van recapturar tres exemplars vius (12%) dels 25 alliberats, a més de restes d'altres tres individus. Donat el baix número de recaptures no es pot donar per establida la colònia, a l'espera dels resultats obtinguts en les pròximes prospeccions.

La presència de juvenils (< 3 cm) es restringeix a un únic exemplar capturat en el Braçal del Menescal, la qual cosa representa el 5,9% del total d'exemplars capturats de l'espècie al Parc Natural.

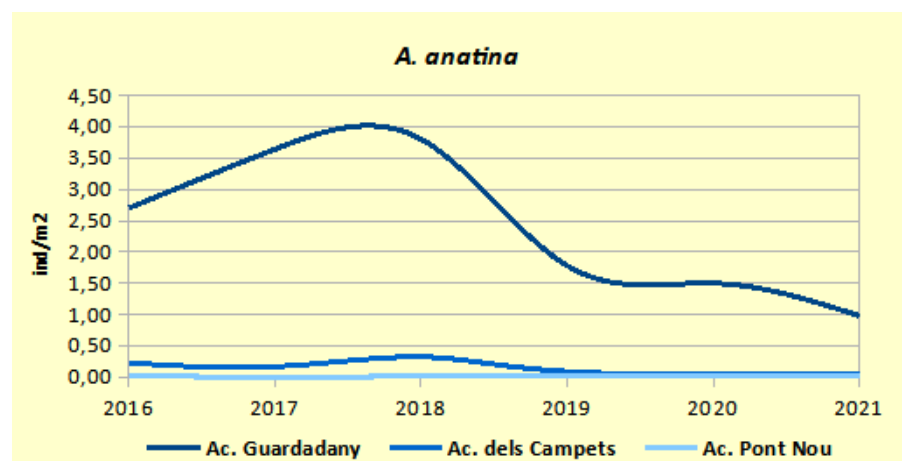
PD'altra banda, la densitat registrada en les colònies amb presència recent de **Anodonta anatina** es troben per davall de 0,5 ind/m², a excepció de la séquia de Guardadany (Cullera), on encara es troba entorn d'1 ind/m². A pesar que en 2015 van arribar a registrar-se valors per damunt dels 6 *ind/m², successius dragatges executats a partir d'aqueix any van minvar la colònia fins als valors actuals. Aquest fet va ser objecte de denúncia contra els recursos naturals i el medi ambient, que el Jutjat de Primera Instància i Instrucció n^o1 de Sueca va resoldre el mes de març passat amb sentència condemnatòria als autors responsables.

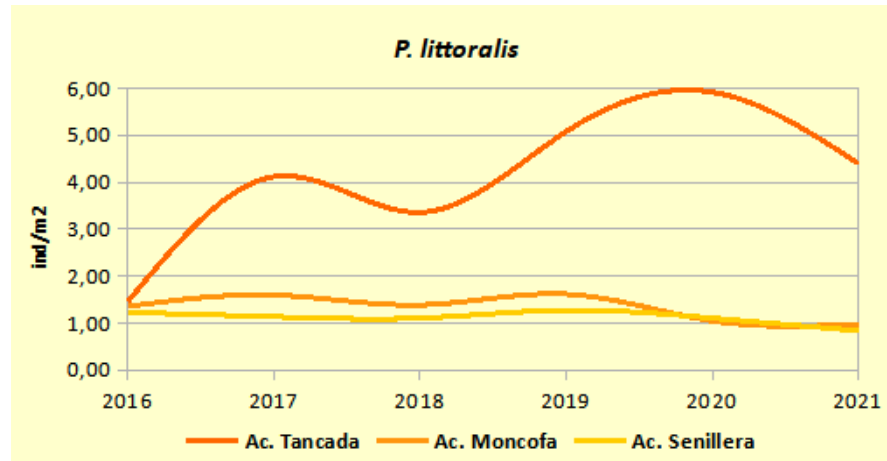
La colònia detectada l'any passat en el Braçal del Menescal (Sueca) es manté estable amb valors entorn als 2 ind/m², amb un valor màxim per damunt dels 6 ind/m² en un xicotet tram d'uns 10 metres de longitud amb talussos formigonats. D'aquesta manera, la presència de Anodonta queda restringida a quatre colònies amb exemplars escassos, a excepció de la citada en el Braçal del Menescal.

Per a aquesta espècie no es va capturar cap exemplar juvenil (< 3 cm) en cap de les estacions mostrejades.

En la gràfica podem veure els valors de densitat (ind/m²) registrats per a Anodonta anatina en el període 2016 - 2021 en les úniques estacions que encara mantenen colònies de l'espècie durant aquest període. S'ha exclòs la colònia del Braçal del Menescal per absència de dades prèvies a la seua detecció al febrer de 2020.

Finalment, en el cas de **Potomida littoralis** s'observa una clara diferència quant a l'evolució de les estacions on encara es detecten exemplars de l'espècie, de manera que els valors de densitat registrats en els últims anys es mantenen estables, fins i tot amb una tendència positiva en alguna de les colònies.

En la figura anterior es mostren els valors de densitat (ind/m²) registrats per a *Potomida littoralis* en el període 2016 - 2021, en les estacions que encara mantenien colònies de l'espècie durant aquest període. Es va excloure colònia de la séquia del Ullal dels Mallades (Sollana) per absència de dades prèvies a la seua detecció en 2019.

Es van capturar 5 juvenils (< 3 cm) de l'espècie, tots ells en una mateixa colònia (séquia del Ullal dels Mallades) en la qual representaven el 50% de les captures, una cosa gens habitual en el registre històric dels mostrejos realitzats fins al moment en totes les estacions de seguiment. No obstant això, tenint en compte el nombre d'exemplars de l'espècie capturats en totes les estacions únicament van representar el 2,3% de les captures.

Cal destacar que les colònies amb presència de l'espècie a l'entorn de l'arrossar **han anat desapareixent gradualment en els últims anys**, si bé és cert que la seua presència era pràcticament testimonial, amb valors per davall de 0,3 ind/m². D'aquesta manera, l'espècie ha quedat relegada únicament a quatre séquies situades en el cinturó sud-oest del Parc Natural que reben aigua de surgències pròximes.

Imatge del marcatge dels *P. littoralis* capturats en la séquia del Ullal dels Mallades.

• Galápagos

Durant l'any 2021 s'ha continuat amb el seguiment de soltes de tortuga d'estany (*Emys orbicularis*) en diferents punts.

• Tancat de la Pipa (València/Catarroja)

En 2010, Acció Ecologista-Agró, supervisat pel Servei de Vida Silvestre, comença l'experiència d'introducció i seguiment de tortugues en el tancat, que segueix en funcionament des de llavors. En total s'han alliberat 97 exemplars de tortuga d'estany, 7 d'ells al juny de 2021, juvenils, i s'han recapturat 10 individus d'anys anteriors.

• Tancat de Milia (Sollana)

Aquest aiguamoll, en funcionament des de 2011, porta alliberats 80 exemplars de *Emys orbicularis*. Al llarg de 2021 s'han recapturat 10 tortugues, 2 d'elles sense marques (pel que no han sigut alliberades dins del programa). En aquestes recaptures va haver-hi 2 femelles gràvides, que van ser traslladades al CCEDCV per al seu frese i posterior retorn al tancat.

• Llacuna del samaruc (Algemesí)

Els alliberaments van començar en 2014, sent el total d'exemplars alliberats 24 en 2020. Des d'aqueix any, el seguiment es realitza pels mateixos voluntaris que porten el control de tortugues en el ullal de Senillera (Albalat), sota la coordinació del grup A.E. Agró. Durant els mostrejos de 2021 s'han recapturat 6 individus, el doble que l'any anterior.

Ullals de la séquia Senillera (Albalat de la Ribera)

El seguiment ha sigut realitzat per voluntaris del municipi, sota la coordinació de Acció Ecologista-Agró i en col·laboració amb la Direcció del PN i de l'Ajuntament. Es va començar a introduir en 2017, portant fins al moment 20 exemplars alliberats. Durant 2021 s'han alliberat 6 juvenils amb microxip. Respecte a les recaptures, han sigut 13 exemplars.

Tancat de l'Illa (Sueca)

El programa s'inicia en 2015, i és a càrrec del mateix personal que en el tancat de Milia (Acuamed). Des de l'inici s'han alliberat 26 exemplars de tortuga d'estany. Durant 2021 hi ha hagut 13 recaptures de 7 individus diferents, alliberats en anys anteriors. Com ocorre de manera similar en Milia, és ressenyable indicar que des de 2017 s'han capturat ací 8 exemplars sense marques identificables.

L'experiència demostra que la tortuga pot aclimatar-se, reproduir-se i créixer en el PN. No obstant això, existeixen factors de mortalitat no controlats (dispersió, depredació, pesca accidental, maquinària agrícola) que fan encara dubtós que poden establir-se poblacions autosuficients si es deixen d'aportar exemplars. Per tant, en tant no es garantisca una major producció d'exemplars, **convé centrar-se en reforçar els nuclis fundadors i realitzar proves d'aclimatació en noves zones que es consideren adequades.**

3.4. Conservació i recuperació de hàbitats

- Treballs de producció de peus de flora aquàtica autòctona amenaçada i estructural.**

Durant 2021 i seguint amb les actuacions dels últims anys, es continuen fent treballs de producció de flora aquàtica autòctona amenaçada i estructural, per a la restauració ecològica de les zones humides de la Comunitat Valenciana, la majoria incloses en la Xarxa Natura 2000.

En el PN de l'Albufera s'han plantat un total de 9.424 exemplars que corresponen a 19 espècies diferents. S'ha plantat en 12 paratges diferents dins del Parc Natural, com es mostra en la següent taula:

Espècies plantades en 2021

Espècie	AM	TM	Paratge	Nº pies
<i>Cladium mariscus</i>		València	Sèquia de la Ratlla (Tancat dels Germaners)	30
<i>Iris pseudacorus</i>		València	Sèquia de la Ratlla (Tancat dels Germaners)	48
<i>Dorycnium rectum</i>		València	Sèquia de la Ratlla (Tancat dels Germaners)	24
<i>Lythrum salicaria</i>		València	Sèquia de la Ratlla (Tancat dels Germaners)	24
<i>Kosteletzkya pentacarpos</i>	DH	Valencia	Sèquia de la Ratlla (Tancat dels Germaners)	48
<i>Cladium mariscus</i>		Massanassa	Séquia del Fus	30
<i>Iris pseudacorus</i>		Massanassa	Séquia del Fus	72
<i>Scirpus lacustris subsp tabernaemontani</i>		Massanassa	Séquia del Fus	25
<i>Kosteletzkya pentacarpos</i>	DH	Massanassa	Séquia del Fus	24
<i>Cladium mariscus</i>		València	Séquia de Burriel	50
<i>Iris pseudacorus</i>		València	Séquia de Burriel	144
<i>Kosteletzkya pentacarpos</i>	DH	València	Séquia de Burriel	192
<i>Scutellaria galericulata</i>	PNC	València	Séquia de Burriel	50
<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	VI	València	Séquia de Burriel	400
<i>Carex elata</i>	VU	València	Séquia de Burriel	50
<i>Scirpus lacustris subsp tabernaemontani</i>		València	Séquia de Burriel	50
<i>Juncus subnodulosus</i>		València	Séquia de Burriel	50
<i>Ceratophyllum submersum</i>	EP	València	Séquia de Burriel	250
<i>Ricciocarpos natans</i>	EN	València	Séquia de Burriel	2500
<i>Ricciocarpos natans</i>	EN	Sollana	Ullal Font de Forner	2200

Espece	AM	TM	Paraje	N° pies
<i>Cladium mariscus</i>		València	Motas l'Albufera (Peret)	50
<i>Iris pseudacorus</i>		València	Motas l'Albufera (Peret)	120
<i>Dorycnium rectum</i>		València	Motas l'Albufera (Peret)	144
<i>Iris pseudacorus</i>		València	Tancat del Racó de l'Olla - Mota arrozal	48
<i>Myriophyllum spicatum</i>		Sollana	Tancat de Milia; PN l'Albufera	240
<i>Potamogeton nodosus</i>		Sollana	Tancat de Milia; PN l'Albufera	140
<i>Potamogeton pectinatus</i>		Sollana	Tancat de Milia; PN l'Albufera	80
<i>Iris pseudacorus</i>		Sueca	Tancat de Malta	720
<i>Ceratophyllum submersum</i>	EP	Sueca	Ullal Baldoví; PN l'Albufera	550
<i>Nymphaea alba</i>	EP	Sollana	Tancat de Milia; PN l'Albufera	1
<i>Lemna trisulca</i>	PNC	Sollana	Tancat de Milia; PN l'Albufera	400
<i>Iris pseudacorus</i>		Alfagar-València	Séquia del Tremolar	96
<i>Cladium mariscus</i>		Alfagar-València	Séquia del Tremolar	30
<i>Scutellaria galericulata</i>	PNC	Alfagar-València	Séquia del Tremolar	30
<i>Lonicera biflora</i>	PNC	Alfagar-València	Séquia del Tremolar	40
<i>Kosteletzkya pentacarpos</i>	DH	Alfagar-València	Séquia del Tremolar	96
<i>Scirpus lacustris subsp tabernaemontani</i>		València	Tancat de la Pipa; PN l'Albufera	20
<i>Cladium mariscus</i>		València	Tancat de la Pipa; PN l'Albufera	15
<i>Sparganium erectum</i>		València	Tancat de la Pipa; PN l'Albufera	10
<i>Juncus subnodulosus</i>		València	Tancat de la Pipa; PN l'Albufera	48
<i>Carex elata</i>	VU	València	Tancat de la Pipa; PN l'Albufera	35
<i>Scutellaria galericulata</i>	PNC	València	Tancat de la Pipa; PN l'Albufera	20
<i>Cladium mariscus</i>		València	Tancat de la Pipa; PN l'Albufera	60
<i>Kosteletzkya pentacarpos</i>	DH	Sueca	Carreró de Sueca	96
<i>Carex elata</i>	VU	Sueca	Carreró de Sueca	44
<i>Cladium mariscus</i>		Sueca	Carreró de Sueca	30

Categoria de protecció: Ordre 6/2013: EP (En perill), VU (vulnerable), PNC (Protegida no catalogada), VI (Vigilada)

• Treball de manteniment dels ecosistemes en tancats

Treball de manteniment dels ecosistemes en tancats

Es van realitzar diverses plantacions de « senill» (*Phragmites australis*), i de « fràngula» (*Frangula alnus*) en la parcel·la de la Generalitat Valenciana situada en el Tancat de Burriel, per a consolidar els brins restaurats durant les obres de 2020. Aquesta operació es va prolongar durant mesos per a garantir que, mitjançant la revegetació s'augmente la resistència dels brins davant els temporals i les successives "perellonades".

Es va dur a terme accions de restauració dels brins de la parcel·la de la Generalitat Valenciana situada en el Tancat de Burriel, que es trobaven deteriorades pels temporals en alguns trams. La col·laboració de la comunitat de Regants de la Séquia de l'Or ha sigut fonamental per a aconseguir el material necessari.

Durant el mes de març les actuacions es van concentrar especialment en la parcel·la de la Generalitat situada en el Tancat de Burriel. S'ha tractat d'assegurar el bri on descansa el sistema de bombament de la parcel·la, assegurar l'estructura del sistema de bombament, i acabar de reparar els brins trencats pels temporals, encara que en fer-ho de manera manual es van necessitar diverses jornades per a completar-ho.

En la mateixa parcel·la s'ha cultivat més de 60 varetes de « Tamarell» (*Tamarix canariensis*), procedents del Tancat de la Ratlla, per a continuar assegurant la revegetació dels brins.

Quan va acabar la inundació hivernal (perellonà) en les parcel·les de la Generalitat Valenciana situades en el Tancat de la Ratlla, es va assegurar el sistema hidràulic d'aquestes, similar als dels cultius agrícoles, mitjançant l'habilitació de guies i tauletes al voltant dels tubs, per a permetre una gestió de l'aigua dirigida a les funcions de la parcel·la com a reserva de biodiversitat.

Una altra tasca va ser assegurar la tela de contenció de les canyes en els brins del llac situades en el Tancat de Mília i el Tancat de Peret, engrapant amb noves piquetes i depositant faixes alineades i entrelaçades de canyes mortes. La col·locació d'aquesta tela formava part de les obres de restauració dels brins del llac que es van executar a càrrec de la Direcció General de Medi natural i d'Avaluació Ambiental, però els temporals i l'onatge del llac de L'Albufera l'havien després en molts trams.

La canya comuna (*Arundo donax*) és una espècie exòtica invasora, i la col·locació de teles opaques és un mètode efectiu per a erradicar-la.

Com a acció complementària, es van plantar varetes de « tamarell » procedents del Tancat de la Ratlla en els brins del llac del Tancat de Mília i de Peret, i peus de « bova » (*Typha domingensis*) procedents de les séquies de Pinedo.

Temporalitat: maig, juny, juliol i agost de 2021

Durant el mes de maig, es van fer tasques d'eliminació de canya comuna (*Arundo donax*) i plantació de salzes i xops en les vores del llac de l'Albufera, especialment en el Tancat de Peret, on la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica ha realitzat obra de restauració de les motes.

Tancat de Peret

També es van fer tasques de manteniment en la Tancadeta, per a mantindre operatiu el sistema d'energia fotovoltaica que permet la circulació de les aigües per la parcel·la i els accessos.

En el Tancat de la Ratlla, a Silla, la brigada es va centrar especialment en tasques de manteniment de les construccions, per a garantir el seu funcionament i reduir el risc d'accidents.

Cal remarcar com a novetat la contractació per part de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecologia, des de mitjans de setembre, d'una nova brigada formada per 4 persones, que s'afeg a la que ja es disposava per a dur a terme treballs de manteniment i recuperació d'hàbitats al Parc Natural de L'Albufera, i que ho equipara en recursos amb altres parcs del territori valencià.

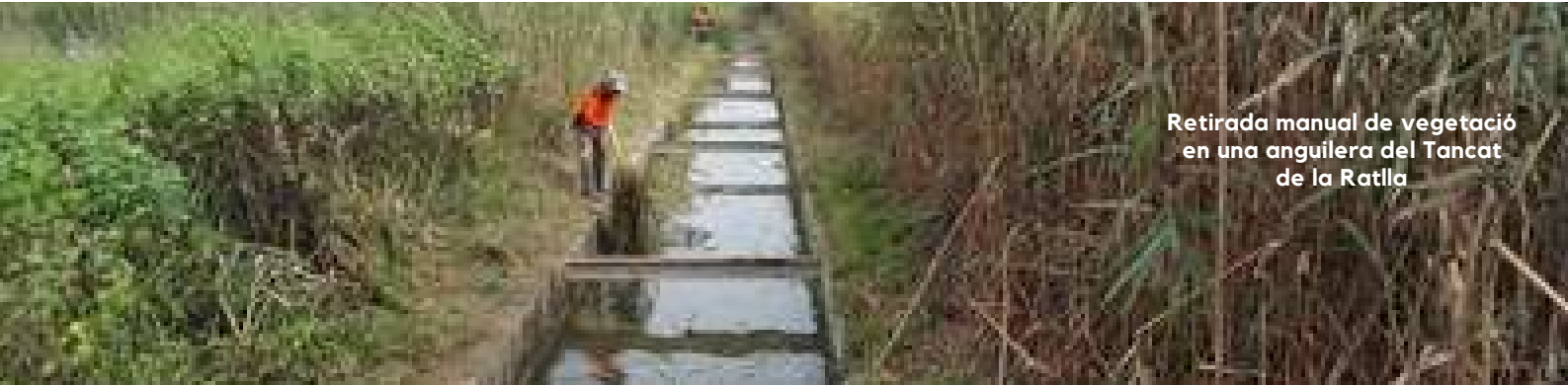
Tancadeta

Tancat de la Ratlla

Temporalització: setembre, octubre, novembre i desembre de 2021

Es van fer les tasques habituals de manteniment del Tancat de la Ratlla, en les parcel·les de les quals la Generalitat és el titular. S'inclou el desbrossament dels voltants del dormidor d'obra, per a evitar que la vegetació acabe afectant l'estructura, i de les arquetes i altres zones de l'aigua al Tancat.

Retirada manual de vegetació en una anguilera del Tancat de la Ratlla

En la Tancadeta, es van dur a terme tasques de manteniment, entre les quals ha destacat la retirada de considerables quantitats de Boga (*Typha angustifolia*), que començava a saturar la làmina d'aigua.

També es van fer les tasques habituals de manteniment del sistema de bombament de la Tancadeta (Massanassa), que inclou el desbrossament dels camins d'accés i de la vegetació que dificulta la captació de la llum solar.

Es va continuar amb la retirada de peus de Boga i Taray de Canàries (*Tamarix canariensis*) en aquest lloc.

Finalment, es va col·laborar amb els responsables del Tancat del 'Illa, que van preparar una jornada de plantació per a commemorar el Dia de l'Arbre el dia 30 de gener. Principalment es va transportar i va distribuir la terra necessària per als escocells.

• Actuacions de restauració d'hàbitats d'interés comunitari 7210 torberes i 1150 llacunes costaneres, en els brins del llac de l'Albufera

Aquesta actuació de restauració va ser realitzada principalment l'any 2020 mitjançant fons FEADER de la UE. Com es pot consultar en la memòria de gestió d'aquest any, el Parc Natural va fer la proposta a causa de la deterioració dels brins del llac a causa de l'onatge i dels abocaments inerts de particulars. Al llarg de l'any 2020 es van retirar aquests residus inerts i, es va restaurar el perfil dels brins en funció de les seues característiques particulars, amb l'objectiu de poder acollir espècies vegetals que conformaren la típica vegetació palustre ben diversificada i estructurada que, a més del seu interès botànic intrínsec, realitza dues funcions principals; una estructural, mantenint ribes i protegint els camps d'arròs i una altra proporcionant refugi i aliment a la fauna, en particular als ocells aquàtics.

Per a conèixer la necessitat d'executar aquest projecte, hem de recordar la història de l'Albufera. En primer lloc, a causa de la transformació de part de la llacuna en camps d'arròs «guanyats» a força de tancar parts d'aquesta, l'Albufera no compta amb ribes pròpiament dites.

Es pot apreciar en les ortofotos actuals.

Les ribes són talls bruscos i rectilinis molt allunyats dels contorns suaus i arrodonits que es donen en sistemes naturals.

Com aconseguixen mantindre's les ribes?

Afortunadament, durant anys la llacuna va estar ocupada per una vegetació aquàtica molt densa que minorava notablement la força de l'onatge i protegia tant les ribes, com les illes interiors denominades «mates».

Com es pot comprovar, la situació actual és molt diferent de la de l'any 1956; les males condicions de l'aigua han provocat la forta disminució de la vegetació aquàtica i el decaïment de la palustre. En aquestes condicions, els forts vents del NE habituals en alguns períodes de l'any colpegen les ribes, provocant danys estructurals i la desaparició de la vegetació palustre de motes i mates.

Les actuacions dels agricultors aportant enderrocs per a reforçar i mantindre marges no han fet més que empitjorar la situació. Els enderrocs impossibiliten el creixement de la vegetació palustre el sistema radicular de la qual és el que protegeix i manté el sòl.

Per contra, un bri tendit, de terra vegetal, permet l'assentament de la vegetació i proporciona hàbitats per a la fauna.

El projecte executat, en primer lloc, va seleccionar els brins d'actuació prioritària, tenint en compte la seua situació estructural, l'existència de canyars (indicatius d'enderrocs) i l'absència de vegetació palustre ben estructurada. Després va ser necessari eliminar i triturar els canyars, única manera de fer patent l'estat de les ribes.

Prèviament a la trituració, va caldre recollir i portar a abocador tones de fems i enderrocs. Posteriorment, es va aportar terra del fons de l'Albufera per a conformar una riba més tendida en la qual es poguera assentar la vegetació. On la riba estava molt erosionada, va caldre aportar en primer lloc graves per a donar consistència a la riba.

Finalment, es va procedir a la restauració vegetal

Les àrees on la canya comuna era predominant i per tant , el risc de la seua regeneració, molt elevat, es van cobrir amb GEOTÈXTIL d'alta densitat que es mantindrà almenys durant tres anys.

La restauració vegetal en aquests casos es va cenyir al frontal més pròxim a l'aigua.

• Condicionament de surgències d'aigua i reserves de fauna

ULLALS

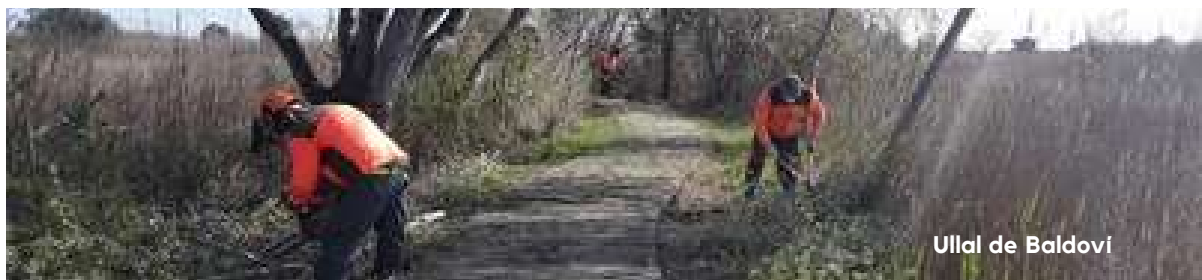
És de vital importància mantindre aquests ecosistemes equilibrats perquè complisca uns determinats objectius de qualitat (qualitat ecològica).

ULLAL DE BALDOVÍ, terme de Sueca.

S'han dut a terme algunes tasques de manteniment de poda i desbrossament, en ell com és habitual.

Al juny, les tasques s'han centrat en el manteniment ja que pateix vandalismes amb freqüència, i necessita el desbrossament regular dels seus canals i anguileras i el manteniment del seu mobiliari de fusta.

Inclòs tasques de reparació de tanques, que han sigut trencades pel vandalisme i manteniment de les passarel·les.

El mes d'octubre, a més es van executar tasques de reparació de fuites per a això es va necessitar l'ús de maquinària pesant.

Per les característiques d'aquests ecosistemes, s'ha de retirar periòdicament la vegetació, especialment la vegetació morta, per a evitar que se sature o supose un alt risc d'incendi forestal.

El mes de desembre es continu amb les tasques de manteniment, principalment poda d'arbres i desbrossaments.

Ullal de Baldovi

Ullal de Baldovi

Ullal Gros, i Mula, d'Albalat de la Ribera

Les tasques de manteniment d'aquests Ullals, al final d'Albalat de la Ribera, principalment han sigut desbrossaments de la vegetació, tant en l'àmbit terrestre com en els talussos de les séquies, per a evitar embossos.

Albalat de la Ribera és el terme on es concentren els Ullals que es troben en millor estat, dins de l'àmbit del parc.

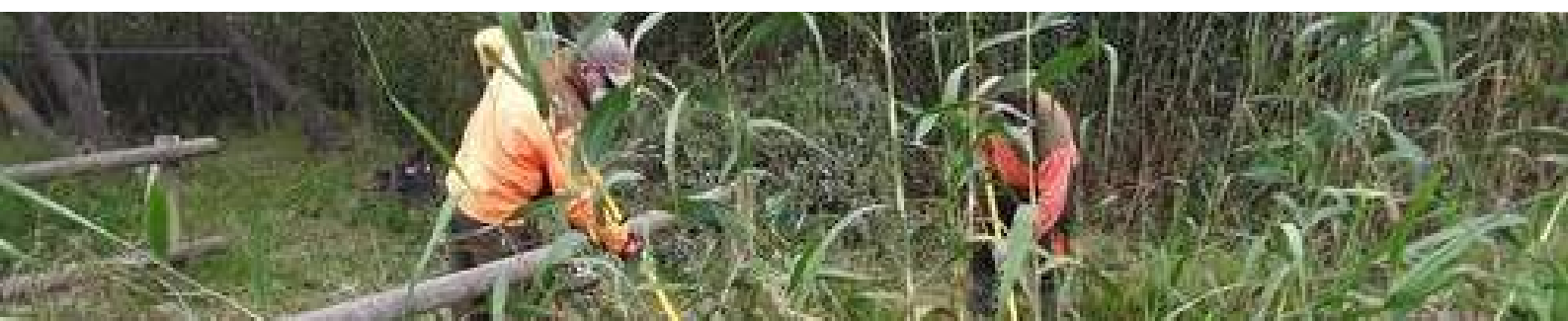
S'esbrosse de vegetació en el Ullal de la Mula que d'una altra manera saturaria l'àmbit del Ullal.

Ullal Forner, Sollana y Reserva del Samaruc, en Algemesí

Finalment, s'ha treballat a la fi d'agost en el Ullal del Forner, a Sollana, i la reserva del Samaruc, a Algemesí, especialment en el talús del ullal on la vegetació envaeix la superfície aquàtica, reduint la seua superfície lliure, necessari per a les espècies de fauna aquícola protegides.

Els desbrossaments s'han executat tant de l'àmbit terrestre com l'aquàtic del Ullal de Forner.

• **Manteniment de punts de mostreig.**

Durant l'any 2021 s'ha continuat amb el mateix protocol que l'exercici anterior quant a la presa de mostres per a realitzar el seguiment de la quantitat i estat de les aigües, tant de séquies com de ullals. Aquestes mostres s'han recollit a través de la Guarderia del Parc i dels Agents de Medi Ambient, prenent regularment mostres d'aigua i fang en els punts habituals

• **Seguiment de vegetació en parcel·les pel CIDE, per a estudiar els efectes del canvi climàtic.**

El Parc Natural continua col·laborant durant 2021 en el projecte del CIDE (Centre d'Investigacions sobre Desertificació) i amb el CIEF iniciat en 2020. Aquesta iniciativa, la **Xarxa Bioclima**, pretén estudiar la resposta de la biodiversitat enfront dels canvis climàtics en diversos ecosistemes terrestres típics de la Comunitat Valenciana, mitjançant el seguiment de parcel·les, 5 d'elles situades en el P.N.

Les dades recollides s'emmagatzemaran i romandran accessibles en obert en el Banc de Dades de Biodiversitat de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, perquè altres científics i persones interessades puguin observar els canvis registrats.

• Altres plantacions.

A més de les plantacions realitzades per les brigades, i enumerades en altres punts, al llarg de l'any 2021 també s'han dut a terme altres plantacions de flora catalogada i estructural dins de la Xarxa Natura 2000, mitjançant el Centre per a la Investigació i l'Experimentació Forestal (CIEF). Un d'aquests enclavaments ha sigut el Parc Natural de l'Albufera.

A continuació, s'adjunta una taula amb les unitats plantades en el P.N., de cadascuna de les espècies:

Espècie	AM	Núm. peus
<i>Arundo micrantha</i> *	NP	90
<i>Frangula alnus</i> *	EP	55
<i>Limonium albuferae</i>	NP	672
<i>Limonium dufourii</i>	EP	336
<i>Otanthus maritimus</i>	VI	400
<i>Silene cambessedesii</i>	EP	1722

J. Gómez

Frangula alnus

Banc de Dades de la Biodiversitat

Categoria de protecció: Ordre 6/2013

EP (En perill), VU (vulnerable), PNC (Protegida no catalogada), VI (Vigilada), NP (No protegida)

* Els peus de *Arundo micrantha* i *Frangula alnus* van ser plantats per les brigades del parc, en les actuacions descrites detalladament en altres punts

Silene cambessedesii.

Banc de Dades de la Biodiversitat

Limonium albuferae.

Banc de Dades de la Biodiversitat

• Altres tasques.

A causa dels temporals de desembre i gener, bona part de la palla de l'arròs procedents dels camps de cultiu s'ha dispersat, omplint els camins, els ullals i altres terrenys públics. La brigada del parc ha recollit aquesta palla i l'ha portada a llocs d'acumulació per a la seua posterior retirada o eliminació, especialment en els termes de Sueca i Sollana. La gran dispersió d'aquest material ha sigut motiu que s'haja hagut de realitzar durant diverses jornades.

També s'ha dut a terme una repoblació al llarg de la séquia Nova. Aquesta actuació és complementària amb una obra de restauració de brins realitzada per la Comunitat de Regants de la Séquia de l'Or, que ha rebut una subvenció de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecologia, amb càrrec als fons europeus FEDER.

Principalment s'ha plantat lliri groc (*Iris pseudacorus*), arraqlán (*Fràngula alnus*) i canya jueva (*Arundo micrantha*).

• Resum d'actuacions.

A la fi de 2019 se'ls va proporcionar a les Brigades de manteniment de la Xarxa de Parcs Naturals una eina per a registrar les actuacions i tasques que es desenvolupen. Totes elles es relacionen amb el Canvi Climàtic respecte a la mitigació i adaptació. Considerant la mitigació quan s'actua sobre les causes i adaptació quan es respon a les conseqüències.

Actuació	Descripció	Localització	Canvi climàtic	Jornals
Adequació d'Àrees de ús públic	Pintura	Sede el palmar	Mitigació	5,2
	Reparació Observatoris	Ullal de Baldoví, Sueca	Adaptació	14,6
	Instal·lació senyals i cartells	Raco de l'Olla	Adaptació	0,8

Actuació	Descripció	Localització	Canvi climàtic	Jornals
Actuacions de millora	Instal·lació de senyals ocells nidificants	Dunes platja de Cullera Dunes platja de Sueca Dunes Mareny de S. Llorens Playa de Motilla. Sueca Seu. El Palmar	Adaptació	75,5
de la fauna	Col·locació/ Reparació tanques existents, Protecció ocells nidificants	Dunes platja de Cullera Dunes platja de Sueca	Adaptació	61,8

Actuació	Descripció	Localització	Canvi climàtic	Jornals
Condicionament de surgències d'aigua	Col·locació/ Reparació tanques existents	Ullal de la Mula . Albalat de la Ribera	Adaptació	4
	Control i manteniment comportes I altres elements	Tancat de Burriel . Alfafar Ullal de Baldovi . Sueca Camps de la Ratlla. Silla	Adaptació	31,3
	Neteja fonts o altres surgències	Tancat de Burriel . Alfafar Ullal de Baldovi . Sueca Camps de la Ratlla. Silla	Adaptació	36,8

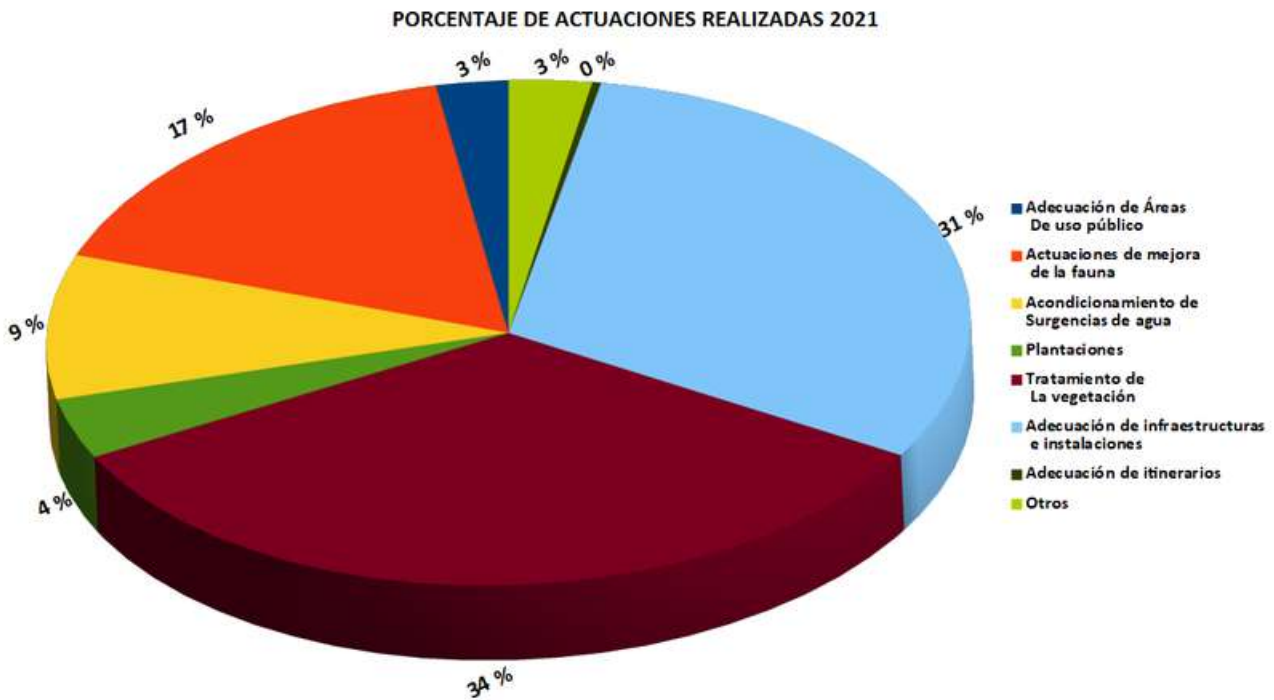
Actuació	Descripció	Localització	Canvi climàtic	Jornals
Plantacions	Plantacions	Mota séquia d'Alfafar Tancat de Burriel , Alfafar Tancat de Peret, Sollana Motor del Xato, Sueca Séquia Silla	Mitigació	19,6
Plantacions	Trasllat planta o altres elements	Tancat de la Ratlla , Silla Piscifactoria i C,I.E.F Tancat de Burriel , Alfafar	Mitigació	13,1

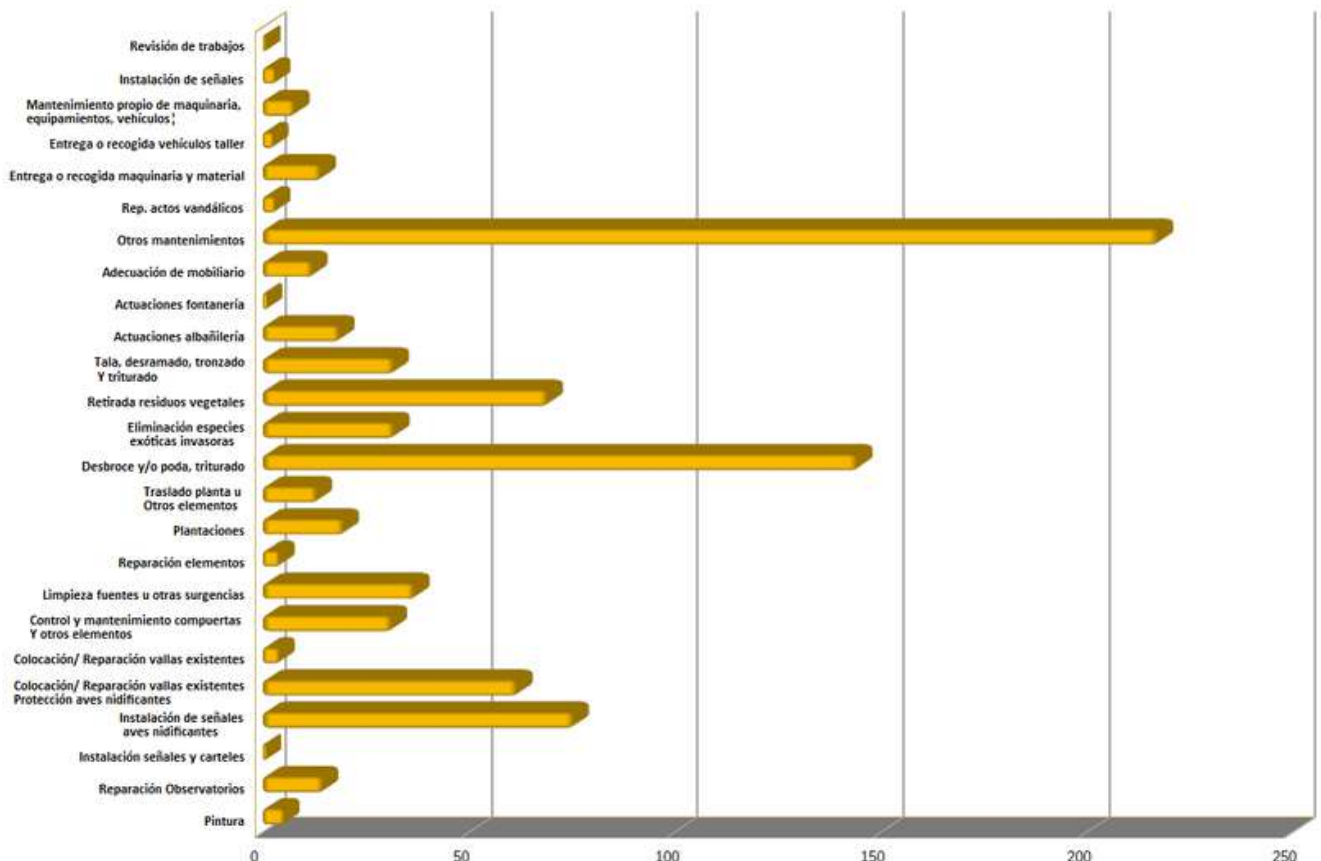
Actuació	Descripció	Localització	Canvi climàtic	Jornals	Quantitats
Tractament de la vegetació	Desbrossament i/o poda, triturat	Camps de la Ratlla, Silla Reserva del Samaruc, Algemesi Seu del Palmar Tancat de Burriel, Alfafar Ullal de Baldoví, Sueca Ullal de la Mula, Albalat de la Ribera Ullal de Senillera II, Albalat de la Ribera Ullal del Forner, Sollana Ullal Gros, Albalat de la Ribera	Adaptació	144,4	14430 m ³
	Eliminació espècies exòtiques invasores	Dunas del Perellonet Dunas de la Punta Tancat de Burriel, Alfafar	Adaptació	31,9	33 m ³ de Carpobrotus edulis 5 m ³ de Yucca spp 3540 ud de Oenothera bienis
	Retirada residus vegetals	Devesa Seu del Palmar Ullal de Senillera I i II, Albalat de la Ribera. Tancat de Peret Ullal de Baldoví	Adaptació	69,2	191 m ³
	Tala, desramado, tronçado I triturat	Ullal de Baldoví, Sueca Ullal del Forner, Sollana Ullal de Senillera I i II, Albalat de la Ribera Ullal Gros, Albalat de la Ribera	Adaptació	31,8	863 ud de Saucos, Chopos, Tarays

• Resum d'actuacions.

DEDICACIÓN TAREAS DESGLOSADAS 2021

3.5 Resolució d'expedients.

D'acord amb la normativa vigent de gestió d'espais naturals protegits, al Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural li correspon l'administració i gestió del Parc Natural de l'Albufera i, entre altres, les seues funcions són la de vigilar el compliment de les reglamentacions del parc i dels seus plans de gestió, informar de les activitats o construccions que afecten l'àmbit territorial del parc i proposar sancions a l'òrgan competent en cada cas, d'acord amb el règim de sancions previst.

En matèria de gestió del parc, l'Oficina de Gestió Tècnica té atribuïdes l'assistència i assessorament tècnic a la Junta Rectora, a les Comissions de la mateixa i al Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits, del qual forma part. Es realitzen al llarg de l'any informes, notificacions i autoritzacions sobre activitats i actuacions al Parc, a més de resoldre contínues consultes, la majoria dels agricultors, propietaris de terrenys, i d'inspecció i denúncia d'actuacions il·legals.

Al llarg de 2021 s'han realitzat més de 220 informes, a més de nombrosos oficis de contestació, que es poden dividir, segons els àmbits que tracten, en:

- Activitats cinematogràfiques o exclusivament de presa d'imatges
- Activitats d'investigació
- Activitats esportives
- Activitats pedagògiques
- Activitats tradicionals
- Activitats/obres diverses, no sotmeses a Avaluació d'Impacte Ambiental
- Activitats/obres sotmeses a Avaluació d'Impacte Ambiental
- Actuacions en àrees de reserva
- Actuacions en construccions de titularitat privada, fora del sòl urbà
- Actuacions en construccions de titularitat privada, fora del sòl urbà
- Actualitzacions/reformes/aprovació de disposicions de regulació urbanística
- Afecció Xarxa Natura 2000
- Autoritzacions relatives a activitats de voluntariat
- Tancaments agrícoles
- Concessió d'explotació d'aigües subterrànies
- Construcció de pistes, carreteres o accessos, o d'elements de construcció que donen servei a aquests
- Consultes d'organismes públics (inclou òrgans judicials)
- Dragatges en la costa o en el llac
- Equipaments per a l'activitat cinegètica

- Habilitació (manteniment de camins)
- Habilitació i/o instal·lació d'infraestructures públiques
- Instruments urbanístics
- Les autoritzacions es poden classificar, segons els àmbits de què tracten, de la següent forma;
- Moviments de terres diferents de les activitats agrícoles ordinàries
- Obres en séquies, amb formigó
- Obres en séquies, amb pedra escullera
- Obres que requereixen llicència, en sòl no urbanitzable
- Obres menors i enderrocaments en sòl no urbanitzable
- Plans Tècnics d'Ordenació Cinegètica
- Procediments sancionadors
- Reforma o ampliació d'infraestructures agrícoles. Inclou el sistema de reg
- Registres de la propietat
- Restauració de brins
- Restauració del medi natural (excepte platges i dunes)
- Restauració del medi natural (només dunes i platges)
- Restauració o manteniment de pistes, carreteres o accessos
- Senyalització d'itineraris per a vianants i ciclistes
- Transmissions de béns immobles
- Use/recol·lecció d'espècies silvestres
- Abocament d'aigües depurades

Als informes referits a les disposicions que regulen l'àmbit del parc natural i el seu àmbit PORN s'han de sumar els informes realitzats com a requeriment de l'aprovació i publicació de l'Ordre 11/2020, 16 d'octubre, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, per la qual s'acorda iniciar el procediment de revisió i aprovació del Pla d'ordenació dels recursos naturals de la Conca Hidrogràfica de l'Albufera, i l'Ordre 12/2020, de 16 d'octubre, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, per la qual s'acorda iniciar el procediment de revisió i aprovació del Pla rector d'ús i gestió del Parc Natural de l'Albufera.

3.6. Actuacions d'inspecció i vigilància.

El Parc Natural de l'Albufera compta amb una guarderia d'espais naturals pròpia, que ocasionalment compta amb la col·laboració del Seprona, i dels Agents de Medi Ambient de la Conselleria d'Agricultura i Medi Ambient.

La Guarderia fa les tasques de camp en el seguiment quantitatiu i qualitatiu de les aigües de l'Albufera, pren dades de la gestió hídrica en els camps de cultiu, i alerta d'aquells factors que poden afectar els valors naturals del parc. A més, unes altres de les seues funcions són:

- Vigilància i denúncia de les infraccions que es produïsquen respecte al que es disposa en la normativa de protecció dels espais.
- Control i supervisió del personal del parc en actuacions o treballs relacionats amb la gestió de l'espai.
- Custòdia dels immobles, instal·lacions i la resta dels elements de propietat pública.
- Inspecció del compliment al parc de la legislació vigent en matèria de:

- Caça i pesca
- Abocaments amb autorització o sense, líquids o sòlids
- Afecció a espècies protegides
- Obres

En cas d'infracció: investigació, obtenció de dades del presumpte infractor, origen i naturalesa de l'abocament, etc.

- Control d'indústries i instal·lacions ramaderes.
- Vigilància del compliment de la normativa vigent sobre aplicacions d'insecticides, algicides, herbicides, fungicides i desinfectants de llavors en l'àmbit de l'espai protegit.
- Actuació sobre espècimens d'espècies exòtiques i invasores.
- Revisió d'obres i activitats autoritzades per la Direcció General de Medi natural i Avaluació Ambiental. Revisió d'actuacions i investigacions reglades autoritzades pel Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits.
- Elaboració d'informes per al Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits en relació en tots els camps en què treballen.
- Vigilància dissuasiva i informació a tota mena de personal que interactua sobre el parc.

3.7. Dotació d'equips i manteniment de material.

Durant l'any 2021 no hi ha hagut novetats sobre aquest tema.

4. REUNIONS I JORNADES.

Durant l'any 2021, degut encara al COVID-19, no s'ha restablert el volum habitual d'aquesta mena d'actes, encara que sí s'han realitzat alguns d'ells, amb les pertinents mesures sanitàries. A més de les Juntes Rectores esmentades en el punt 3, han tingut lloc les següents reunions i/o jornades:

El 17 de setembre es va realitzar en l'Oficina de Gestió Tècnica la presentació de resultats del projecte "**Més platges naturals per al coriol camanegre**", per la delegació de la Comunitat Valenciana de SEO-Birdlife.

Aquesta reunió es va iniciar tractant la necessitat de millora de l'estat de conservació d'aquesta espècie mitjançant la millora de l'hàbitat, la qual cosa disminueix la predació, l'abandó de posades, i millora les zones de refugi i la supervivència dels pollastres.

A continuació, es van comentar els resultats obtinguts després de les experiències desenvolupades a les platges del P.N. l'Albufera, El Puig de Santa María, i El Brosquil (Cullera).

Amb l'objectiu de permetre implementar aquestes experiències en altres municipis costaners, es va entregar un dossier amb el resum del projecte.

El 2 de desembre va tindre lloc una jornada organitzada per Acció Ecologista-Agró i SEO Birdlife en l'Oficina Tècnica, dirigida a treballadors del Parc Natural. Aquesta va tractar sobre **Bones pràctiques en el P.N. l'Albufera**, i es van compartir resultats dels seguiments de flora i fauna al parc, a més de tractar espècies catalogades, invasores, prades de vegetació submergida, i poblacions d'ocells.

La presentació de la jornada va ser a càrrec d'Elena Zalve, del Servei Devesa Albufera. El Servei de Vida Silvestre es va encarregar de la part sobre vegetació en el P.N., així com la fauna aquàtica (tortugues, peixos i invertebrats). SEO-Birdlife va comentar el relatiu als ocells al parc.

Per a tancar l'acte, es va realitzar una visita al Centre de Conservació d'*Espècies d'Aigua Dolça (en la Piscifactoria del Palmar)

5. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA

Les activitats d'ús públic que desenvolupa la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica al Parc Natural de l'Albufera són molt diverses. Es disposa d'un conjunt d'instal·lacions i equipaments, entre els quals cal destacar especialment el Centre d'Interpretació Racó de l'Olla. Aquest centre du a terme programes d'educació ambiental, interpretació del patrimoni, comunicació i divulgació dirigits a integrar la societat en la conservació i gaudi de l'espai protegit.

5.1. Programa de comunicació i divulgació

- **Dinamització del contingut de la pàgina web i xarxes socials**

Al llarg del 2021 s'han continuat afegint nous continguts a la web per a fer-la més completa i actual.

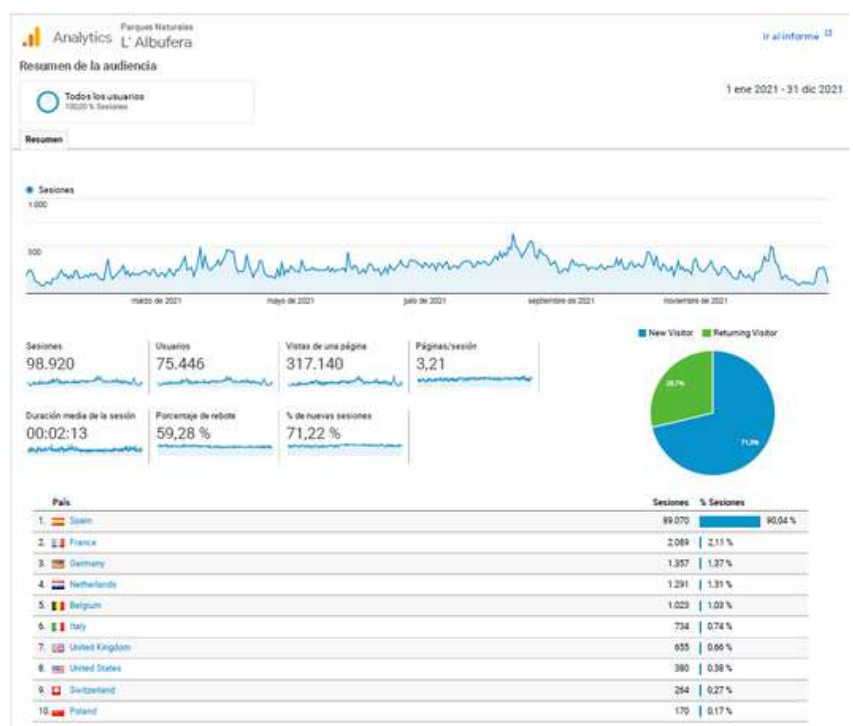
A més, s'ha continuat creant contingut divulgatiu per a les xarxes socials: Twitter, Facebook i Instagram.

A continuació es detallen les visites rebudes a la web del Parc Natural de l'Albufera recollides per Google Analytics:

El nombre d'usuaris s'ha incrementat en 17.776 respecte de l'any 2020, i el nombre de sessions també s'ha incrementat en 23.045.

El nombre d'usuaris i de sessions s'ha vist incrementat un 30 % respecte de l'any 2020.

El **90 %** de les visites a la web són de **nacionalitat espanyola**, seguides de França i Alemanya en una escala molt de menor.

- **Publicacions: Audioguia**

Des del 3 de desembre, Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat, el Centre d'Interpretació Racó de l'Olla és encara més accessible.

Ja es troba disponible una nova Audioguia per a poder visitar el Centre d'Interpretació de manera autoguiada, a més la visita és accessible per a persones amb diversitat funcional visual.

Es pot accedir a les pistes d'àudio des de la mateixa pàgina web o amb un telèfon personal a través dels codis QR que hi ha distribuïts per tot el Centre; és necessari l'ús d'auriculars particulars.

D'altra banda, també pot descarregar en format PDF l'audioguia per a disposar dels àudios en format escrit si té alguna discapacitat auditiva:

• Dossiers informatius

Al llarg del 2021 s'han elaborat diferents dossiers divulgatius que es poden descarregar en la pàgina web.

- Dossier informatiu "L'arròs, el nostre cultiu tradicional"

Vols saber més sobre el nostre cultiu més tradicional? Des dels seus orígens fins al cicle del cultiu. Hem editat un nou dossier informatiu per a divulgar el cultiu de l'arròs.

• Dossier informatiu "Els ports de l'Albufera"

A l'Albufera, i als seus ports, la vida no s'entén sense l'ús de les barques per a la pesca, la caça, el transport, l'agricultura, etc.

Per tant, s'han elaborat i difós articles i vídeos breus sobre els 5 ports de l'Albufera.

La seua visita és obligada si volem conèixer a fons el parc natural, per la seua història, el seu patrimoni cultural i el bell paisatge que representen.

En la pàgina web pot descarregar-se el document amb tota la informació: "Els ports de l'Albufera".

• Butlletins quadrimestrals: "Albuferenc"

Al llarg del 2021 s'han elaborat 3 butlletins quadrimestrals denominats "Albuferenc", amb l'objectiu de donar a conèixer l'actualitat del parc natural.

Aquests butlletins es poden descarregar en la pàgina web: <https://parquesnaturales.gva.es/va/web/pn-l-albufera/boletines-trimestrales>

1 COMUNICACIÓN Y DIVULGACIÓN	2 JORNADAS
3 COLABORACIONES	4 INFÓRMATE
5 MANTENIMIENTO Y CONSERVACIÓN	6 LUGARES POR DESCUBRIR

1 COMUNICACIÓN Y DIVULGACIÓN	2 JORNADAS
3 COLABORACIONES	4 INFÓRMATE
5 MANTENIMIENTO Y CONSERVACIÓN	6 LUGARES POR DESCUBRIR

1 COMUNICACIÓN Y DIVULGACIÓN	2 EDUCACIÓN AMBIENTAL
3 JORNADAS	4 COLABORACIONES
5 FORMACIÓN	6 RSC CON EMPRESAS
7 MANTENIMIENTO Y CONSERVACIÓN	8 LUGARES POR DESCUBRIR
9 BALANCE DE VISITAS	

• Videos divulgatius

S'ha editat nou material divulgatiu en format vídeo, i es troba disponible en la pàgina web del parc natural i en xarxes socials.

<https://parquesnaturales.gva.es/va/web/pn-l-albufera/multimedia>

Estás en: Inicio > L'Albufera > Conócenos > Publicaciones > **Multimedia**

L'ALBUFERA

- ▶ Planea tu visita
- ▶ Conócenos
 - ▶ Historia y usos tradicionales
 - ▶ Naturaleza y ciencia
 - ▶ Publicaciones
 - ▶ Folleto del parque

[Descubre el parque natural de la Albufera](#)

[Flamencos de l'Albufera](#)

[Las aves](#)

Ocells de l'Albufera

Des de la declaració com a parc natural en 1986, i sent l'espai natural protegit més antic de la Comunitat Valenciana, l'Albufera ha vist justificada la seua importància a escala europea com a aiguamoll d'importància per als ocells.

La riquesa de l'avifauna de l'Albufera situa aquest aiguamoll costaner entre els més importants d'Europa. En aquest vídeo ens acostem als ocells que hi viuen i són més fàcilment observables.

Flamencs de l'Albufera

Els flamencs, una de les espècies que més atenció desperta entre els visitants del Parc Natural de l'Albufera. Encara que es considera una espècie nòmada que és present durant tot l'any, la seua observació no resulta fàcil. El vídeo ens revela curiositats sobre aquesta espècie, com l'origen del seu color rosa o la seua forma de vida colonial.

Descobreix el Parc Natural de l'Albufera

En aquest vídeo destaquem els 10 punts d'interés que no t'hauries de perdre en una primera visita al parc natural. Les seues 21.120 ha fan que siga necessari triar i planificar les zones que volem conèixer.

Després de descobrir aquests enclavaments, encara queda una àmplia superfície per visitar.

5.2 . Programa d'educació ambiental

Els espais protegits allotgen sistemes naturals de valor ecològic i cultural excepcionals, que es mantenen mitjançant processos complexos en què també han participat i continuen participant els nuclis humans. Amb l'educació ambiental es pretén una aproximació a la naturalesa que integre aspectes ambientals i culturals, de manera que es fomenti no sols el coneixement sinó també la sensibilització mediambiental i l'adopció d'actituds respectuoses i compromeses amb el medi ambient.

El Centre d'Interpretació Racó de l'Olla ofereix activitats d'interpretació del medi a través de l'educació ambiental, principalment mitjançant diferents activitats i rutes guiades pel parc natural.

Es troba disponible en la pàgina web el Programa d'educació i interpretació ambiental enfocat al curs escolar 2021-2022.

• Projecte d'educació ambiental "Les Platges de Charlie".

L'objectiu d'aquest projecte és la conscienciació sobre la degradació de l'hàbitat costaner i la necessitat de protegir-lo a través del corriol camanegre, individualitzat en "Charlie el corriol", espècie paraigua que representa les necessitats d'altres espècies que comparteixen el mateix hàbitat.

El corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) és una espècie pròpia d'ecosistemes aquàtics

Aquest xicotet ocell limícola, que habita en ecosistemes aquàtics i s'alimenta dels insectes que es troben en aiguamolls i platges, està catalogat com a "vulnerable" en el Llibre Roig dels ocells d'Espanya i apareix considerat com "d'interés especial" en el Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades

“Les platges de Charlie”, és un projecte de conservació, sensibilització i educació ambiental per a dur a terme durant el curs escolar 2021-2022, en col·laboració amb SEO/BirdLife i el Servei Devesa-Albufera.

- **Campanya de comunicació i divulgació Coneixes el corriol camanegre?**

S’ha editat en format digital material educatiu. Part del material està disponible en la pàgina web, i qualsevol centre educatiu pot sol·licitar tot el material disponible.

- Cartell i logo per a la campanya.
- Làmina d’identificació de les diferents espècies de corriols.
- Xarrada divulgativa.

-Publicació, en col·laboració amb SEO/BirdLife, de material divulgatiu que fa referència a les relacions entre les platges i aquesta espècie vulnerable.

- Fitxa per a emplenar: Què saps del corriol camanegre? Les respostes a les qüestions plantejades també es troben disponibles en línia.

- Carnet d’estudiant: en col·laboració amb el CEIP Lluís de Santàngel, hem matriculat Charlie en el centre escolar, i hem entregat un carnet d’estudiant a cada una de les classes participants en el projecte.

- **Campanya d’educació ambiental amb centres educatius**

1- Colaboración con el colegio Cumbres School.

En el mes de mayo, 40 alumnos del colegio Cumbres School han colaborado en el proyecto “Las playas de Charlie” retirando vegetación exótica invasora del ecosistema dunar en sectores del parque natural donde todavía sigue presente afectando al hábitat de especies vulnerables como el chorlitejo patinegro. En la zona de actuación, dentro de los límites del Parador de El Saler, no había sido detectada presencia de ninguna especie nidificante.

AGRAÏM LA COL·LABORACIÓ DEL PARADOR NACIONAL LUIS VIVES.

2- Col·laboració amb el CEIP Lluís de Santàngel, tenint en compte el seu projecte transversal sobre els residus plàstics.

Durant el curs escolar 2021-2022 s'ha establert aquest projecte d'educació ambiental juntament amb el CEIP Lluís de Santàngel del Saler, i durant l'últim trimestre de 2021 hi han participat 382 escolars de 17 aules.

A més de les activitats realitzades directament amb l'equip d'educació ambiental del parc natural, el professorat ha dut a terme dins de l'horari destinat al projecte altres activitats educatives, com ara poemes, quaderns de camp, murals, dibuixos, etc. Totes les actuacions es presentaran en la festa final de curs programada per al 7 de juny.

• Activitats realitzades i materials disponibles:

→ Educació Infantil

- "Taller d'elaboració d'una ecocolumna" en què s'ensenya a reutilitzar botelles de plàstic i transformar-les en un ecosistema autosuficient on creixen les llavors plantades.
- Contacontes: "La història de Charlie", disponible en format digital.
- Jugant amb Charlie: dinàmiques com "Mama Charlie" permeten a l'alumnat conèixer jugant les interaccions de les cries de corriol amb els seus progenitors. I "Recicla i encistella", és una dinàmica per a fomentar una nova vida de residus plàstics com els taps de les botelles.

Aquests contes ens relaten històries de Charlie, el corriol camanegre, i els seus amics, com també els problemes que generen els residus que abandonem en la naturalesa, ja que el centre escolar del Saler, el CEIP Lluís de Santàngel, amb el qual s'està col·laborant aquest curs escolar, treballa a més la problemàtica dels plàstics.

Educació Primària

- Taller d'elaboració de menjadores per a ocells, per a fomentar una nova vida per als envasos de plàstic.
- Activitat d'eliminació de vegetació exòtica invasora en diverses zones de la Devesa, ja que són una amenaça per a la vegetació autòctona i fan perillar l'equilibri de l'ecosistema. Gràcies a la col·laboració del Parador Nacional i del Servei Devesa-Albufera.
- Repoblació del primer front dunar en diferents sectors de la Devesa. Gràcies a la col·laboració dels Vivers Municipals del Servei Devesa-Albufera.
- Jugant amb Charlie, per a aprendre sobre el corriol jugant i contacontes: "L'aniversari de Charlie" que relata històries de Charlie, el corriol camanegre, i els seus amics.

**AGRAÏM LA
COL·LABORACIÓ
DEL PARADOR
NACIONAL LUIS
VIVES, I DE
L'OFICINA DE
GESTIÓ DEVESA-
ALBUFERA, EN
DIVERSES DE LES
ACTIVITATS
REALITZADES.**

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
CONSERVACIÓ D'ÀREES NATURALS I DEVESA-ALBUFERA

Col·laboració amb l'IES El Saler

Durant l'últim trimestre de l'any 2021 hi han participat 19 alumnes de 1r de l'ESO de l'IES El Saler, que han dut a terme diferents activitats proposades:

- Formació perquè siguen agents conscienciadors d'alumnes de Primària, visitants i habitants, mitjançant xarrades, materials didàctics, etc.
- Elaboració de material didàctic: pendent per a entregar a final de curs.
- Impartir xarrades col·loqui per a debatre sobre les problemàtiques d'aquest espai protegit.
- Visites guiades pels diferents ambients del parc natural: albufera, marjal i devesa.

➔ TOTAL: 441 PARTICIPANTS EN LES PLATGES DE CHARLIE DURANT L'ÚLTIM TRIMESTRE DE L'ANY 2021.

5.3 Programa d'interpretació del patrimoni

• Ens n'Anem a l'Albufera: grups concertats

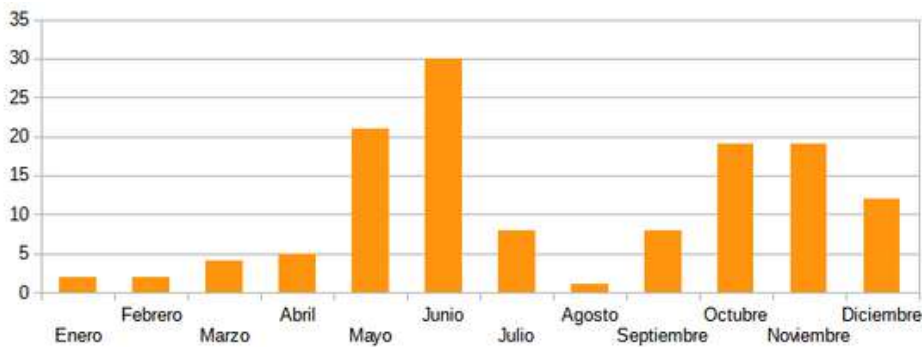
Les activitats d'ús públic que desenvolupa la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica al Parc Natural de l'Albufera són molt diverses.

Es disposa d'un conjunt d'instal·lacions i equipaments entre els quals cal destacar especialment el Centre d'Interpretació Racó de l'Olla. Aquest centre du a terme programes d'educació ambiental, interpretació del patrimoni, comunicació i divulgació dirigits a integrar la societat en la conservació i gaudi de l'espai protegit.

Aquesta línia de treball va dirigida principalment a la recepció de grups escolars, associacions, etc. al Centre d'Interpretació per a fer una visita guiada a les seues instal·lacions.

L'any 2021, **131 grups van concertar la visita al Centre d'Interpretació**, en què **es va atendre 4.206 persones**.

En el gràfic següent es reflecteix l'afluència de grups concertats al llarg de l'any.

Destaquen els mesos de maig, juny, octubre i novembre quant a visites de grups concertats. Els primers mesos de l'any es veuen clarament influenciats per les restriccions sanitàries provocades per la pandèmia del la Covid'19.

• Embarca't al Parc Natural de l'Albufera. Conèixer per a conservar. Jornades planificades.

Durant l'any 2021 es van programar una sèrie d'activitats a fi de promoure processos educatius per a donar a conèixer la diversitat dels parcs naturals i el seu elevats valors per a la conservació, i transmetre la importància de la conservació d'aquests ecosistemes.

Durant **2021** es van planificar **14 jornades divulgatives**, en les quals han participat un total de 355persones. Tres d'aquestes van haver de ser suspeses per qüestions meteorològiques o degudes a l'alerta sanitària.

Durant el 2021 es van dur a terme les campanyes següents

- **CAMPANYA: DIA DE L'ARBRE**

Hem celebrat el Dia de l'Arbre col·laborant en la plantació en una xicoteta parcel·la de 40.500 metres quadrats, situada al límit nord de l'Albufera. La parcel·la coneguda com La Tancadeta té un gran perímetre que proporcionarà més de 1.500 metres lineals d'hàbitat per a la fauna i la flora.

S'ha fet amb el suport del CIEF la plantació de 40 plançons d'espècies pròpies d'aquesta classe d'hàbitats que reforçaran l'estabilitat de les motes de les basses creades, a fi de diversificar la vegetació que espontàniament colonitza la zona.

Aquest projecte de creació d'una nova reserva natural entorn de l'Albufera és molt adequada per a la fauna silvestre, a més que ha incrementat la superfície d'hàbitats d'interés comunitari del parc contribuirà amb el temps a la millora de la qualitat de l'aigua de la llacuna funcionant com un xicotet filtre verd.

- **CAMPANYA: DIA DELS AIGUAMOLLS: Aigua, aiguamolls i vida**

Cada any el 2 de febrer se celebra el Dia Mundial dels Aiguamolls per a commemorar la data de la signatura del Conveni de Ramsar, relatiu a la conservació d'aquests ecosistemes.

Enguany es compleixen 50 anys del que és considerat com el primer tractat ambiental modern, i el lema triat ha sigut "Els aiguamolls i l'aigua".

I enguany, a més, la campanya realitzada va ser en línia per la situació sanitària del moment.

Coneixies els beneficis ecosistèmics dels aiguamolls? Són els beneficis que les persones obtenen de la naturalesa, en aquest cas dels aiguamolls.

L'impacte de la pèrdua dels aiguamolls és un problema que ens afecta a tots, la seua posada en valor és important per a afrontar els canvis que comporta la seua conservació.

L'aigua, els aiguamolls i la vida són inseparables!

- **CAMPANYA: DIA EUROPEU DELS PARCS NATURALS. Caminant per la màquia**

En el si de les diferents civilitzacions històriques, el bosc mediterrani ha sigut un element fonamental per a la vida dels habitants. S'ha establert una relació entre l'home i el bosc, a vegades estable, però quasi sempre desequilibrada i perjudicial per a un bosc que es caracteritza per la diversitat i la seua fragilitat, sensibilitat i vulnerabilitat.

El bosc mediterrani, espai ecològic, valor econòmic i bé social, ha conegut, i coneix encara, formes d'explotació que estan en l'origen d'interessos contraposats i de qüestions territorials, socials, econòmiques i ecològiques.

Ha sigut sobretot en els últims anys del segle XX, quan s'han posat en relleu les múltiples funcions dels boscos en el món mediterrani i la seua importància per a la vida dels homes que l'habiten.

L'activitat plantejava un recorregut per la Devesa, on gaudir en directe de la frondositat del bosc mediterrani que ocupa part de la restinga i que, a través de diferents parades donarien a conèixer els seus protagonistes i l'estreta relació que han tingut amb els pobladors de l'Albufera.

L'activitat va haver de ser cancel·lada per qüestions meteorològiques.

Durant el 2021 es van dur a terme les jornades següents:

- **JORNADA: CAPTURA AL VOL EL MOMENT**

En aquesta jornada ens centrem en el grup faunístic més important de l'aiguamoll, els ocells, en què es van captar els instants més espectaculars del seu comportament.

L'activitat va consistir en l'observació i captura dels moments més rellevants dels ocells que es trobaven en la reserva del Racó de l'Olla. Les instantànies més rellevants recollides en aquesta jornada han sigut publicades en la pàgina web del parc natural.

Algunes de les fotos que ens van enviar els participants:

• **JORNADA: L'ALBUFERA A UN CLIC: ruta interpretativa fotogràfica en col·laboració amb Revelar-te**

Hem celebrat el Dia Mundial del Medi Ambient gaudint d'una jornada en plena naturalesa, hem organitzat una nova ruta fotogràfica, gràcies a la col·laboració de l'escola de fotografia "Revelarte".

En què consisteixen aquestes rutes fotogràfiques? Es tracta d'una ruta interpretativa per l'entorn del parc natural acompanyats d'un educador ambiental del parc i el professorat d'una escola de fotografia, amb l'objectiu de conèixer els valors del patrimoni natural i cultural de l'espai natural protegit, alhora que es compta amb l'assessorament tècnic en fotografia per a poder aprendre i captar les millors instantànies durant el recorregut.

L'activitat va començar amb una ruta interpretativa i fotogràfica per l'itinerari "Històric de la Gola del Pujol", el camí discorre paral·lel a la Gola del Pujol des de les comportes que comuniquen l'Albufera amb el mar Mediterrani fins al Camí Vell de la Devesa, a l'altura de l'Estany del Pujol, un llac artificial totalment naturalitzat des d'on s'obté una gran panoràmica de la zona i és possible l'observació d'avifauna, que durant la visita es trobava en plena època de cria.

Vam tornar caminant fins a la Gola del Pujol per a embarcar-nos amb l'empresa Visit Albufera i navegar per l'Albufera, amb temps de parar motors i fer fotografies.

Per a finalitzar, vam gaudir fotografiant una de les millors postes de sol de València.

Comptem, en tot moment, amb els consells i l'assessorament tècnic de les professores de l'escola de fotografia "Revelarte".

• **JORNADA: LES PLOMES DE L'ESTIU**

En aquesta jornada ens centrem en el grup faunístic més important de l'aiguamoll, els ocells i, sobretot, en els ocells nidificants, aquells que procedeixen principalment del continent africà i els que mantenen individus residents en el nostre territori.

L'activitat es va dur a terme al mateix Centre d'Interpretació i va consistir en un itinerari guiat i interpretatiu del patrimoni natural de la reserva del Racó de l'Olla.

Al llarg de la visita guiada, els participants van conèixer com es va transformar la llacuna, els diferents ambients de la reserva, els valors naturals i culturals de l'entorn i van descobrir la flora i la fauna present, tant en l'itinerari com en les llacunes.

- **JORNADA: EL REBOST DE L'ALBUFERA**

Recorregut pels arrossars de Sueca començant a la Creu de Sueca per a una breu introducció al Parc Natural de l'Albufera. Visita a la "Muntanyeta dels Sants", que amb els seus 30 metres d'altura permet prou altura per a gaudir de l'espectacular paisatge agrícola que es desenvolupa al Parc Natural, i que va canviant cromàticament en funció de l'estat de l'arrossar.

Al cim d'aquest relleu calcari es troba l'ermita dels "Benissants de la Pedra", sants Abdon i Senén, patrons secundaris de la ciutat de Sueca i protectors del cultiu d'arròs, edificació que data de principis del segle XVII (1613) i que el 29 de juliol té lloc la romeria en honor seu, des de Sueca, per a demanar-los la protecció de les collites.

L'activitat va haver de ser cancel·lada per qüestions meteorològiques.

- **JORNADA: DIA DELS OCELLS**

Dins de la campanya organitzada per ONU Medi Ambient i altres entitats el mes d'octubre, i que portava el títol "Canta, vola, vola com un ocell!", es va fer un recorregut per la reserva natural del Racó de l'Olla a càrrec de l'Equip d'Educació Ambiental del Parc Natural de l'Albufera per a donar a conèixer l'avifauna present en aquesta època de l'any.

Aquesta campanya forma part d'una crida perquè les persones tornen a connectar-se amb la naturalesa a través dels ocells, observant-los allà on es troben: ciutats, parcs, camps, boscos, muntanyes, aiguamolls.

- **JORNADA: MARS CIRCULARS**

El mes d'octubre més d'un centenar d'alumnes de l'IES El Saler i del col·legi Guadalaviar, van participar en una jornada de retirada de residus a la platja de Pinedo, en col·laboració amb el Parc Natural de l'Albufera i emmarcada dins del projecte Mars Circulars de Coca-Cola per a reduir els residus de les nostres costes.

**S'HI VAN
RECOLLIR 200 KG
DE RESIDUS.**

• JORNADA: VISITA AL CENTRE DE RECUPERACIÓ DE FAUNA (CRF) LA GRANJA DEL SALER

El Centre de Recuperació de Fauna "La Granja" del Saler (CRF "La Granja") exerceix un paper essencial en la conservació de la fauna silvestre de la Comunitat Valenciana. Després de 32 anys de funcionament ininterromput, el CRF "La Granja" disposa d'instal·lacions i mitjans d'un elevat potencial que permeten recollir, atendre i rehabilitar amb èxit els animals ferits que, per diverses causes (principalment d'origen antròpic), acaben ingressant en el centre.

La recuperació de la fauna autòctona n'és, per tant, la finalitat principal; però, d'altra banda, el CRF "La Granja" destaca també per la seua contribució als diferents plans de recuperació d'espècies amenaçades que inclouen projectes de cria en captivitat. Els exemplars d'ocells aquàtics, ocells rapinyaires o tortugues terrestres nascuts al centre aquests últims anys per a la seua posterior reintroducció en el medi en són un clar exemple i, amb el pas del temps, l'han convertit en un referent estatal.

Per tot això, de la mà dels tècnics d'Educació Ambiental del parc natural es va oferir la possibilitat de conèixer d'una manera més pròxima la labor tan important que es du a terme al Centre de Recuperació de Fauna "La Granja" del Saler.

• DIA UNIVERSAL DE LA INFÀNCIA I LA JOVENTUT

El Parc Natural de l'Albufera, en col·laboració amb la Direcció General de la Infància, participa en la celebració de l'efemèride "Dia Universal de la Infància i la Joventut" i, per a això, 25 alumnes de diferents centres educatius d'entre 10 i 17 anys van poder gaudir d'un magnífic dia en la naturalesa, amb una visita guiada al Centre d'Interpretació Racó de l'Olla, on van aprendre sobre els valors naturals del parc com l'avifauna present i, a més, van fer una ruta interpretativa per la Devesa i van conèixer més de prop les platges de Charlie, el corriol camanegre.

Fomentar el contacte amb la naturalesa és fonamental en edats primerenques per a crear un vincle amb el nostre entorn natural.

El 20 de novembre se celebra el Dia Mundial del Xiquet i l'Adolescent, i es compleixen 31 anys des de la signatura de la Convenció dels Drets del Xiquet.

• **JORNADA: LA PESCA A L'ALBUFERA, UN ART DECLARAT BÉ D'INTERÉS CULTURAL**

Al Parc Natural de l'Albufera es practica una pesca molt artesanal i molt peculiar, declarada bé d'interés cultural. Durant els últims anys el sector pesquer al parc ha patit un empobriment i una disminució molt significativa de les espècies de més valor, per la qual cosa des de la Comunitat de Pescadors del Palmar s'estan duent a terme projectes per a assegurar el baix impacte de la seua activitat, l'aprofitament ordenat dels recursos naturals i la recuperació d'espècies tradicionals i d'alt valor a l'Albufera. En aquesta jornada es proposava visitar les instal·lacions de la Confraria de Pescadors del Palmar, on es fa el tradicional sorteig de "Redolins" i, posteriorment, ens vam embarcar en un "albuferenc" per a conèixer de prop els diferents arts de pesca. Activitat anul·lada per causes sanitàries.

5.4 Programa de formació

Arran del projecte d'Educació Ambiental "Les Platges de Charlie" va sorgir una col·laboració entre l'equip d'educadors ambientals del Centre d'Interpretació Racó de l'Olla i el CEFIRE CIENTÍFIC, TECNOLÒGIC I MATEMÀTIC. El mes de setembre de 2021 va començar el curs "Aprofitament Didàctic dels Parcs Naturals", amb l'objectiu de dotar el professorat de les eines necessàries per a aprofitar els recursos que ofereix un parc natural i elaborar un projecte d'APS en el seu entorn.

El 95% del professorat assistent al curs, de 30 hores i en format semipresencial, procedeix del CEIP Lluís de Santàngel.

Objectius:

- Conèixer les possibilitats didàctiques de la xarxa de parcs naturals de la CV.
- Acostar la realitat d'algun parc natural a l'escola.
- Fomentar la participació de l'alumnat i de la comunitat escolar en la cura i manteniment del parc.
- Dissenyar i executar accions de manteniment del parc natural participant activament en la seua conservació i millora.

Els tècnics d'Educació Ambiental del Centre d'Interpretació van participar en dues de les jornades presencials dutes a terme en el primer trimestre del curs realitzant:

- una xarrada sobre la Xarxa d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.
- una visita guiada al Centre d'Interpretació Racó de l'Olla.

5.5 Programa de gestió participada. RSC.

• RSC AMB L'EMPRESA ROQUETTE LAISA ESPAÑA SA

Dins del projecte "Per una Albufera sense plàstics", el Centre d'Interpretació organitza jornades de responsabilitat social corporativa amb empreses compromeses amb el seu entorn natural i amb el parc natural.

Una trentena d'empleats de l'empresa Roquette van participar el mes de setembre en una jornada de conscienciació sobre la problemàtica dels residus al parc natural col·laborant en una jornada de neteja tant per terra com amb barca per les ribes de l'Albufera, gràcies a la col·laboració de la Federació Valenciana de Vela Llatina, que va oferir les seues barques de manera desinteressada.

A més, van poder descobrir el Portet de Sollana i la Torre Mirador del Tancat de Mília, amb les seues espectaculars vistes de la llacuna.

D'altra banda, van gaudir aprenent com funciona un aiguamoll artificial visitant el Tancat de Mília, gràcies a la col·laboració del seu personal tècnic.

5.6 Planificació i gestió de l'ús públic

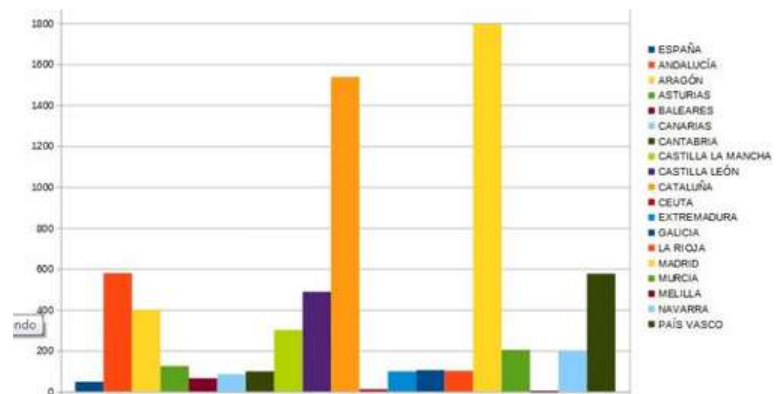
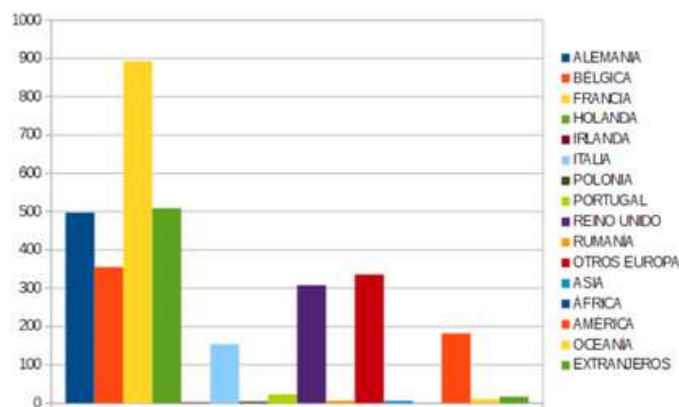
- **PROGRAMA D'ATENCIÓ AL VISITANT: DESCOBREIX EL PARC NATURAL DES DEL CENTRE D'INTERPRETACIÓ.**

Un total de **22.783** persones han acudit al Centre d'Interpretació, amb **18.577** visites informades, les quals han acudit al Centre d'Interpretació buscant informació per mitjà d'un sistema de reserva prèvia en línia, o dins d'un aforament limitat.

• Nacionalitat dels visitants

Com es pot observar en el gràfic següent, les comunitats autònomes amb més nombre de visitants al Centre d'Interpretació són Madrid, Catalunya i Andalusia, seguides del País Basc i Castella i Lleó.

Com es pot observar en el gràfic següent, les nacionalitats estrangeres que més han visitat el Centre d'Interpretació han sigut França, els Països Baixos i Alemanya.

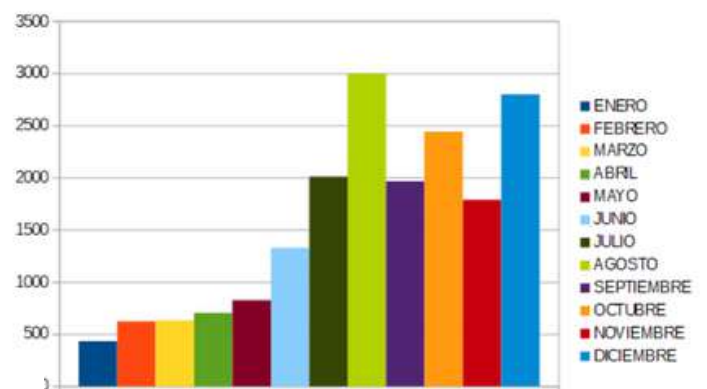
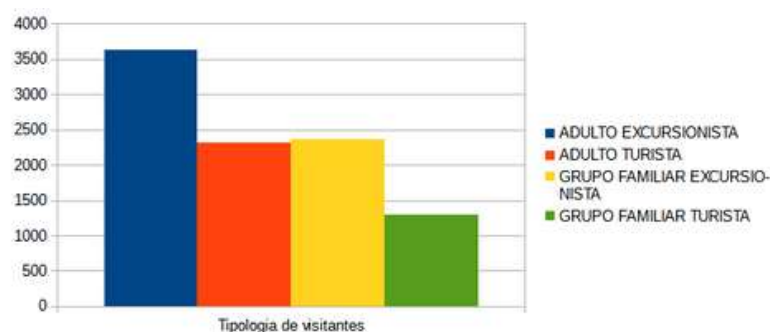

Quant als visitants al Centre d'Interpretació, cal destacar que el 82,21 % han sigut de nacionalitat espanyola, xifres influenciades per les restriccions ocasionades per l'alerta sanitària. Per tant, enguany només un 17,79 % ha sigut de nacionalitat estrangera.

Dels visitants de nacionalitat espanyola, el 43 % han sigut de la Comunitat Valenciana, sent el 38,47 % de la província de València. El 38,43 % correspon a la resta de comunitats autònomes.

• Afluència de visites per mesos

Quant als mesos de més afluència al Centre d'Interpretació, han sigut agost, desembre i octubre. Els 6 primers mesos de l'any han quedat clarament marcats per les restriccions ocasionades per l'alerta sanitària.

• Tipologia del visitant

En el gràfic següent es reflecteix la tipologia dels visitants que acudeixen al Centre d'Interpretació, en què pot observar-se que destaca el grup corresponent a "adults excursionistes".

• PROGRAMA D'EQUIPAMENTS I SENYALITZACIÓ

El mes de març de l'any 2021 els senyals del Ullal de Baldóvi van ser retirades a causa del vandalisme.

Tots els senyals van patir pintades en major o menor grau, quedant la majoria d'elles inservibles, per la qual cosa es va procedir a la seua retirada.

6. ALTRES ESDEVENIMENTS DESTACABLES.

6.1 Crema de la palla de l'arròs

021 ha sigut **l'últim any del Pla Pluriennal de la Palla de l'arròs**, iniciat en 2017. Tal com indica el Pla, les cremes s'han realitzat després de la recol·lecció alternativa de les dues zones determinades A i B, sent l'A (en verd) la corresponent al present any.

Un nou pla s'està tramitant des de Conselleria, que hauria de començar a aplicar-se en 2022.

La regulació de la gestió de la palla de l'arròs és necessària a causa de la gran quantitat del P.N. dedicada a la producció d'aquest cereal (aproximadament 14.000 hectàrees), i els problemes derivats del tractament que se li done a aquesta.

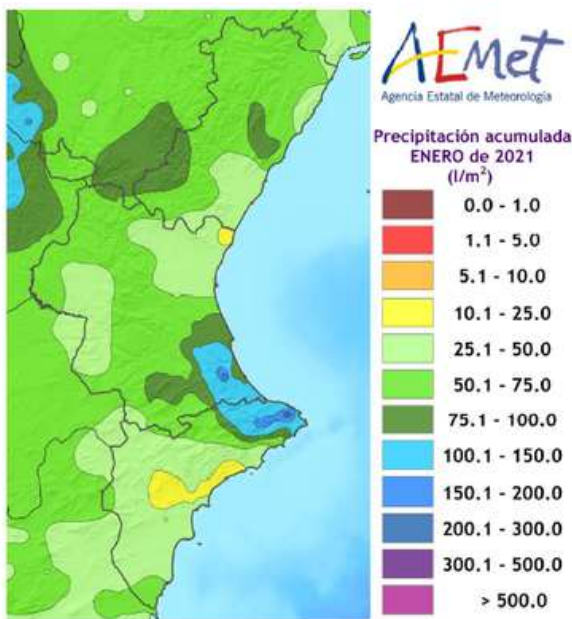
Algunes alternatives proposades es basen en l'economia circular, utilitzant la palla com a recurs aprofitable mitjançant bales per a ramaderia; una altra, en fase experimental, consisteix en un acord per a generar biogàs.

6.2 Borrasca Filomena

Al gener de 2021 el territori nacional es va veure afectat per la borrasca Filomena, cobrint de neu fins i tot zones de l'est peninsular. En zones costaneres les repercussions van ser principalment degudes a la quantitat de precipitacions, juntament amb les gelades. El 18 de maig es va publicar el Reial decret llei (10/2021), mitjançant el qual s'adoptaven mesures urgents per a pal·liar els danys causats per aquest temporal en diverses comunitats autònomes, entre elles, la Comunitat Valenciana, assignant un total de més de 2'7 milions d'euros.

Els efectes de la borrasca Filomena sobre la Comunitat Valenciana van ser adversos, encara que en general no tant com els patits durant el temporal Gloria, de l'any 2020.

Precipitació diària va ser considerable, de 15 i quasi 25 l/m² dies 7 i 8 de gener, respectivament, encara que com pot veure's en el mapa de precipitació, acumulada, els majors valors es van registrar fora del P.N. l'Albufera. No obstant això, la borrasca Filomena va generar un important temporal marítim, amb ones que van arribar a 4'22 metres. Aquesta altura d'ones de gener de 2021 està lluny dels registres de l'altura aconseguida en 2020, quan es va arribar a 8.44 metres.

A més de l'acumulació de tot tipus de residus en les costes, va haver-hi danys a les platges sud de Cullera, provocant la pèrdua d'arena en zones del Marenyet o el Brosquil. Ja dins del parc, El Perelló va ser una altra zona que es va quedar sense arena i el nivell de l'aigua va aconseguir el mur que separa el passeig.

7. ANNEXOS.

"Seguimiento de la avifauna invernante en l'Albufera de València. 2020-2021"

"Seguimiento de las aves acuáticas nidificantes en l'Albufera de València - 2021".

**GENERALITAT
VALENCIANA**

parc **natural**
de l'**albufera**

